

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІЧНИЙ ЗВІТ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА 2022 РІК

Київ
2023

УДК 378(477)
Р56

Затверджено на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 13 березня 2023 року, протокол № 3(32)

Авторський колектив:

*Максим Алієв, Артем Артюхов, Андрій Бутенко,
Ганна Денискіна, Олена Єременко, Валентина Журавленко, Володимир Кшевецький,
Іван Назаров, Олександра Осіюк, Зоряна Панасюк, Леся Пізнюк, Тетяна Сабадош,
Наталія Стукало, Віталій Терещук, Олександр Хименко,
Альбіна Цятковська, Леонтій Шипілов*

Упорядники:

Олександра Осіюк, Олександр Хименко

Р56 **Річний** звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2022 рік / упоряд.: О. Осіюк, О. Хименко; за заг. ред. А. Бутенка, О. Єременко. Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2023. 111 с.
ISBN 978-966-991-011-0

УДК 378(477)

ПЕРЕДНЄ СЛОВО ГОЛОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА	5
Ключові зміни у стані вищої освіти та забезпечення її якості	5
■ Розділ 1. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ЯК ВАЖЛИВІ СКЛАДОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	7
Європейська інтеграція	8
Членство у міжнародних організаціях	8
Співробітництво з іноземними агентствами забезпечення якості та консультації з міжнародними експертами	9
Участь у міжнародних форумах, конференціях, конгресах і міжнародна публікаційна активність	10
Міжнародні проекти та підтримка міжнародних донорів	12
Транскордонне забезпечення якості	13
Консультативна рада	14
Міжнародні експерти	14
Міжнародні публікації Національного агентства у 2022 році	14
■ Розділ 2. РІШЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ЩОДО АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ	16
Рішення Національного агентства щодо акредитації освітніх програм у розрізі галузей знань та рівнів вищої освіти за повною процедурою акредитації	16
01 Освіта/Педагогіка	16
02 Культура і мистецтво	18
03 Гуманітарні науки	20
04 Богослов'я	21
05 Соціальні та поведінкові науки	21
06 Журналістика	23
07 Управління та адміністрування	23
08 Право	25
09 Біологія	26
10 Природничі науки	26
11 Математика та статистика	28
12 Інформаційні технології	29
13 Механічна інженерія	30
14 Електрична інженерія	32
15 Автоматизація та приладобудування	33
16 Хімічна та біоінженерія	35
17 Електроніка та телекомунікації	36
18 Виробництво та технології	37
19 Архітектура та будівництво	39
20 Аграрні науки та продовольство	40
21 Ветеринарна медицина	42
22 Охорона здоров'я	42
23 Соціальна робота	44
24 Сфера обслуговування	45
25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	46
26 Цивільна безпека	47
27 Транспорт	48
28 Публічне управління та адміністрування	49
29 Міжнародні відносини	50

Рішення Національного агентства щодо акредитації освітніх програм у розрізі галузей знань та рівнів вищої освіти відповідно до Постанови КМУ від 16.03.2022 № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану»	51
01 Освіта/Педагогіка	52
02 Культура і мистецтво	53
03 Гуманітарні науки	54
04 Богослов'я	54
05 Соціальні та поведінкові науки	55
06 Журналістика	55
07 Управління та адміністрування	56
08 Право	57
09 Біологія	57
10 Природничі науки	58
11 Математика та статистика	59
12 Інформаційні технології	60
13 Механічна інженерія	61
14 Електрична інженерія	62
15 Автоматизація та приладобудування	62
16 Хімічна та біоінженерія	63
17 Електроніка та телекомунікації	64
18 Виробництво та технології	65
19 Архітектура та будівництво	66
20 Аграрні науки та продовольство	66
21 Ветеринарна медицина	68
22 Охорона здоров'я	68
23 Соціальна робота	69
24 Сфера обслуговування	70
25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	70
26 Цивільна безпека	71
27 Транспорт	72
28 Публічне управління та адміністрування	73
29 Міжнародні відносини	74
■ Розділ 3. ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА У СФЕРІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	75
■ Розділ 4. ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ЗА ОПЕРАЦІЙНИМИ НАПРЯМАМИ	80
Планування акредитаційних експертиз та опрацювання матеріалів акредитації	80
Організаційний супровід акредитаційних експертиз освітніх програм	82
Забезпечення діяльності галузевих експертних рад	88
Організація засідань Національного агентства та супровід роботи комітетів	91
Супровід роботи разових спеціалізованих вчених рад	92
Підготовка аналітичних матеріалів із проблем вищої освіти	94
Правова та судова робота	95
Договірна робота	97
Антикорупційна діяльність	98
Координація комунікаційних процесів	99
Діловодство та технічне забезпечення діяльності Національного агентства	101
■ Додатки	103

КЛЮЧОВІ ЗМІНИ У СТАНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ ЯКОСТІ

Основні зміни у вищій освіті України 2022 р. були зумовлені новими реаліями життя всього українського суспільства, що з лютого минулого року живе в надзвичайних умовах, у новий карколомний історичний період — нового етапу боротьби за свою незалежність, боротьби за загальнолюдські демократичні цінності. Широкомасштабний наступ окупаційних військ змусив переглянути пріоритети — як особисті, так і загальнодержавні. Тисячі здобувачів вищої освіти, викладачів, науковців, працівників університетів взяли до рук зброю та стали на захист Батьківщини. Університети стали не лише волонтерськими центрами з допомоги ЗСУ та прихистком для містян, а й залишилися духовними осередками акумуляції українського духу. Усе ж, незважаючи на всі страхоття війни, постійні руйнування шкіл, закладів вищої освіти, масове внутрішнє переміщення здобувачів освіти та працівників університетів (наукових установ), значну кількість учасників освітнього процесу, що знайшли прихисток за кордоном, українська вища освіта вистояла, адаптувалася й функціонує в нових умовах.

На початку березня 2022 р. в команді Національного агентства, серед членів парламентського Комітету з питань освіти, науки та інновацій, представників Міністерства освіти й науки України тривала дискусія про доцільність і перспективність підтримки системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в нових реаліях. Позиція більшості членів Національного агентства, що зупинка процедур зовнішнього забезпечення якості освіти призведе до часткової, а місцями й повної зупинки формування внутрішніх систем забезпечення якості, визначила незаперечну необхідність продовжувати діяльність із забезпечення якості вищої освіти.

Сповільнення темпів адаптації внутрішніх моделей управління якістю закладами вищої освіти могло призвести до негативних наслідків у багатьох сферах — від дестабілізації налагоджених процедур формування та існування освітніх програм до проблем із продовженням євроінтеграційних процесів, оскільки процедури впровадження згаданих систем є частиною виконання міжнародних зобов'язань України.

Розуміння абсолютно різних умов, у яких опинилися українські заклади вищої освіти, цілковитої неможливості довгострокового прогнозування в умовах активних бойових дій в 11 областях та постійних ракетно-бомбових ударів по всій території країни привели до швидкого напрацювання Національним агентством за підтримки Міністерства освіти і науки України проєкту Постанови Кабінету Міністрів України (КМУ) для врегулювання процедур акредитації в період воєнного стану.

16 березня 2022 р. Кабінет Міністрів України затвердив Постанову № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану». Положення цієї Постанови дало змогу Національному агентству продовжити процедури акредитації в спрощеному форматі, враховуючи особливості кожного закладу вищої освіти, зняти фінансове навантаження на заклади вищої освіти та забезпечити безперешкодне отримання дипломів про вищу освіту випускниками 2022 р.

Варто зазначити, що, попри складні умови, переважна більшість закладів вищої освіти поставилися до участі в процедурі зовнішнього забезпечення якості відповідально. За 2022 р. Національним агентством було проведено 1756 акредитаційних процедур, із них 904 за повною процедурою, 852 за спрощеною процедурою, передбаченою Постановою № 295 КМУ. Аналітичні та статистичні матеріали за ухваленими Національним агентством рішеннями відображені у другому розділі цього звіту.

Ураховуючи, що саме напередодні повномасштабного вторгнення був ухвалений Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44, Національне агентство забезпечило цей новий напрям діяльності, зокрема подання закладами вищої освіти та науковими установами повідомлень про створення спеціалізованих вчених рад та надання у зв'язку з цим консультативної підтримки аспірантурам та здобувачам ступеня доктора філософії.

Функціонування системи вищої освіти в умовах широкомасштабної війни виявило й цілком нові проблеми та виклики перед освітянами: евакуація закладів освіти з окупованих територій і прифронтової зони; руйнування освітніх корпусів, лабораторій та інших інфраструктурних об'єктів; відновлення та будівництво спеціальних укриттів для здобувачів і персоналу, розміщення в гуртожитках внутрішньо переміщених осіб; організація навчального процесу — аудиторного та дистанційного — в умовах перманентних повітряних тривог, обстрілів і відсутності зв'язку і світла. А до цього додалися кадрові проблеми, викликані міграційними процесами, залучення працівників усіх категорій до сил оборони та волонтерського руху, непростий психоемоційний стан учасників освітнього процесу та ін.

Усе це вплинуло не лише на якість освітнього процесу та її сприйняття усіма учасниками та стейкхолдерами, а й на здійснення процедур забезпечення якості, у тому числі — виконання Національним агентством інших його повноважень.

Незважаючи на складність умов, позитивні процеси у забезпеченні якості вищої освіти в Україні тривають:

1) постійно забезпечується багатовекторна діяльність щодо інтернаціоналізації та посилення міжнародних контактів для ствердження позиції української вищої освіти у світовій освітянській спільноті;

2) продовжується ефективна взаємодія з органами влади щодо формування стратегічних засад реформування забезпечення якості вищої освіти та утримання в фокусі уваги євроінтеграційних цінностей;

3) відбуваються систематичні заходи щодо приведення українського законодавства та процедур у відповідність до Європейського освітнього простору;

4) триває консультативна підтримка ЗВО, зокрема щодо розбудови внутрішніх систем якості забезпечення вищої освіти;

5) удосконалюється методологія та технологічна сторона діяльності Національного агентства, гнучкість регулювання процедур, прагнення до їх максимальної системності та організованості, функціонування інформаційних систем.

Діяльність Національного агентства, висвітлена в цьому звіті, спрямована на досягнення нашої спільної місії та спільної мети. Вища освіта — також наша зброя в боротьбі за незалежне та успішне майбутнє. Отже, усі причетні до її реформування та покращення мають тісно співпрацювати й мати спільне бачення підготовки майбутніх поколінь до відновлення процвітаючої успішної освіченої України.

РОЗДІЛ 1. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ЯК ВАЖЛИВІ СКЛАДОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2022 рік — рік початку повномасштабного вторгнення росії в Україну — створив безпрецедентні виклики для інтернаціоналізації вищої освіти та міжнародної діяльності Національного агентства, але, незважаючи на це, Національне агентство продовжувало активну діяльність на міжнародній арені. З моменту оголошення воєнного стану в Україні до традиційних напрямів міжнародної діяльності Національного агентства додалося важливе завдання донесення до міжнародної спільноти правди про війну в Україні та її вплив на систему вищої освіти, а також робота щодо ізоляції російських агентств, ЗВО, освітян, вчених. Кожен виступ чи презентація Національного агентства на міжнародному заході або під час зустрічі із закордонними колегами містить інформацію про умови, в яких живуть і працюють освітяни, здобувачі й уся Україна, про руйнування освітньої й наукової інфраструктури, про жахливі злочини, які чинить росія. Національне агентство з кожної трибуни закликає до припинення співпраці з росією та її представниками в освіті. Так було поширено чотири офіційні звернення Національного агентства до світової академічної спільноти щодо припинення співпраці з освітянами та науковцями російської федерації¹.

Також були й інші звернення, які підтримало Національне агентство, — звернення до світової академічної та дослідницької спільноти щодо депутинізації академічної спільноти та Відкритий лист від української академічної спільноти, ініційований Радою молодих вчених МОН України, що закликав до припинення будь-яких відносин з агресором².

Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти 25 лютого опублікувала слова підтримки Національного агентства, а вже 10 березня 2022 р. прийняла рішення призупинити права агентств з росії у ENQA, заявивши, що вторгнення в Україну є фундаментальним порушенням цінностей вищої освіти³. 2 березня Європейська асоціація університетів (EUA) виступила з рішучою заявою⁴, засуджуючи агресію проти України та наголошуючи на солідарності з університетами, а також усім населенням України. У заяві EUA окреслюється низка заходів підтримки, зокрема зобов'язання EUA надавати допомогу українським університетам у будь-який можливий спосіб, а також припинення будь-яких контактів або співпраці з центральними державними органами російської федерації. Після цього EUA прийняла рішення про припинення членства 14 російських інституцій, лідери яких підтримали заяву Співки ректорів росії, що декларує виправдання вторгнення в Україну. Це твердження гостро суперечить європейським цінностям, які мають розділяти організації-члени EUA.

7 березня члени та консультативні члени Групи супроводу Болонського процесу виступили із заявою щодо наслідків вторгнення росії в Україну, у якій зазначили, що російське вторгнення в Україну є фундаментальним порушенням принципів, на яких побудований Європейський простір вищої освіти (ЄПВО), та закликали Групу супроводу Болонського процесу (BFUG) призупинити права росії на представництво в усіх структурах і діяльності ЄПВО, включаючи BFUG, робочі групи, цільові групи, групи рівного навчання та подібні структури, й поширити такі самі заходи на будь-які країни-члени ЄПВО, які можуть допомогти росії в її вторгненні в Україну.

У квітні була опублікована офіційна заява INQAANE, що засудила дії рф на території України, проте російські агентства продовжують брати участь у заходах INQAANE. У жовтні національне агентство направило офіційне звернення до INQAANE щодо виключення агентств з рф зі складу Мережі.

Під час Генеральної Асамблеї CEENQA 23–24 вересня російські агентства були виключені з Мережі завдяки чіткій позиції делегації Національного агентства, яка була підтримана під час голосування членами CEENQA.

¹ URL: <https://cutt.ly/i7qVg2b>

² URL: <https://cutt.ly/r7qVcHE>

³ URL: <https://cutt.ly/B7qVnbB>

⁴ URL: <https://cutt.ly/o7qVWOr>

Європейська інтеграція

У травні 2022 р. був представлений Національний план дій зовнішнього забезпечення якості вищої освіти України на період 2022–2023 рр., який був ініційований Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та укладений за участі Комітету з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України, Міністерства освіти і науки України та інших стейкхолдерів. Робота з його написання почалася у 2021 р.

Метою Національного плану дій є консолідація зусиль усіх ключових стейкхолдерів у системі вищої освіти задля досягнення повної відповідності системи забезпечення якості вищої освіти Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015) та отримання Національним агентством повного членства в ENQA.

Загалом документ складається з п'яти розділів і включає загальний аналіз системи вищої освіти України, інформацію про забезпечення якості вищої освіти, пріоритетні напрями Національного плану дій і зведену таблицю заходів національного плану дій зовнішнього забезпечення якості вищої освіти України на період 2022–2023 рр. Останній розділ описує пріоритетні дії, етапи діяльності, відповідальних виконавців, строки реалізації та очікуваний від заходів результат.

Серед основних напрямів діяльності визначено розробку та імплементацію змін до чинного законодавства України щодо діяльності Національного агентства; вдосконалення критеріїв акредитації освітніх програм; залучення міжнародних експертів до процедури акредитації освітніх програм; підвищення рівня залученості стейкхолдерів до роботи Національного агентства; розробка законодавчих змін та запровадження постакредитаційного моніторингу; реформування апеляційного комітету. Такий план є вагомим внеском для інтеграції України у всесвітній освітній простір, а заплановані дії є обов'язковими для вступу до ENQA та визнання з боку Всесвітньої федерації з медичного здоров'я, що є надважливим аспектом у подальшій відбудові українського освітнього процесу, що постраждав внаслідок агресії рф.

Членство у міжнародних організаціях

У 2022 р. Національне агентство продовжило своє членство в чотирьох міжнародних організаціях із забезпечення якості та академічної доброчесності (у трьох із них — INQAAHE, CEENQA, ICAI — повноправне членство, в ENQA — асоційоване). У жовтні 2022 р. Національне агентство стало членом нової Глобальної мережі академічної доброчесності (GAIN).

Співпраця з ENQA відбувається за декількома напрямами (партнерство у спільних проєктах, презентації під час заходів, організованих ENQA, та участь у регулярних вебінарах з найактуальніших питань розвитку вищої освіти в ЄПВО). Національне агентство продовжує роботу над створенням умов для набуття повноправного членства у ENQA та включення до реєстру EQAR.

Не менш активно Національне агентство реалізує своє повноправне членство й у Мережі агентств забезпечення якості вищої освіти Центральної та Східної Європи (Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education — CEENQA) шляхом використання інформаційної платформи CEENQA для поширення інформації про діяльність Національного агентства; одержання консультацій; публікації в інформаційних бюлетенях, які видаються кілька разів на рік; участі в регулярних вебінарах та семінарах із найбільш актуальних питань забезпечення якості вищої освіти; розширення мережі контактів. У липні 2022 р. Національне агентство презентувало свою діяльність в умовах воєнного стану під час чергового засідання представників членів-організацій CEENQA. У вересні взяли участь у воркшопі на тему «Незалежність агентств із забезпечення якості», який проходив у Стамбулі.

Заступниця Голови Національного агентства Наталія Стукало продовжила свою діяльність у складі ради директорів Міжнародної мережі агентств із забезпечення якості вищої освіти (INQAAHE). Національне агентство продовжує активно користуватися можливостями, які надає членство у INQAAHE, постійно публікує інформацію про свою діяльність у періодичних бюлетенях цієї глобальної організації, використовує періодичні видання INQAAHE, бере активну участь у прийнятті рішень під час Генеральної Асамблеї, а також презентує Україну на усіх заходах INQAAHE.

Повноправне членство Національного агентства в цих організаціях не тільки свідчить про визнання здобутків України у розвитку культури якості вищої освіти, але й розширює можливості вивчення кращих міжнародних практик, бенчмаркінгу діяльності як зовнішньої, так і внутрішніх систем забезпечення якості, одержання актуальної інформації й розширення мережі контактів.

Національне агентство також продовжує співпрацю з фахівцями та організаціями з академічної доброчесності, зокрема і з Міжнародним центром академічної доброчесності (the International Center for Academic Integrity — ICAI), який поширює культуру доброчесності в академічних спільнотах по всьому світу. У березні 2022 р. член Національного агентства Артем Артюхов став лауреатом премії Tricia Bertram Gallant Award for Outstanding Service. Цією нагородою визнаються та вшановуються члени ICAI з числа науковців і практиків, які протягом попереднього навчального року брали активну участь у становленні культури академічної доброчесності у своєму закладі вищої освіти та на національному й міжнародному рівнях.

У травні, під час церемонії ENAI Awards для осіб або установ за їхній надзвичайний внесок у сферу академічної доброчесності, Національне агентство було відзначено найбільш престижною нагородою The Tracey Bretag Memorial Award. Європейська мережа академічної доброчесності (ENAI) — це організація, що сприяє спільній роботі закладів вищої освіти у сфері академічної доброчесності. Нагорода Tracey Bretag ENAI Memorial Award присуджується особам або групам, які зробили зразковий внесок у розуміння, розвиток та/або просування академічної доброчесності, демонструючи та/або надихаючи наполегливість, хоробрість чи відвагу та надихаючи інших слідувати їх прикладу.

Національне агентство стало членом нової Глобальної мережі академічної доброчесності (GAIN). Мережа була офіційно заснована 18 жовтня 2022 р. за спільної ініціативи Ірландського (QQI) та Австралійського (TEQSA) агентств із забезпечення якості вищої освіти. Основними цілями мережі є боротьба із загрозами академічній доброчесності, протидія шахрайським сервісам і рекламі послуг із написання наукових робіт.

У 2022 р. Національне агентство продовжувало поступову роботу над набуттям WFME Recognition Status (визнання Світової федерації медичної освіти). Цей напрям став особливо актуальним із початком війни в Україні. Програма визнання агентств спрямована на забезпечення безпеки пацієнтів через підготовку компетентних лікарів, а також захист студентів від навчання на програмах низької якості. Таке глобальне визнання є індикатором для представників медичної освіти, студентів, роботодавців в усьому світі того, що якість медичних програм, акредитованих відповідним агентством, є високою та відповідає стандартам.

Співробітництво з іноземними агентствами забезпечення якості та консультації з міжнародними експертами

Продовження карантинних обмежень, а згодом і запровадження в Україні воєнного стану не зупинило й двостороннє співробітництво. На початку 2022 р. у межах меморандуму про співробітництво із казахським агентством IAAR була проведена спільна (паралельна) акредитація освітньої програми з медицини Сумського державного університету, яка почалася у 2021 р. Це був пілотний проєкт Національного агентства, який реалізувався разом із IAAR (Independent Agency for Accreditation and Rating, Казахстан) і передбачав одночасну акредитацію медичних освітніх програм українських ЗВО з метою їх визнання не тільки в Україні, але й в інших країнах світу відповідно до стандартів World Federation for Medical Education — WFME. У межах цього пілотного проєкту відбулася одночасна виїзна акредитаційна експертиза освітньо-професійної програми «Медицина» спеціальності 222 «Медицина» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Сумському державному університеті (далі — СумДУ). Експерти Національного агентства оцінювали освітню програму на відповідність критеріям, передбаченим Положенням про акредитацію, а експертна група IAAR працювала за вимогами WFME. Слід зазначити, що критерії якості освітніх програм Національного агентства та IAAR повною мірою співставні та практично не відрізняються. Отже, обидві експертні групи працювали злагоджено, професійно та з дотриманням усіх вимог національного законодавства й міжнародних стандартів. Спількування експертів з фокус-групами відбувалося англійською мовою — міжнародні експерти й спостерігачі відзначили високий рівень володіння англійською мовою як українських експертів, так і представників СумДУ та студентів. Після виїзної акредитації були сформовані звіти експертних груп і рішення обох агентств, які приймалися незалежно одне від одного відповідно до національного законодавства кожної країни.

У 2022 р. були підписані меморандуми про співробітництво з Агентством із забезпечення якості (QAA, Великобританія), Центральним агентством з оцінювання й акредитації (ZeVA,

Німеччина), Румунським агентством із забезпечення якості вищої освіти (ARACIS), Агентством з визнання та забезпечення якості освіти (ARQA, Казахстан), Угорською комісією з акредитації (MAB). Триває узгодження тексту меморандуму з головним комітетом, відповідальним за оцінку та акредитацію закладів вищої освіти для підготовки професійних інженерів у Франції (Commission des Titres d'Ingénieur, CTI).

QAA — це незалежний орган із забезпечення якості вищої освіти у Великобританії. QAA було засноване в 1997 р., воно співпрацює із стейкхолдерами та студентами з усіх чотирьох адміністративно-політичних частин Великобританії. Співробітництво Національного агентства з британським агентством почалось ще у 2019 р. QAA надавало експертну підтримку у підготовці тренерів для Національного агентства. Наступна підготовка тренерів експертами з QAA пройшла восени 2020 р. Дотепер Національне агентство налічує 45 тренерів, які успішно підготували більше 4000 експертів з акредитації в Україні. Також упродовж 2020–2021 рр. проходили інші заходи, вебінари, форуми, у яких брали спільну участь українське та британське агентства. Серед напрямів подальшої співпраці було виокремлено роботу над популяризацією та забезпеченням принципів академічної доброчесності, а також розробку оптимальної для України моделі інституційної акредитації. Ці ініціативи лягли в основу меморандуму про взаєморозуміння, який буде підписано в майбутньому.

ZeVA — перше акредитаційне агентство, що з'явилося у Німеччині у 1995 р. ZeVA активно працює у сфері забезпечення якості вищої освіти Німеччини, Європи та за її межами. Німецьке агентство активно долучене до проведення акредитації освітніх програм у закладах вищої освіти України.

ARACIS є автономною державною установою національного інтересу, яка має статус юридичної особи та власний бюджет доходів і витрат. Агентство не піддається політичному чи будь-якому іншому втручанням. Місія ARACIS полягає в проведенні якісного зовнішнього оцінювання освіти, що надається закладами вищої освіти та іншими організаціями, що пропонують освітні програми в Румунії.

ARQA — це неприбуткова громадська організація, створена в 2015 р. з метою просування та сприяння розвитку системи забезпечення якості освіти через процедури інституційної й програмної акредитації, рейтинги освітніх організацій та незалежне оцінювання рівня кваліфікації спеціалістів; включене в реєстр визнаних органів акредитації в Казахстані.

MAB — є незалежним експертним органом національного рівня, якому доручено здійснювати зовнішню оцінку якості освітньої та пов'язаної з нею дослідницької діяльності та систем внутрішнього забезпечення якості закладів вищої освіти Угорщини.

Національне агентство започаткувало співпрацю з Quality Matters — глобальною організацією, яка займається забезпеченням якості в онлайн-ових та інноваційних цифрових середовищах викладання та навчання, оперує вже більше 15 років, та налічує більш ніж 60 тис. членів. Було проведено серію зустрічей, під час яких був розроблений план співробітництва Quality Matters та закордонних експертів із українськими ЗВО та науково-педагогічним складом.

У липні відбувся вебінар із освітнім експертом — професором Волкером Гемліхом щодо основних європейських підходів до забезпечення якості вищої освіти.

У другій половині 2022 р. розпочалась співпраця з акредитаційною організацією Нідерландів і Фландрії (NVAO), а у грудні агентства провели спільний вебінар, під час якого Національне агентство поширило досвід диджиталізації процесів забезпечення якості, а представники NVAO розповіли про особливості перевірки ENQA.

Участь у міжнародних форумах, конференціях, конгресах і міжнародна публікаційна активність

Активна участь представників Національного агентства в численних міжнародних форумах, конференціях, семінарах, вебінарах; аналіз здобутків і обговорення сучасних викликів, презентація результатів досліджень у сфері забезпечення якості є невід'ємною щоденною діяльністю. Серед великої кількості масштабних подій 2022 р. слід відзначити третю Міжнародну конференцію із забезпечення якості, організовану університетом ILMA (Пакистан), міжнародну конференцію «Культурна реакція на війну в Україні», організовану Британською радою в Лондоні, міжнародну

конференцію «Ukrainian Studies: Go Global», щорічний Європейський форум з якості вищої освіти EQAF–2022 (Румунія).

На усіх цих заходах Національне агентство презентувало свою діяльність під час воєнного стану, заручилось підтримкою та одержало позитивні відгуки й визнання іноземних колег.

15 січня 2022 р. заступниця Голови Національного агентства Наталія Стукало взяла участь як основний доповідач у третій Міжнародній конференції із забезпечення якості, організованій університетом ILMA (Пакистан).

Міжнародний онлайн-форум «Забезпечення якості вищої освіти в умовах війни» став у 2022 р. найвагомішою міжнародною подією у сфері забезпечення якості вищої освіти в Україні. У заході взяли участь понад 500 осіб із 30 країн. На форумі виступили почесні закордонні спікери: Карін Рьольке, старша координаторка програми Координатора проєктів ОБСЄ в Україні, президент ENQA Дуглас Блексток, Карл Дітріх, президент EQAR, президент CEENQA Франсі Демсар, а також представники ЗВО України та здобувачі вищої освіти. Під час форуму було проведено опитування учасників, більшість респондентів відзначили важливість та необхідність забезпечення якості в умовах війни. Наша країна презентувала себе, де, незважаючи на всі страшні виклики, людські трагедії, військові дії, ракетні обстріли та бомбардування, вища освіта не тільки існує, а й розвивається та прагне покращуватися.

У червні 2022 р. ENQA провела семінар для агентств, що планують пройти перевірку у 2022–2023 рр. (м. Кельн, Німеччина), та щорічний форум членів ENQA (онлайн).

У перші дні липня заступниця Голови Національного агентства Наталія Стукало взяла участь у міжнародній конференції «Культурна реакція на війну в Україні», організованій Британською радою. Захід проходив у Лондоні й об'єднав близько 80 представників культурних та освітніх секторів Великої Британії та України. Ще близько 30 учасників долучилися до конференції онлайн. Робота конференції включала відкриті засідання, міжсекторальні дискусії та сесії робочих груп: Мистецтво і культура, Освіта та залучення молоді.

8 вересня Національне агентство спільно з британським агентством QAA провели онлайн-захід «Україна — прагнення до якісного навчання студентів» для підтримки здобувачів вищої освіти в Україні. Загалом у заході взяли участь понад 250 учасників з обох країн. Спікери поділилися досвідом діяльності ЗВО, навчання й викладання під час війни, розповіли про діяльність українського студентства. Британські учасники, зі свого боку, мали змогу детальніше ознайомитись із успіхами та проблемами, з якими стикаються та долають їхні колеги з України щодо забезпечення якісної освіти в надзвичайних умовах.

14 жовтня відбувся захід «Смартспільноти: ЄС зустрічає Україну» у хабі Promote Ukraine в місті Брюссель, присвячений розвитку та посиленню взаємодії між регіональними хабами смартспільнот Європи та України. Під час заходу було здійснено практичний огляд можливостей, які пропонують українському малому та середньому бізнесу програми ЄС, та шляхів приєднання до партнерства та ринків ЄС у контексті спільної розробки рішень смартспільнотами та прискорення темпів цифрової трансформації. У секції «Дебати» взяла участь членкиня Національного агентства Ірина Золотарьова.

18 жовтня відбувся семінар «Неурядові організації (CSO) та розвиток людського капіталу в контексті навчання впродовж життя», організований Європейською навчальною фундацією та Платформою навчання впродовж життя в місті Турин, Італія. У заході взяли участь Голова Національного агентства Андрій Бутенко та член Національного агентства Микита Андрєєв, що представляв Українську асоціацію освіти дорослих. Під час семінару учасники обговорювали заходи, необхідні для визнання неурядових організацій учасниками процесів реалізації політик навчання впродовж життя на національному та міжнародному рівнях, внесок неурядових організацій.

3 листопада відбулася конференція «Ukrainian Studies: Go Global» з ініціативи Фонду Президента України з підтримки освіти, науки та спорту. Конференція була присвячена вивченню та обговоренню найкращих практик із розвитку українських студій і популяризації української культури, науки, економіки, політики як теми досліджень. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти представляла заступниця Голови Наталія Стукало.

21–22 жовтня члени Національного агентства Олександр Длугопольський та Микита Андрєєв брали участь у форумі «Переосмислення громадянської освіти» (м. Кишинів, Молдова). Захід організований Eastern European Network for Citizenship Education/EENCE.

20 жовтня у межах IT-саміту «Education Summit 2022» відбулася панельна дискусія «Практичні інструменти щодо підвищення якості вищої освіти». Захід модерувала членкиня Національного агентства Ірина Золотарьова, однією зі спікерок була Ірина Удовик — голова 12 Галузевої експертної ради. Було проаналізовано особливості викладання у сфері IT: від основних стандартів і вимог до специфіки подальшого працевлаштування здобувачів.

25 листопада членкиня Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Наталія Авшенюк взяла участь у роботі Міжнародної конференції «Університет і війна» із доповіддю «Особливості забезпечення якості вищої освіти в умовах воєнного стану в Україні». Конференція організована відділом українсько-польських досліджень факультету міжнародних відносин і політології Ягеллонського університету (м. Краків, Республіка Польща).

Традиційно Національне агентство взяло участь у Європейському форумі забезпечення якості EQAF–2022, вагомій події, яка щороку визначає вектори розвитку сфери забезпечення якості. EQAF проводить Європейська асоціація університетів у співпраці з E4 (ENQA, EURASHE, ESU), у 2022 р. форум проходив у м. Тімішоара, Румунія. Наталія Стукало, заступниця Голови Національного агентства, представила свою доповідь «Ціннісно-орієнтоване забезпечення якості: значення у воєнний і післявоєнний час», а також взяла участь у розробці та модеруванні воркшопу «Транскордонна співпраця агентств із забезпечення якості: хороші практики для побудови довіри та просування спільних цінностей» разом із хорватським агентством ASHE та німецьким агентством ZEvA.

Окрім науково-практичних заходів, Національне агентство взяло участь у Генеральних асамблеях асоціацій з якості вищої освіти ENQA (квітень, онлайн, жовтень, м. Стокгольм, Швеція), INQAAHE (травень, онлайн), CEENQA (вересень, м. Стамбул, Туреччина) й як член цих організацій було долучене до прийняття стратегічних рішень, обрання керівництва цих організацій, вирішення ключових питань їх подальшого розвитку.

Важливим напрямом інтернаціоналізації Національного агентства є міжнародна публікаційна активність як у періодичних бюлетенях асоціацій із якості, так і в наукових журналах й освітніх інтернет-ресурсах. Міжнародні публікації представників Національного агентства наводяться в списку джерел, що включений до цього річного звіту. За ініціативою Національного агентства створено спеціальний випуск журналу MDPI Educational Science Journal «Забезпечення якості вищої освіти»⁵ (входить до SCOPUS), який відкритий для подання статей для рецензування та публікації до 31 серпня 2023 р.

Міжнародні проєкти та підтримка міжнародних донорів

Національне агентство продовжує активно займатися проєктною діяльністю та розвиває співпрацю із Національним Еразмус Офісом, Британською Радою, Американськими Радами, Координатором проєктів ОБСЄ в Україні та іншими міжнародними організаціями й установами.

У 2022 р. продовжувалась активна робота над проєктом OPTIMA «Open Practices, Transparency and Integrity for Modern Academia», або «Відкриті практики, прозорість та доброчесність для сучасної вищої школи», партнером якого є Національне агентство. Зокрема, Національне агентство взяло участь у проведенні другого етапу комплексного опитування щодо академічної доброчесності та відкритої науки, результати якого будуть використані для подальшого аналізу дослідження ставлення українського студентства й академічної спільноти до цінностей академічної доброчесності та відкритих наукових практик, а також виявлення типових прикладів недоброчесної поведінки в українських закладах вищої освіти.

Продовжується робота над проєктом «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative) — Academic IQ, який реалізується Американськими Радами з міжнародної освіти у співпраці із Міністерством освіти і науки України та Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти за підтримки Посольства США в Україні. Діяльність проєкту Academic IQ спрямована на підтримку українських ЗВО задля розвитку внутрішньої системи забезпечення академічної доброчесності та якості освіти. Команда Проєкту об'єднує міжнародних та національних експертів у сфері академічної доброчесності та якості освіти, викладачів, науковців та управлінців проєктами з розвитку з досвідом консультування ЗВО у покращенні якості освіти та розвитку корпоративної етики.

⁵ URL: <https://cutt.ly/f7dUiQR>

У вересні було оголошено результати проєктів-переможців із розвитку потенціалу вищої освіти. Серед переможців, які одержали фінансування на 2023 рік, є проєкти Simulation medicine and Scenario-based learning for emergency care (SimS) та Students' Personalised Learning Model, Based on the Virtual Learning Environment of Intellectual Tutoring «Learning with No Limits» (SMART-PL), партнером яких є Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

SimS координується Буковинським державним медичним університетом. Основною метою проєкту є вдосконалення системи навчання першої та невідкладної медичної допомоги шляхом впровадження інноваційних інтегрованих навчальних дій, включаючи навчання за сценаріями, симуляційну медицину та компетентну психологічну підтримку для лікарів.

SMART-PL координується Талліннським технологічним університетом. Проєкт зосереджений на впровадженні моделі персоналізованого навчання на основі віртуального навчального середовища інтелектуального репетиторства «Навчання без обмежень». Інтелектуальне репетиторство — це набір інструментів навчання: онлайн-платформа SMART для віртуального персоналізованого навчання та формувального оцінювання учнів; коворкінг-центр із обладнанням для організації гібридного навчання.

У грудні стартував проєкт Supporting European QA agencies in meeting ESG II «Підтримка європейських агентств із забезпечення якості у виконанні ESG II», координатором проєкту є ENQA, а Національне агентство спільно з іншими партнерами за консультаційної та інформаційної підтримки ENQA приводить до відповідності до ESG всі документи та процедури, що матиме позитивний вплив на подальшу процедуру перевірки для набуття членства в ENQA.

Національне агентство продовжує активно розвивати проєктну діяльність та розробляє інші проєктні заявки.

Транскордонне забезпечення якості

Транскордонне забезпечення якості лишається одним із важливих напрямів інтернаціоналізації вищої освіти України та пріоритетом Національного агентства.

Відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти та Постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 554-р у 2022 р. ЗВО подали до Національного агентства документи щодо проходження акредитаційних експертиз у таких іноземних агентствах: Центральне агентство з оцінювання та акредитації (ZEvA, Німеччина), Європейська асоціація закладів ветеринарної освіти (Австрія), Акредитаційне агентство в галузях охорони здоров'я та суспільних наук (АНPGS, Німеччина).

Представники Національного агентства провели низку консультативних зустрічей із закордонними агентствами щодо особливостей акредитації освітніх програм в Україні в умовах воєнного стану. Також надавали консультативну підтримку румунському агентству ARACIS та французькому СТИ, які проводять процедуру оцінювання освітньої програми для присвоєння сертифікату якості EUR-ACE інженерним програмам в Україні.

Результати акредитацій публікуються на сайті в розділі «Акредитації іноземних агентств» після внесення відповідної інформації до ЄДЕБО. Національне агентство визнає значні позитивні ефекти від транскордонного забезпечення якості, зокрема бенчмаркінг відносно європейських освітніх програм, обмін гарними практиками, залучення іноземних експертів до оцінювання українських освітніх програм. Разом із тим є ряд застережень і особливостей цього процесу, на які слід звернути увагу:

- відповідно до рекомендацій EQAR щодо транскордонного забезпечення якості, а також нормативних актів України, іноземні агентства та ЗВО мають поважати та дотримуватися національного законодавства та інших регуляторних документів, у тому числі мовного законодавства та стандартів вищої освіти України;
- Національне агентство уповноважене вносити до ЄДЕБО виключно сертифікати про акредитацію, а не результати оцінювання чи аудиту. Акредитаційний сертифікат, що вноситься до ЄДЕБО, має засвідчувати результати експертного оцінювання освітньої програми, затвержені рішенням незалежного колегіального органу відповідного іноземного агентства;
- Національне агентство застерігає іноземні акредитаційні агентства та інших стейкхолдерів вищої освіти від ризику акредитацій «млинів дипломів» та «фейкових освітніх програм», а також можливості введення в оману, надання неправдивих даних у звітах самооцінюван-

ня, особливо під час воєнного стану, коли очні експертизи не доступні в більшості випадків, пошкоджена інфраструктура.

Консультативна рада

Наприкінці 2020 р. була створена міжнародна Консультативна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, до складу якої увійшли провідні закордонні фахівці — визнані експерти в галузі забезпечення якості вищої освіти та академічної доброчесності з Великобританії, Швеції, Франції, Польщі, Чехії, Кіпру, Грузії, США. Троє членів Консультативної ради є членами робочої групи з акредитації незалежних установ оцінювання і забезпечення якості вищої освіти в Україні, склад якої затверджений Міністерством освіти і науки.

У 2022 р. Консультативна рада збиралась двічі. Під час зустрічей обговорювалась діяльність Національного агентства в умовах воєнного стану та допомога, яку можуть надати члени Консультативної ради. Члени Консультативної ради також приєдналися до Міжнародного форуму «Забезпечення якості вищої освіти під час війни» у травні 2022 р. Вони надали високу оцінку здобутків Національного агентства за роки діяльності й окреслили рекомендації щодо подальшої роботи.

Міжнародні експерти

Національне агентство регулярно провадить активну міжнародну діяльність та працює над тим, щоб усі процеси забезпечення якості вищої освіти в Україні відповідали світовим стандартам і для їхнього виконання використовує кращі закордонні практики. Одним із важливих рішень для реалізації цього напряму стало залучення міжнародних експертів до процедури акредитації. Відповідне рішення затвердили на засіданні Національного агентства 27 вересня. Відбулося затвердження відповідності експертів, що входять до реєстру Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, вимогам до категорії міжнародного експерта. Критеріями зокрема є: участь у міжнародних проєктах із забезпечення якості вищої освіти, залучення як експерта до акредитацій в іноземних ЗВО, викладацький досвід в іноземних університетах та ін. Окрім дотримання Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG2015), наявність у команді експертів Національного агентства категорії міжнародних експертів, які отримували досвід в іноземних агентствах і провідних університетах США, Великобританії, Німеччини, Польщі, Литви, Австрії та ін., надзвичайно важливе для впровадження актуальних міжнародних практик. Міжнародними експертами Національного агентства стали викладачі та науковці з Університету економіки та гуманітарних наук Бельсько-Бяла (Польща), Мадридського університету імені Карлоса III (Іспанія), Віденського університету (Австрія), Університету Флориди (США), Люблінського католицького університету ім. Яна Павла II (Польща), Департаменту генетики Університету Кембриджу (Англія), Лодзької політехніки (Польща), Свентокшиської політехніки (Польща), Техаського університету (США), Сілезького університету в Катовицях (Польща), Інституту авіації (Польща), Університету Саунтгемптон Солент (Англія), Університету Масарика (Чехія), Роттердамського університету (Нідерланди). Окрім імплементації розмаїтого досвіду колег, залучення міжнародних експертів важливо для сприяння дотримання Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG).

Міжнародні публікації Національного агентства у 2022 році

Artyukhov A, Volk I, Surowiec A, Skrzypek-Ahmed S, Bliumska-Danko K, Dluhopolskyi O, Shablystyj V. Quality of Education and Science in the Context of Sustainable Development Goals—From Millennium Goals to Agenda 2030: Factors of Innovation Activity and Socio-Economic Impact. Sustainability. 2022; 14(18):11468. URL: <https://doi.org/10.3390/su141811468>

Artyukhov A. E., Volk I. Iu., Vasylieva T. A. Agile methodology in higher education quality assurance system for SDGs 4, 8 and 9 achievement: National experience / CEURWorkshop Proceedings, 2022, 3085, pp. 81–94. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-3085/paper19.pdf>

Artyukhov, A., Lyeonov, S., Vasylieva, T., Dluhopolskyi, O., Dluhopolska, T., Tsikh H. (2021). Local (university) rankings and quality of education: identification of publication activity indicators. 11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (September 15–17, 2021). Deggendorf, Germany, 246–249.

Borasic, I., Grube, A., Stukalo, N. 2022. Cross-border collaboration of QA Agencies in Ukraine, Croatia and Germany: Experiences and Derived Good Practices for Building Trust and Promoting Shared Values across the EHEA. EQAF-2022. Presentation. URL: <https://eua.eu/component/attachments/attachments.html?task=attachment&id=3925>

Boyko, M., Turko, O., Dluhopolskyi, O., Henceruk, H. (2021). The quality of training future teachers during the COVID-19 pandemic: a case from TNPU. *Education Sciences*, Vol. 11(11).

Didenko I., Valaskova K., Artyukhov A., Lyeonov S., Vasa L. Quality of scientific activity as a determinant of socio-economic development. *Economics and Sociology*, 2022, 15(3), pp. 301–318. URL: <https://doi.org/10.14254/2071-789X.2022/15-3/17>

Dluhopolskyi, O., Knysh, O., Oleksiv, I., Smyrna, L., Panchenko, O. (2021). Forming expert environment for accreditation of educational programs: a case of Ukraine. *Knowledge and Performance Management*, Vol. 5(1), 68–82.

Liubchak V. O., Zuban Y. O., Artyukhov A. E. Immersive learning technology for ensuring quality education: Ukrainian university case / CEURWorkshop Proceedings, 2022, 3085, pp. 336–354. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-3085/paper12.pdf>

Liuta, O., Lyeonov, S., Artyukhov, A., Sushko-Bezdenezhnykh, M., Dluhopolskyi, O. (2021). Students' survey as a tool for quality assurance in higher education: the case of Ukrainian university. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, Vol. 4, 158–164.

Oleksiv, I., Kharchuk, V., Shulyar, R., Dluhopolskyi, O. (2021). Quality of student support at IT educational programmes: case of Lviv Polytechnic National University. 11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (September 15–17, 2021). Deggendorf, Germany, 270–275.

Polianovskyi, H., Zatonatska, T., Dluhopolskyi, O., Liutyi, I. (2021). Digital and technological support of distance learning at universities under COVID-19 (case of Ukraine). *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, Vol. 13(4), 595–613.

Simakhova A. O., Artyukhov A. E., Shmarlouskaya H. A. Problematic issues of digitalization of education in Eastern Europe / CEURWorkshop Proceedings, 2022, 3085, pp. 1–15. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-3085/paper06.pdf>

Stukalo, N. (2022). Value-Driven QA: Does it Matter in the War and Post-War Times? European Quality Assurance Forum — 2022. URL: <https://eua.eu/component/attachments/attachments.html?task=attachment&id=3937>

Volk I., Artyukhov A., Lyeonov S. Modeling of Information System for Blended Education Quality Assurance and Socio-Economic Impact / Proceedings — 16th International Conference on Advanced Trends in Radioelectronics, Telecommunications and Computer Engineering, TCSET 2022, pp. 590–593. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/9766905>

Yeremenko O. V., Zhuravel I. O., Hrynzovsky A. M., Kalashchenko S. I. Accreditation of study programs in the field of healthcare in Ukraine — analysis of the results. *Transnational Cooperation in the Global Educational Space*. VI Central Asian International Forum. Алматы : IAAR, 2022. 165 с. каз., рус., англ.

РОЗДІЛ 2. РІШЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ЩОДО АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Рішення Національного агентства щодо акредитації освітніх програм у розрізі галузей знань та рівнів вищої освіти за повною процедурою акредитації

У 2022 р. Національне агентство за повною процедурою розглянуло 904 освітніх програми (за 2021 р. — 2040 ОП), із них 422 — за освітнім рівнем магістра, 306 — за освітнім рівнем бакалавра, 148 — за освітнім рівнем доктора філософії та доктора мистецтва, 28 — молодшого бакалавра. Значна перевага магістерських програм зумовлена терміном навчання й датами випуску в першому півріччі 2022–2023 н. р.

У 2022 р. Національним агентством найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за такими галузями знань: 01 Освіта/Педагогіка — 130 (14,4 %), 07 Управління та адміністрування — 115 (12,7 %), 05 Соціальні та поведінкові науки — 84 (9,3 %), 12 Інформаційні технології — 81 (9 %). Менше 1 % від загальної кількості освітніх програм Національним агентством було розглянуто за такими галузями знань: 04 Богослов'я — 1 (0,1 %), 21 Ветеринарна медицина — 2 (0,2 %), 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону — 4 (0,4 %) (рис. 1).

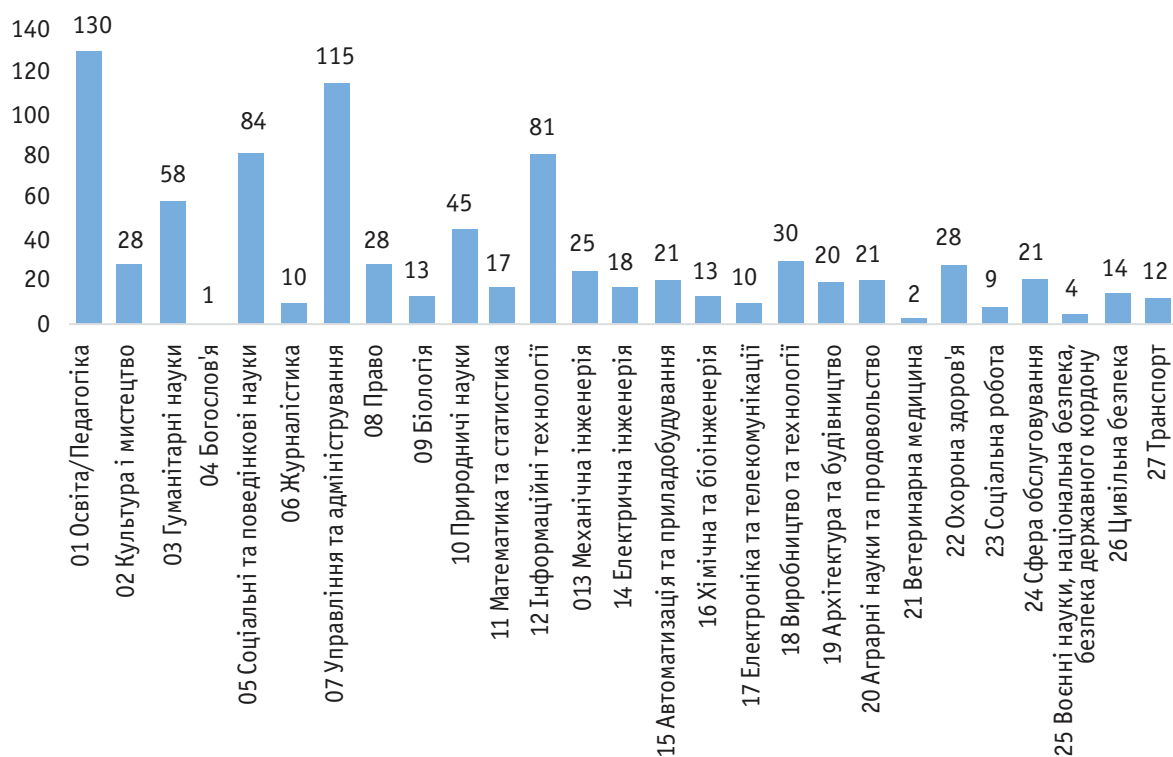

Рис. 1

01 Освіта/Педагогіка

За галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 130 освітніми програмами (табл. 1).

Таблиця 1

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
011 Освітні, педагогічні науки	8	1	8	17
012 Дошкільна освіта	4	1	1	6
013 Початкова освіта	2	3	0	5
014 Середня освіта	30	39	1	70
015 Професійна освіта	0	4	5	9
016 Спеціальна освіта	8	5	2	15
017 Фізична культура і спорт	4	4	0	8
Разом	56	57	17	130

З них — 57 (44 %) освітніх програм за рівнем вищої освіти (далі — рівнем освіти) «бакалавр», 56 (43 %) — «магістр» та 17 (13 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 2).

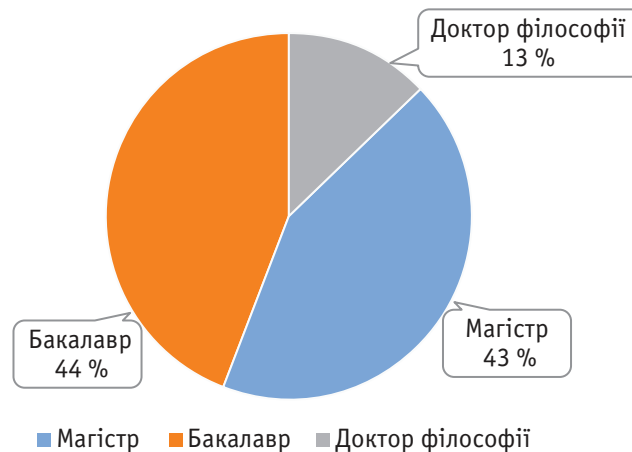

Рис. 2

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 014 Середня освіта — 70 (54 %). Найменшу кількість — за спеціальністю 013 Початкова освіта — 5 (4 %) (рис. 3).

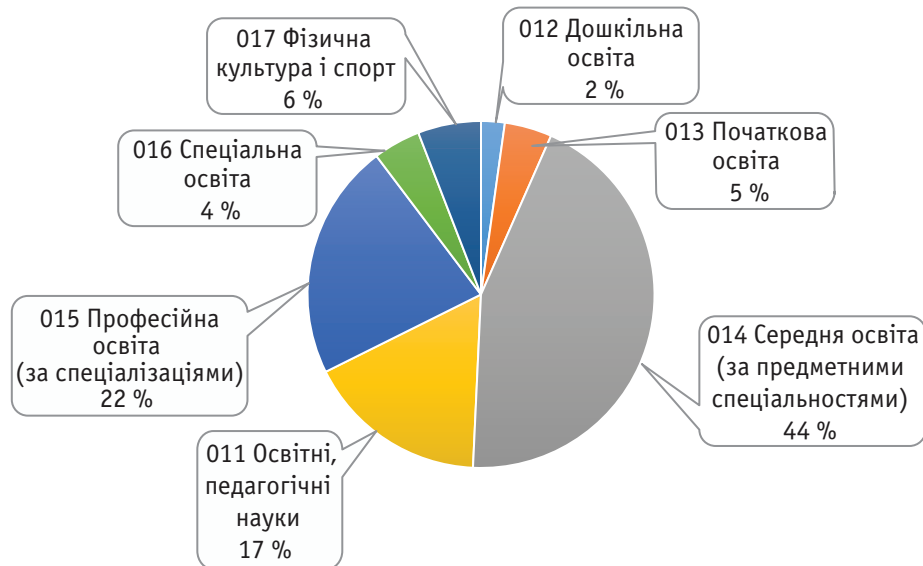

Рис. 3

Рішення про акредитацію отримало 106 (82 %) освітніх програм (рис. 4).

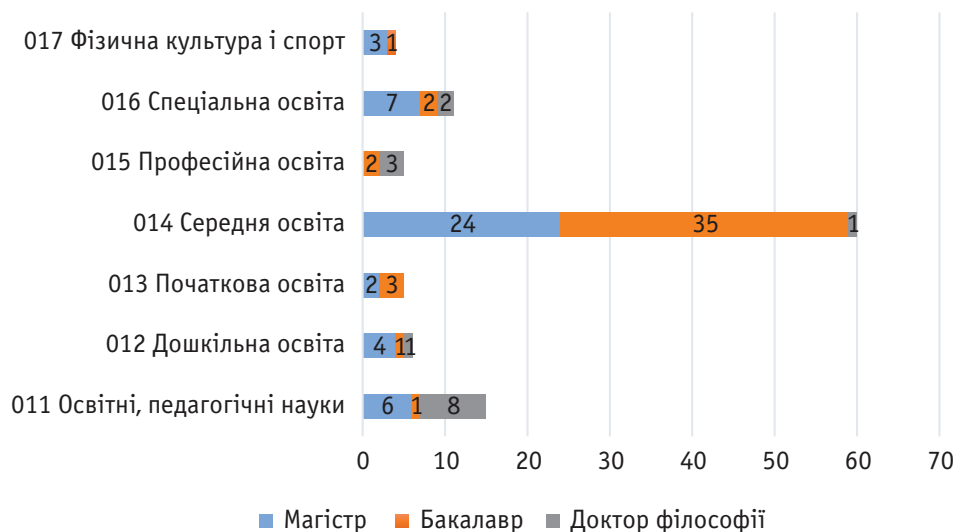

Рис. 4

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 22 (17 %) освітні програми (рис. 5).

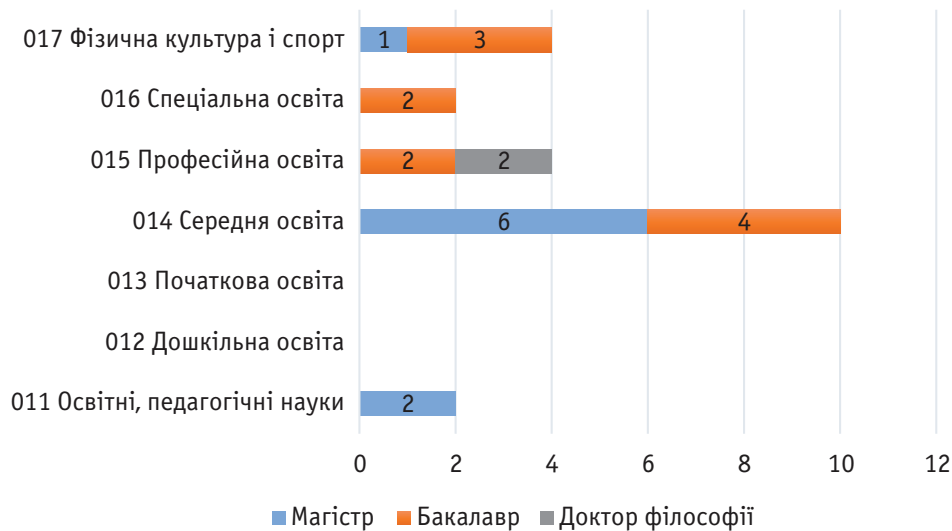

Рис. 5

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримало 2 (2 %) освітні програми зі спеціальності 016 Спеціальна освіта за рівнями освіти «бакалавр» і «магістр».

02 Культура і мистецтво

За галуззю знань 02 Культура і мистецтво Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 28 освітніми програмами (табл. 2).

Таблиця 2

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво	0	1	0	0	1
022 Дизайн	1	4	0	0	5
023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	1	2	0	0	3
024 Хореографія	0	2	0	0	2
025 Музичне мистецтво	2	6	1	1	10
026 Сценічне мистецтво	0	2	0	0	2
029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	1	4	0	0	5
Разом	5	21	1	1	28

З них — 21 (75 %) освітня програма за рівнем освіти «бакалавр», 5 (18 %) — «магістр» та по 1 (3,5 %) освітньо-науковій програмі за рівнем «доктор філософії» і «доктор мистецтва» (рис. 6).

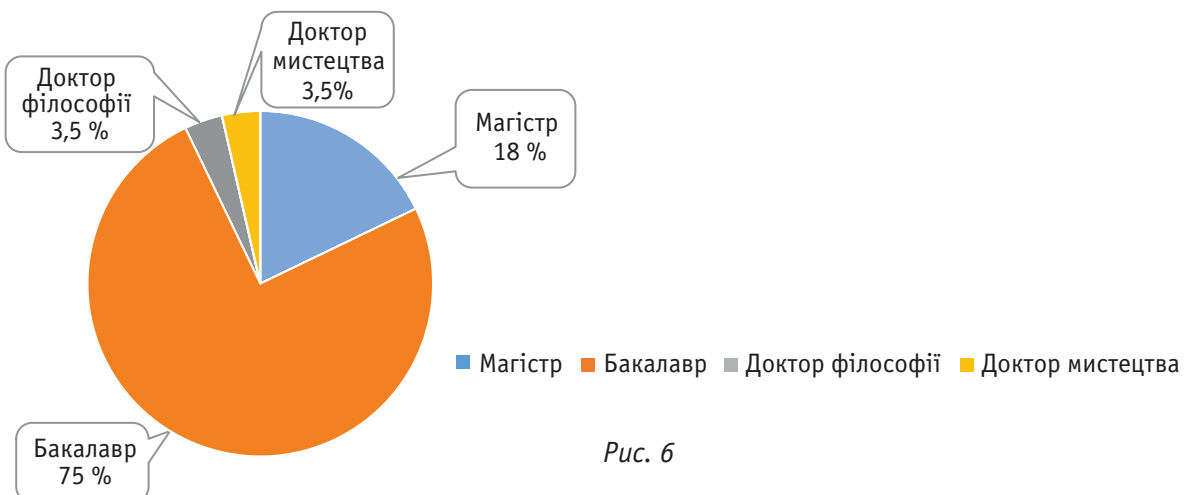

Рис. 6

Більшість — 10 (36 %) — освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. Найменша кількість освітніх програм — за спеціальностями 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво — 1 (3 %), 024 Хореографія — 2 (7 %) і 026 Сценічне мистецтво — 2 (7 %). За спеціальностями 027 Музеєзнавство, пам'ятокознавство та 028 Менеджмент соціокультурної діяльності освітні програми для акредитації відповідно до повної процедури не подавалися (рис. 7).

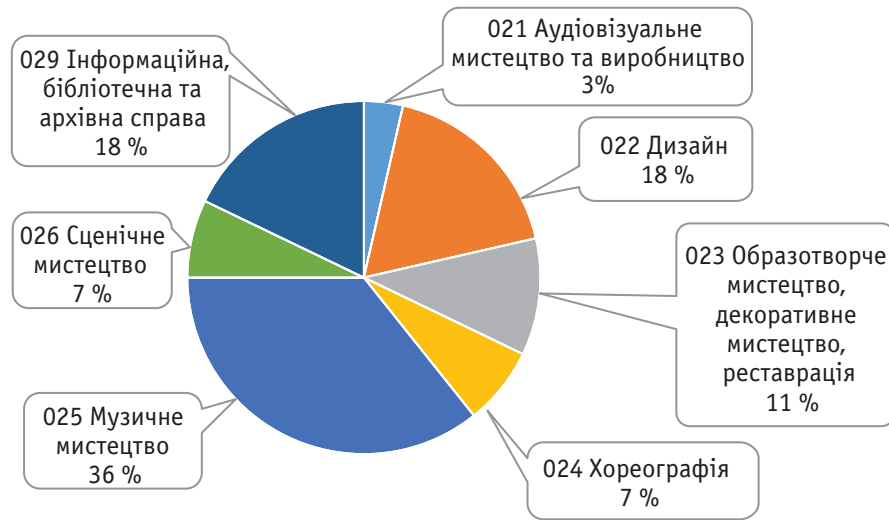

Рис. 7

Рішення про акредитацію отримало 20 (71 %) освітніх програм (рис. 8).

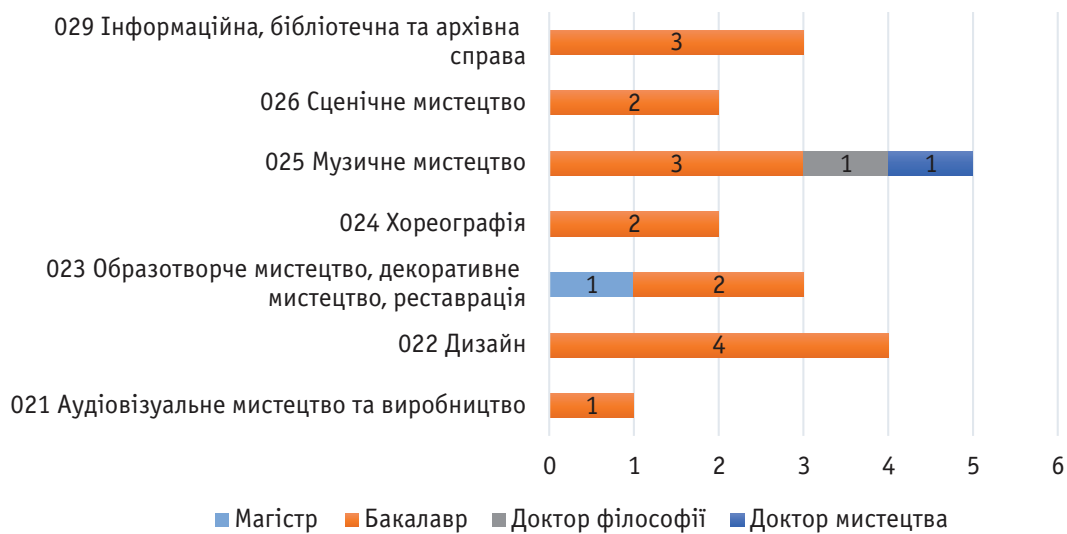

Рис. 8

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 8 (29 %) освітніх програм (рис. 9).

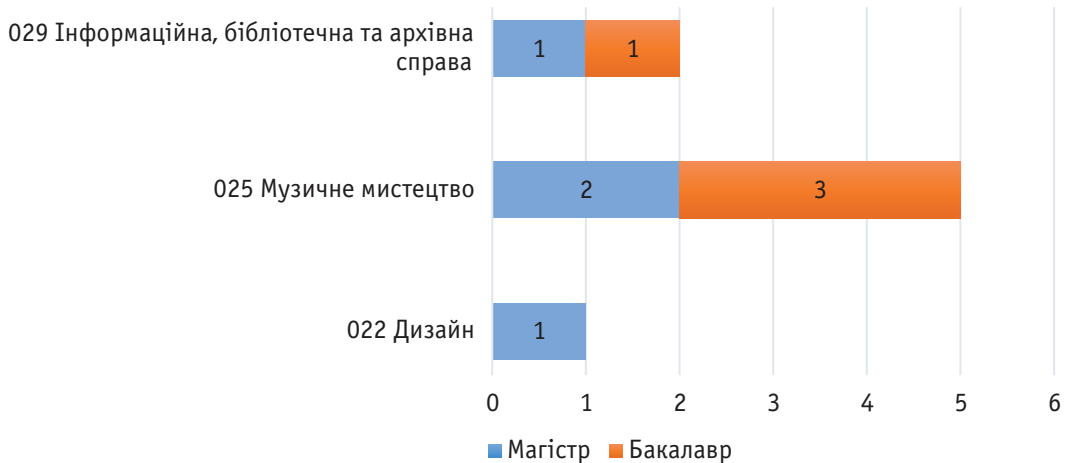

Рис. 9

03 Гуманітарні науки

За галуззю знань 03 Гуманітарні науки Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 58 освітніми програмами (табл. 3).

Таблиця 3

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
031 Релігієзнавство	0	0	0	0	0
032 Історія та археологія	0	3	5	0	8
033 Філософія	4	4	2	0	10
034 Культурологія	3	1	0	0	4
035 Філологія	17	16	2	1	36
Разом	24	24	9	1	58

З них — 24 (41 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр», 24 (41 %) — «магістр», 1 (2 %) освітня програма за рівнем освіти «молодший бакалавр», 9 (16 %) — освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 10).

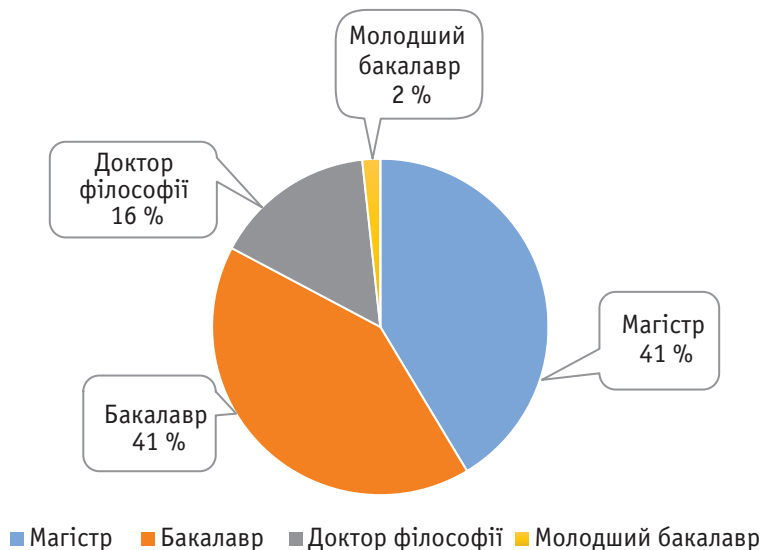

Рис. 10

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 035 Філологія — 36 (54 %). Найменшу кількість — за спеціальністю 034 Культурологія — 4 (7 %). За спеціальністю 031 Релігієзнавство освітні програми для акредитації відповідно до повної процедури не подавалися (рис. 11).

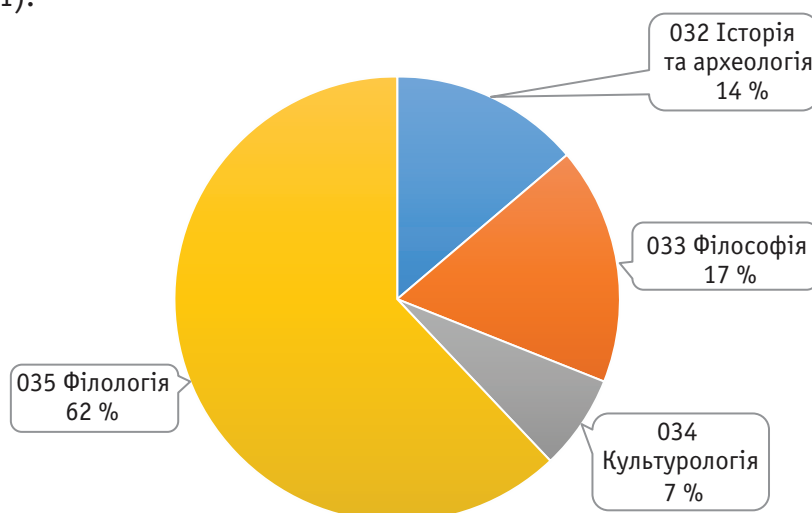

Рис. 11

Рішення про акредитацію отримало 54 (93 %) освітні програми (рис. 12).

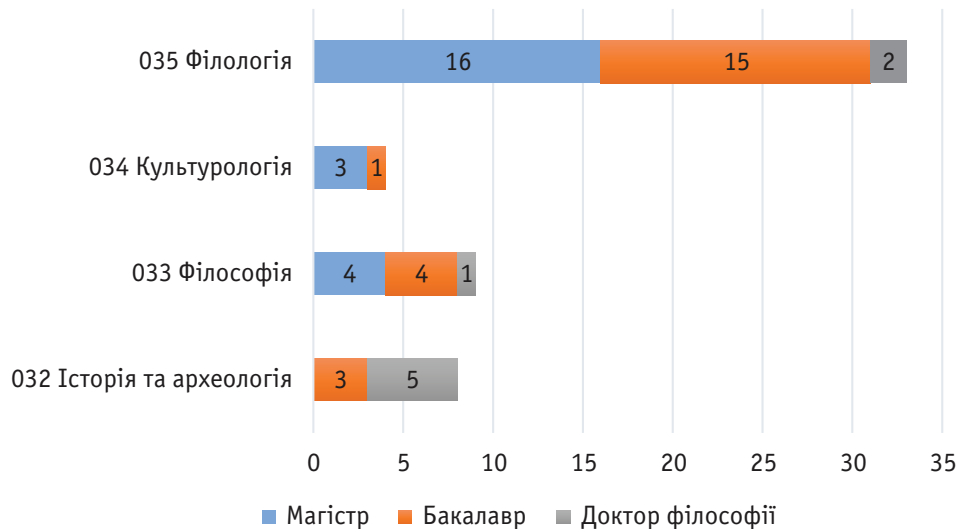

Рис. 12

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 3 (5 %) освітні та освітньо-наукові програми зі спеціальності 035 Філологія.

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримала 1 (2 %) освітньо-наукова програма зі спеціальності 033 Філософія.

04 Богослов'я

За галуззю знань 04 Богослов'я Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення про акредитацію за 1 (100 %) освітньо-науковою програмою (табл. 4).

Таблиця 4

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
041 Богослов'я	0	0	1	1
Разом	0	0	1	1

05 Соціальні та поведінкові науки

За галуззю знань 05 Соціальні та поведінкові науки Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 84 освітніми програмами (табл. 5).

Таблиця 5

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
051 Економіка	12	9	9	2	32
052 Політологія	3	2	3	0	8
053 Психологія	19	13	1	0	33
054 Соціологія	6	4	1	0	11
Разом	40	28	14	2	84

З них — 28 (33 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 40 (48 %) — «магістр», 2 (2 %) освітні програми за рівнем освіти «молодший бакалавр» та 14 (17 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (див. рис. 13).

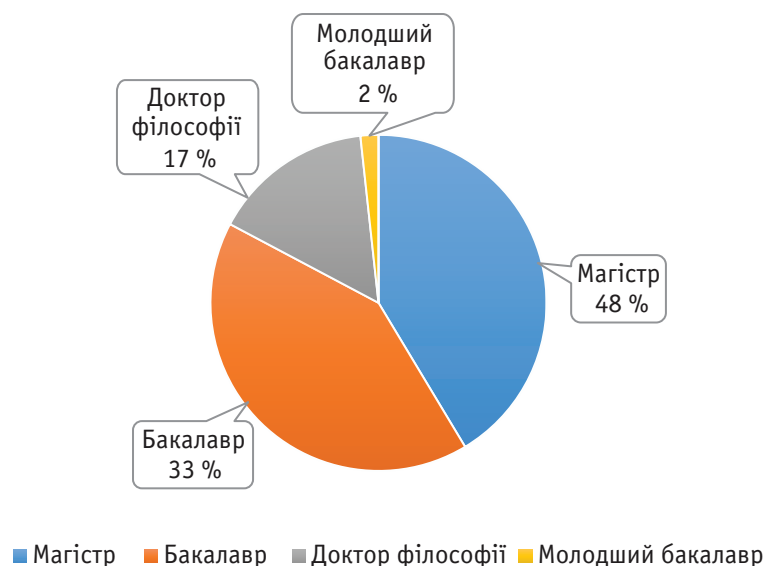

Рис. 13

Більшість освітніх програм було розглянуто за спеціальностями 053 Психологія — 33 (39 %) та 051 Економіка — 32 (38 %). Найменша кількість освітніх програм — за спеціальністю 052 Політологія — 8 (10 %) (рис. 14).

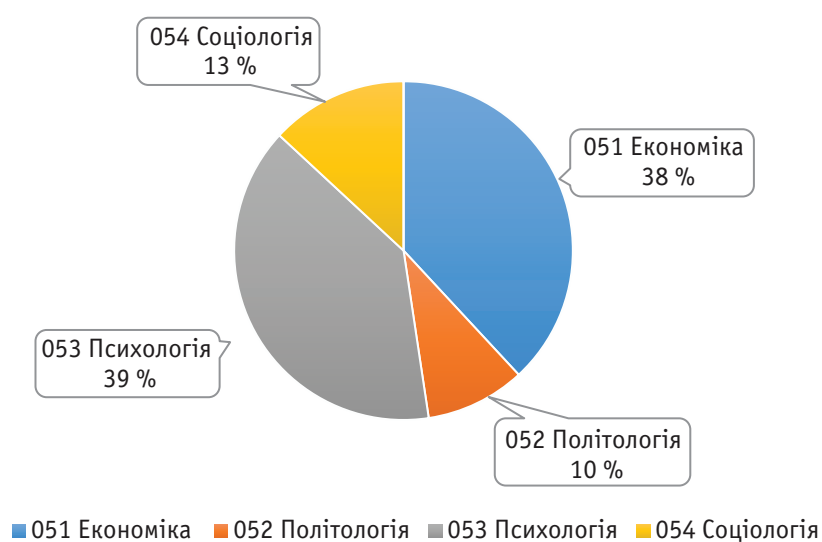

Рис. 14

Рішення про акредитацію отримало 78 (93 %) освітніх програм (рис. 15).

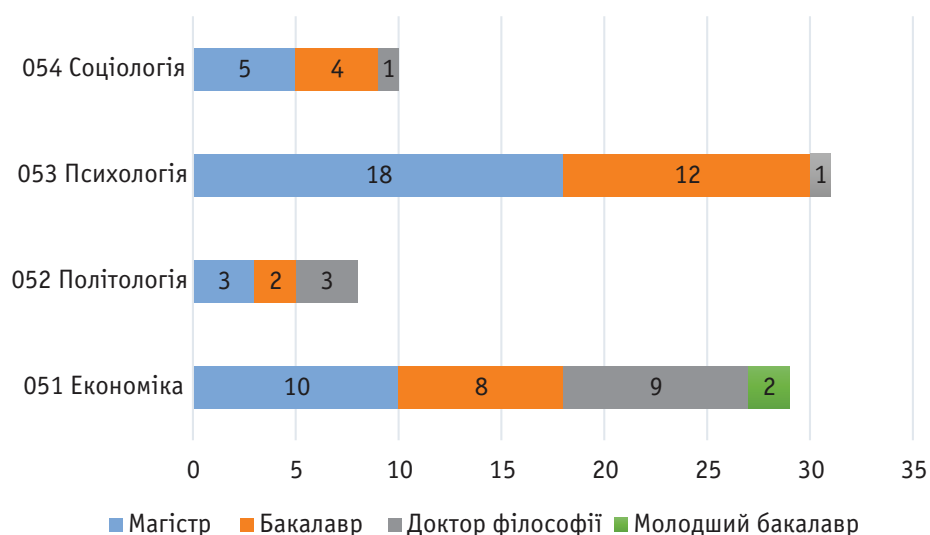

Рис. 15

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 2 (2 %) освітні програми зі спеціальностей 053 Психологія та 054 Соціологія.

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримало 3 (4 %) освітні програми зі спеціальності 051 Економіка за рівнями вищої освіти «бакалавр» і «магістр».

06 Журналістика

За галузю знань 06 Журналістика Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 10 освітніми програмами (табл. 6).

Таблиця 6

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
061 Журналістика	1	7	2	10
Разом	1	7	2	10

З них — 7 (70 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 1 (10 %) — «магістр» та 2 (20 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 16).

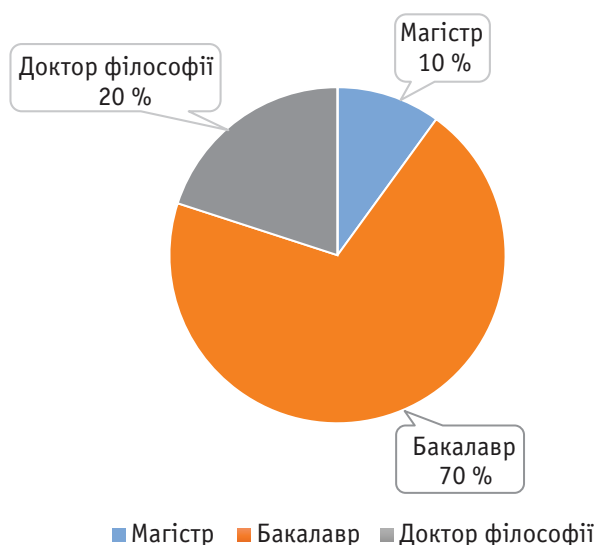

Рис. 16

Рішення про акредитацію отримало 10 (100 %) освітніх програм.

07 Управління та адміністрування

За галузю знань 07 Управління та адміністрування Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 115 освітніми програмами (табл. 7).

Таблиця 7

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
071 Облік і оподаткування	15	4	2	1	22
072 Фінанси, банківська справа та страхування	11	3	4	2	20
073 Менеджмент	25	4	5	4	38
074 Публічне управління та адміністрування	0	0	0	0	0
075 Маркетинг	8	5	1	1	15
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	11	5	3	1	20
Разом	70	21	15	9	115

З них — 21 (18 %) освітня програма за рівнем освіти «бакалавр», 70 (61 %) — «магістр», 9 (8 %) освітніх програм за рівнем освіти «молодший бакалавр» та 15 (13 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 17).

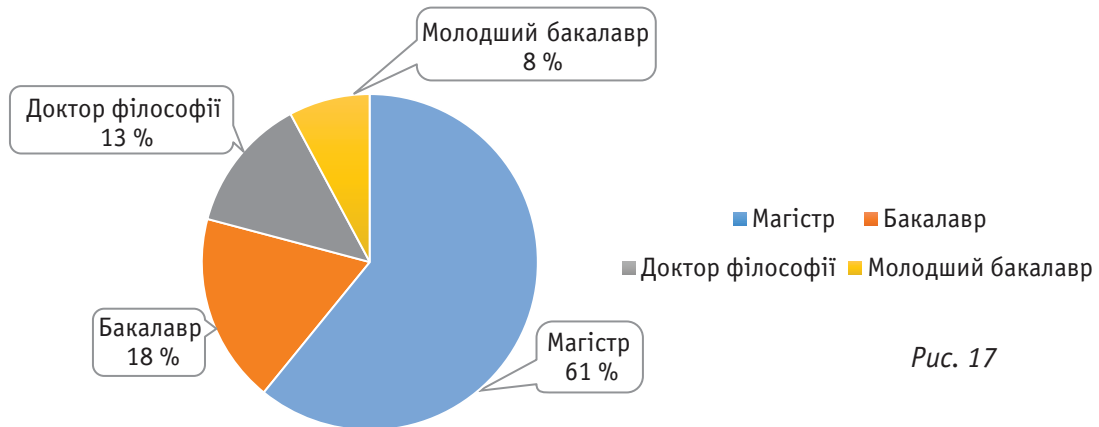

Рис. 17

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 073 Менеджмент — 38 (33 %). За спеціальністю 074 Публічне управління та адміністрування освітні програми для акредитації відповідно до повної процедури не подавалися (рис. 18).

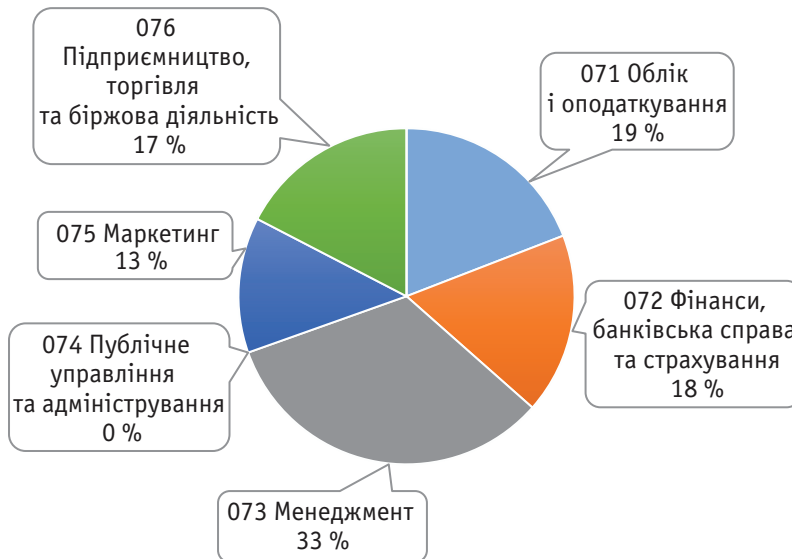

Рис. 18

Рішення про акредитацію отримало 102 (87 %) освітні програми (рис. 19).

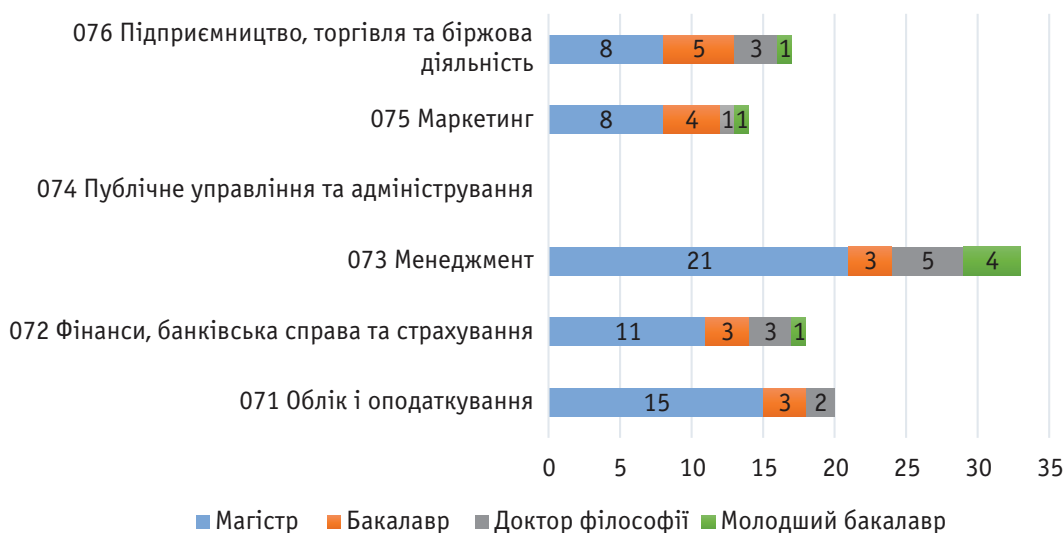

Рис. 19

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 10 (9 %) освітніх програм (рис. 20).

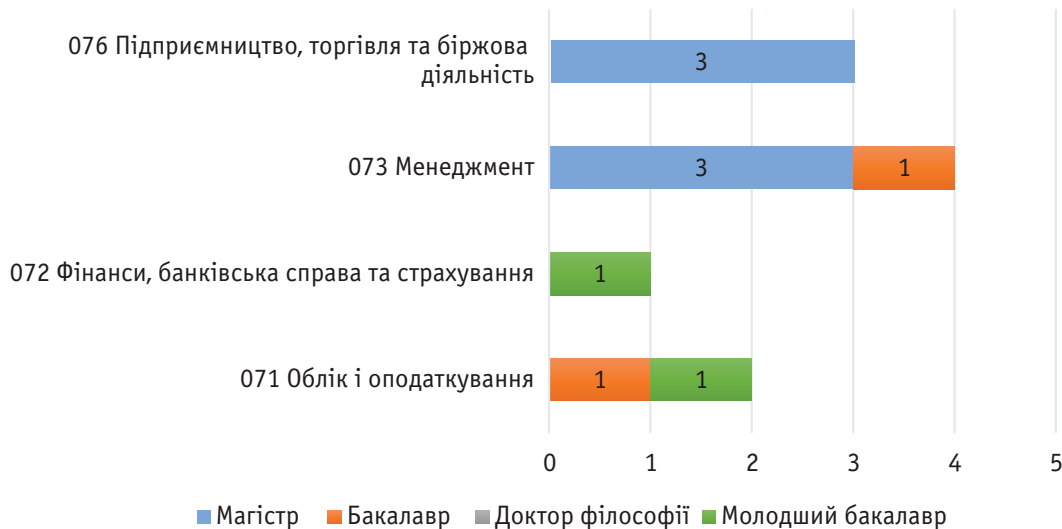

Рис. 20

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримало 3 (3 %) освітні та освітньо-наукові програми зі спеціальностей 075 Маркетинг за рівнем освіти «бакалавр», 073 Менеджмент за рівнем освіти «магістр», 072 Фінанси, банківська справа та страхування за рівнем освіти «доктор філософії».

08 Право

За галузь знань 08 Право Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 28 освітніми програмами (табл. 8).

Таблиця 8

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
081 Право	10	9	9	28
Разом	10	9	9	28

З них — 9 (32 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 10 (36 %) — «магістр» та 9 (32 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 21).

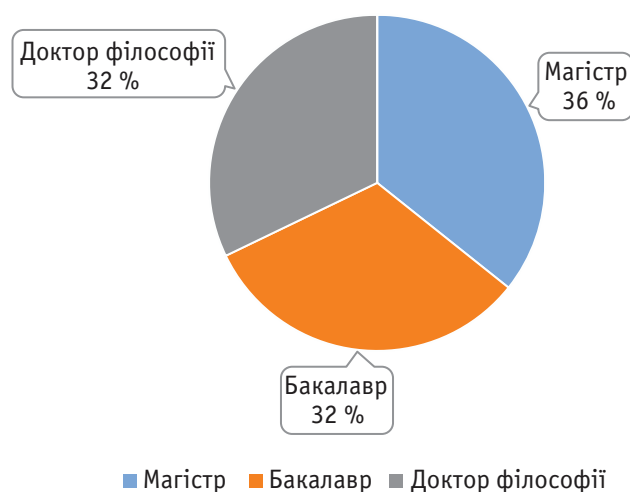

Рис. 21

Рішення про акредитацію отримало 28 (100 %) освітніх програм.

09 Біологія

За галузку знань 09 Біологія Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 13 освітніми програмами (табл. 9).

Таблиця 9

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
091 Біологія	3	6	3	1	13
Разом	3	6	3	1	13

З них — 6 (46 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 3 (23 %) — «магістр», 1 (8 %) освітня програма за рівнем освіти «молодший бакалавр» і 3 (23 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 22).

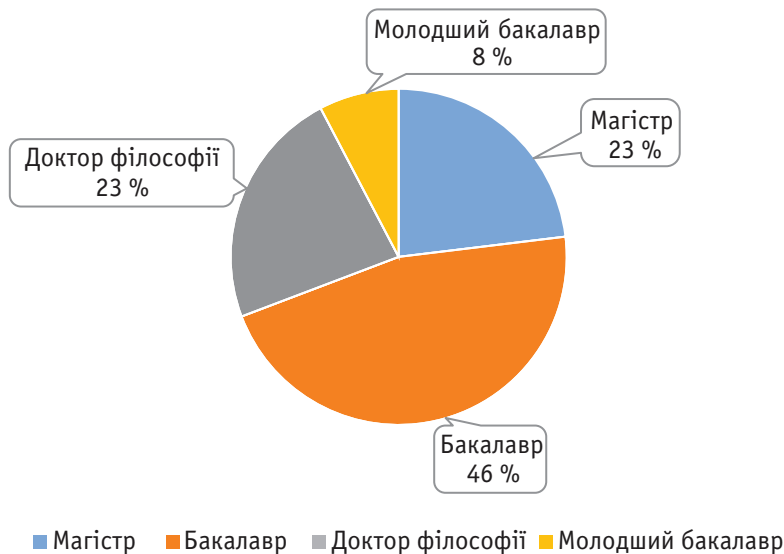

Рис. 22

Рішення про акредитацію отримало 10 (77 %) освітніх і освітньо-наукових програм. Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 3 (23 %) освітні програми.

10 Природничі науки

За галузку знань 10 Природничі науки Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 45 освітніми програмами (табл. 10).

Таблиця 10

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
101 Екологія	5	4	3	12
102 Хімія	4	2	3	9
103 Науки про Землю	1	3	2	6
104 Фізика та астрономія	7	1	2	10
105 Прикладна фізика та наноматеріали	0	0	3	3
106 Географія	1	3	1	5
Разом	18	13	14	45

З них — 13 (29 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 18 (40 %) — «магістр» та 14 (31 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 23).

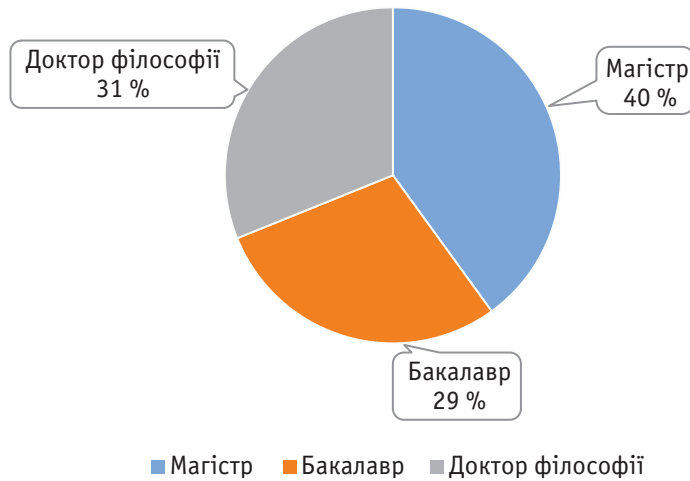

Рис. 23

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальностями 101 Екологія — 12 (27 %), 104 Фізика та астрономія — 10 (22 %), 102 Хімія — 9 (20 %) (рис. 24).

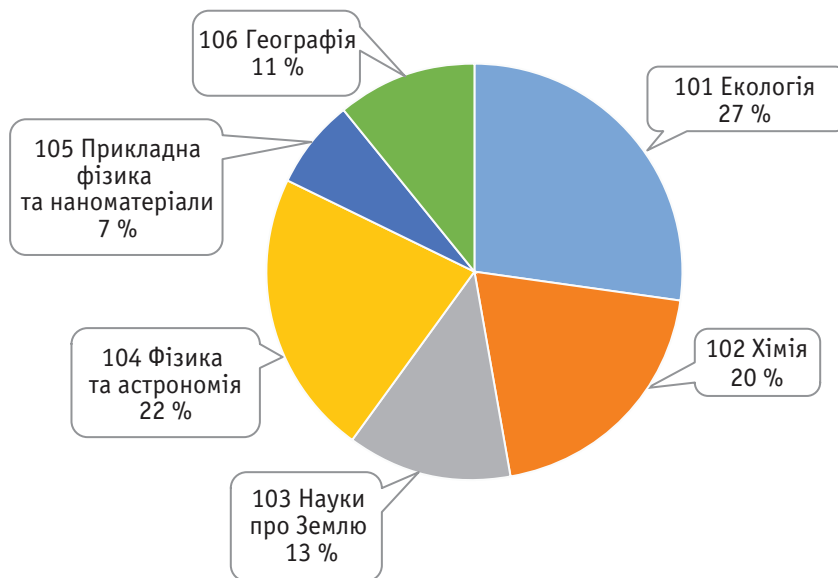

Рис. 24

Рішення про акредитацію отримало 42 (93 %) освітні програми (рис. 25).

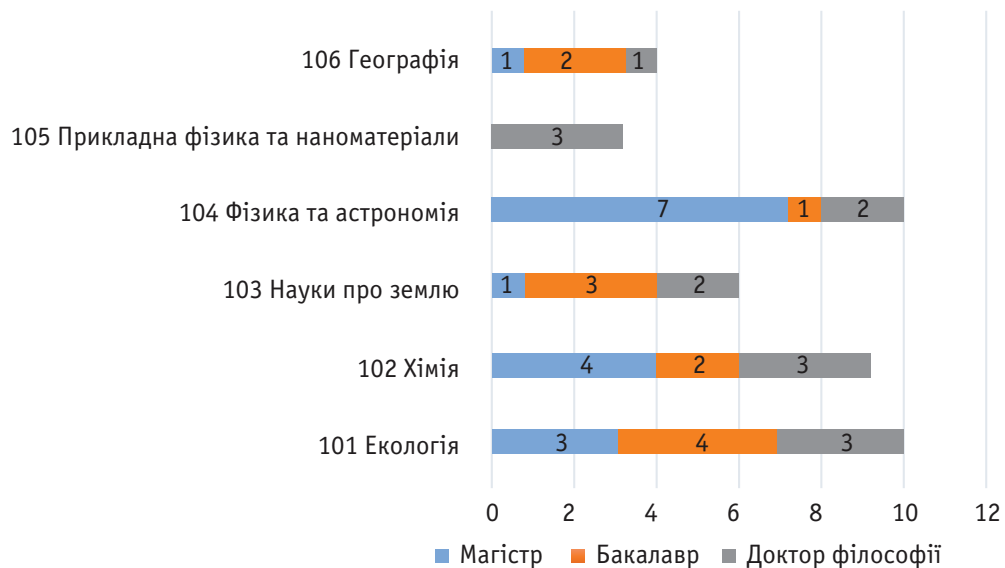

Рис. 25

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримала 1 (2 %) освітня програма.

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримало 2 (4 %) освітні програми зі спеціальностей 106 Географія за рівнем освіти «бакалавр» і 101 Екологія за рівнем освіти «магістр».

11 Математика та статистика

За галузю знань 11 Математика та статистика Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 17 освітніми програмами (табл. 11).

Таблиця 11

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
111 Математика	5	6	1	12
112 Статистика	0	0	0	0
113 Прикладна математика	2	2	1	5
Разом	7	8	2	17

3 них — 8 (47 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 7 (41 %) — «магістр» та 2 (12 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 26).

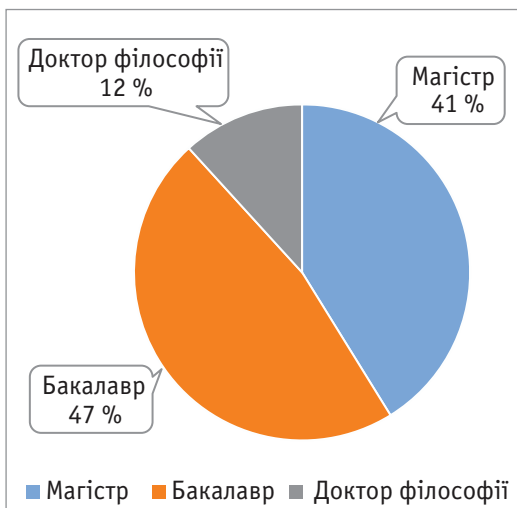

Рис. 26

Рис. 27

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 111 Математика — 12 (71 %). За спеціальністю 112 Статистика освітні програми для акредитації відповідно до повної процедури не подавалися (рис. 27).

Рішення про акредитацію отримало 14 (82 %) освітніх програм (рис. 28).

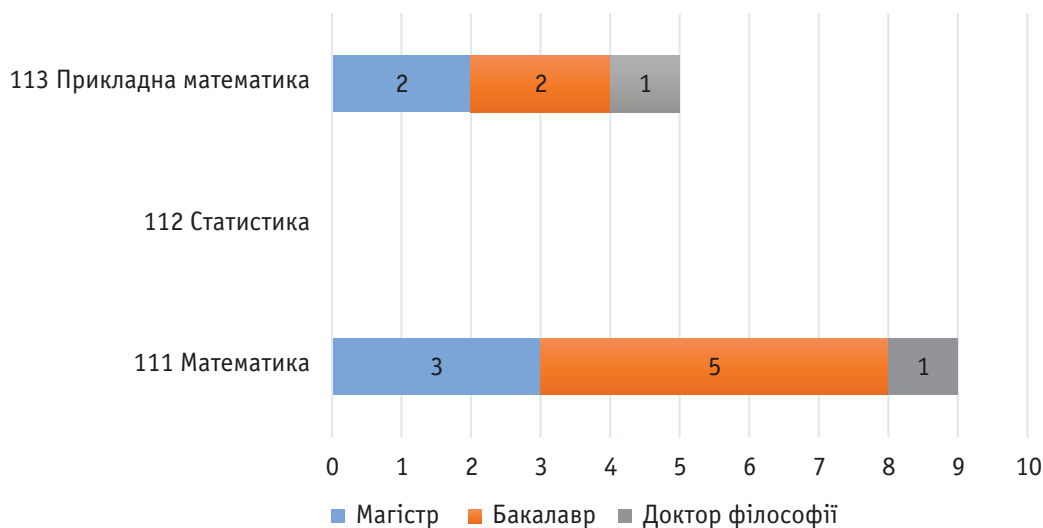

Рис. 28

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримала 1 (6 %) освітня програма. Акредитацію з визначенням «зразкова» отримало 2 (12 %) освітні програми зі спеціальності 111 Математика за рівнем освіти «магістр».

12 Інформаційні технології

За галузю знань 12 Інформаційні технології Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 81 освітньою програмою (табл. 12).

Таблиця 12

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
121 Інженерія програмного забезпечення	9	2	2	13
122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології	16	9	5	30
123 Комп'ютерна інженерія	9	6	2	17
124 Системний аналіз	2	2	0	4
125 Кібербезпека	3	4	1	8
126 Інформаційні системи та технології	1	6	2	9
Разом	40	29	12	81

З них — 29 (36 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 40 (49 %) — «магістр» та 12 (15 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 29).

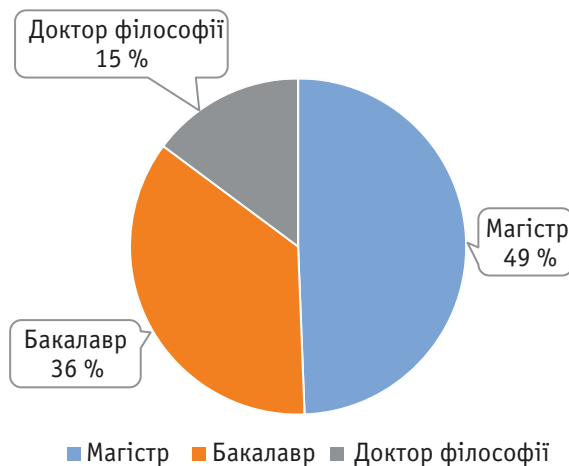

Рис. 29

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 112 Комп'ютерні науки та інформаційні технології — 30 (37 %). Найменшу кількість — за спеціальністю 124 Системний аналіз — 4 (5 %) (рис. 30).

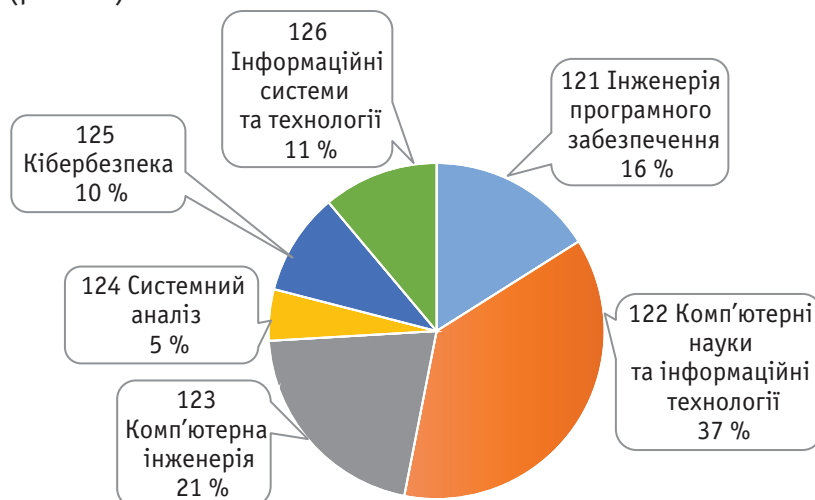

Рис. 30

Рішення про акредитацію отримало 69 (85 %) освітніх програм (рис. 31).

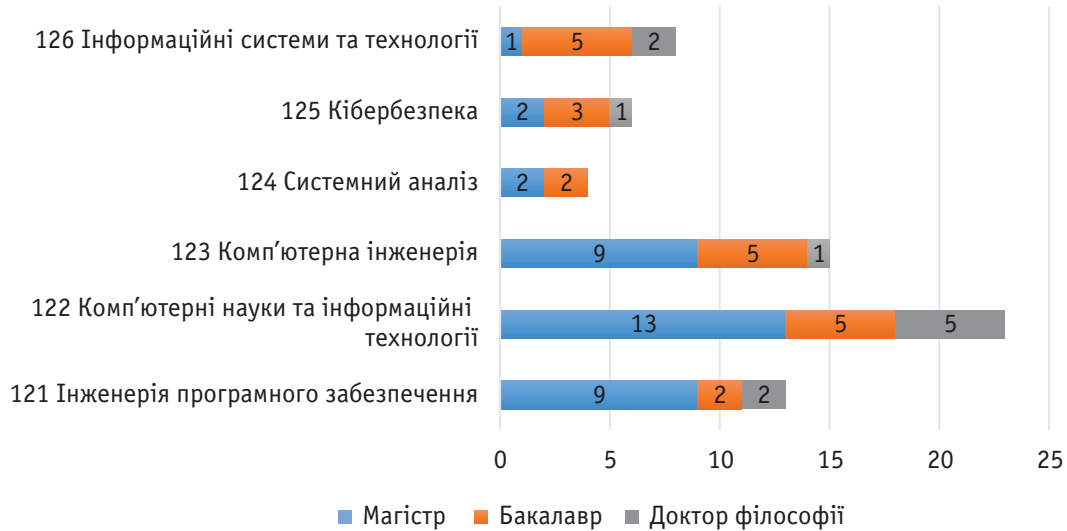

Рис. 31

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 12 (15 %) освітніх програм (рис. 32).

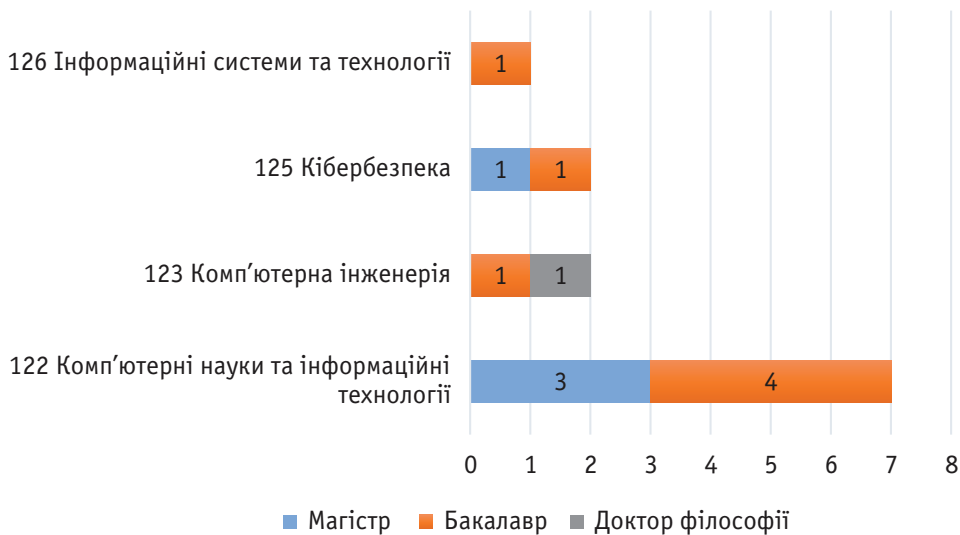

Рис. 32

13 Механічна інженерія

За галуззю знань 13 Механічна інженерія Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 25 освітніми програмами (табл. 13).

Таблиця 13

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
131 Прикладна механіка	8	1	0	1	10
132 Матеріалознавство	2	0	1	0	3
133 Галузеве машинобудування	5	1	5	0	11
134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка	0	0	0	0	0
135 Суднобудування	0	0	0	0	0
136 Металургія	1	0	0	0	1
Разом	16	2	6	1	25

З них — 2 (8 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр», 16 (64 %) — «магістр», 1 (4 %) освітня програма за рівнем освіти «молодший бакалавр», 6 (24 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 33).

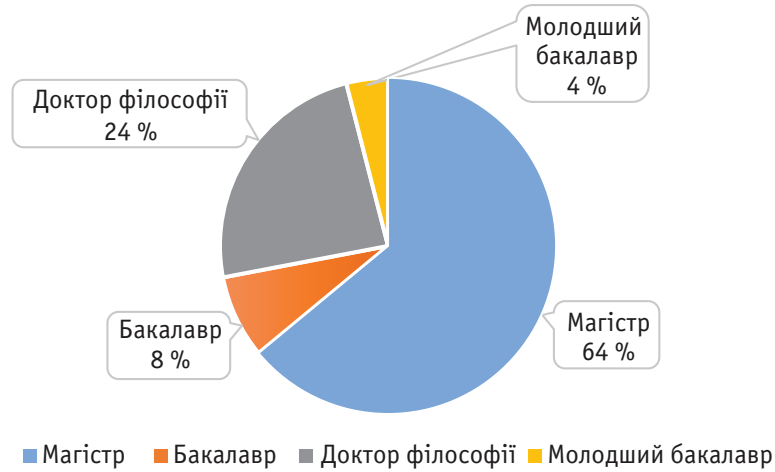

Рис. 33

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальностями 133 Галузеве машинобудування — 10 (44 %) та 131 Прикладна механіка — 10 (40 %). За спеціальностями 134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка і 135 Суднобудування освітні програми для акредитації відповідно до повної процедури не подавалися (рис. 34).

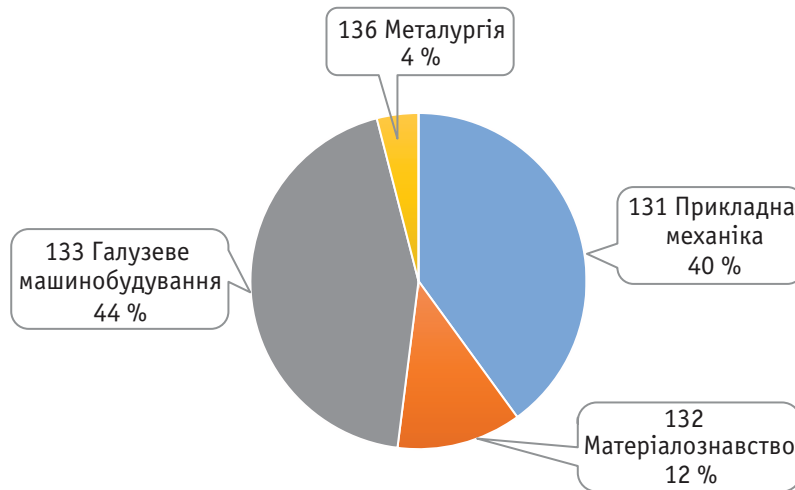

Рис. 34

Рішення про акредитацію отримало 22 (88 %) освітні програми (рис. 35).

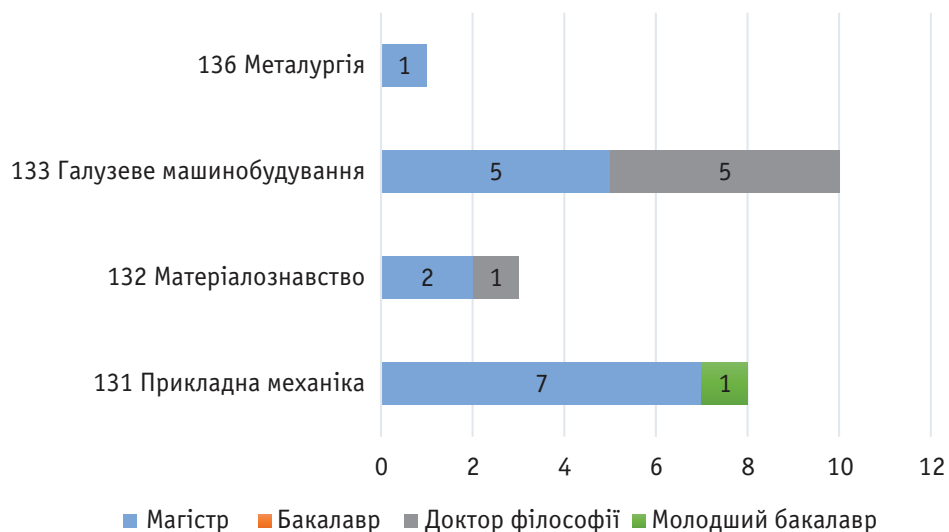

Рис. 35

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 3 (12 %) освітні програми.

14 Електрична інженерія

За галузю знань 14 Електрична інженерія Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 18 освітніми програмами (табл. 14).

Таблиця 14

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	7	1	2	10
142 Енергетичне машинобудування	2	0	0	2
143 Атомна енергетика	2	0	1	3
144 Теплоенергетика	2	1	0	3
145 Гідроенергетика	0	0	0	0
Разом	13	2	3	18

З них — 2 (11 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр», 13 (72 %) — «магістр» та 3 (17 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 36).

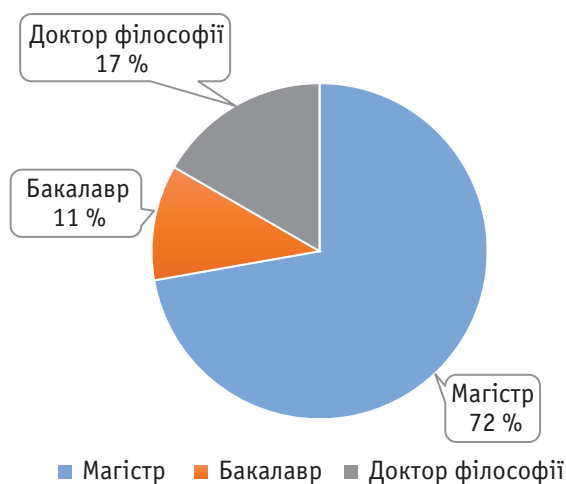

Рис. 36

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка — 10 (55 %). За спеціальністю 145 Гідроенергетика освітні програми для акредитації відповідно до повної процедури не подавалися (рис. 37).

Рис. 37

Рішення про акредитацію отримало 17 (94 %) освітніх програм (рис. 38).

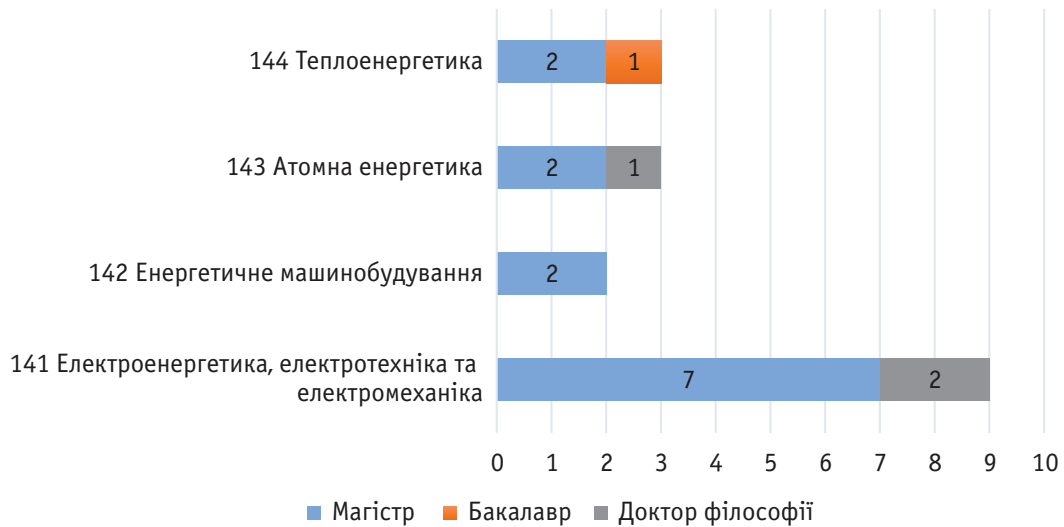

Рис. 38

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримала 1 (6 %) освітня програма зі спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка.

15 Автоматизація та приладобудування

За галуззю знань 15 Автоматизація та приладобудування Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 21 освітньою програмою (табл. 15).

Таблиця 15

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	7	1	2	2	12
152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	4	0	3	0	7
153 Мікро- та наносистемна техніка	2	0	0	0	2
Разом	13	1	5	2	21

З них — 1 (5 %) освітня програма за рівнем освіти «бакалавр», 13 (62 %) — «магістр», 2 (9 %) освітні програми за рівнем освіти «молодший бакалавр» та 5 (24 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 39).

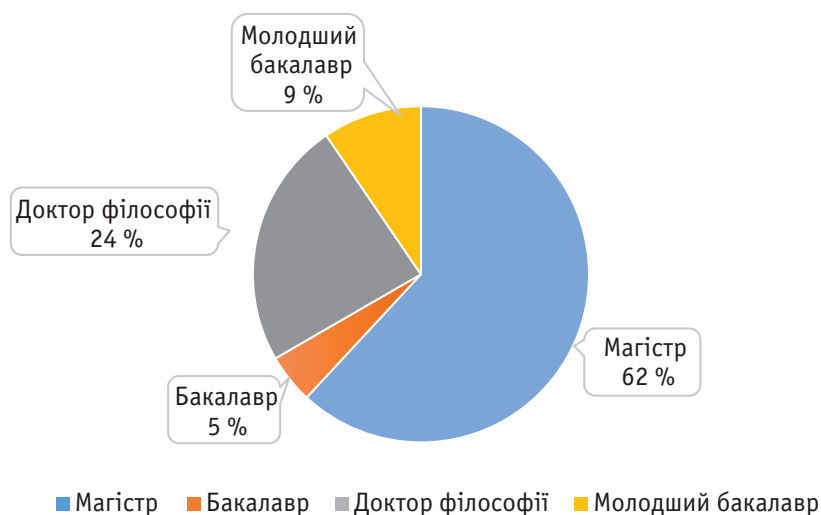

Рис. 39

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології — 12 (57 %). Найменшу кількість — за спеціальністю 153 Мікро- та наносистемна техніка — 2 (10 %) (рис. 40).

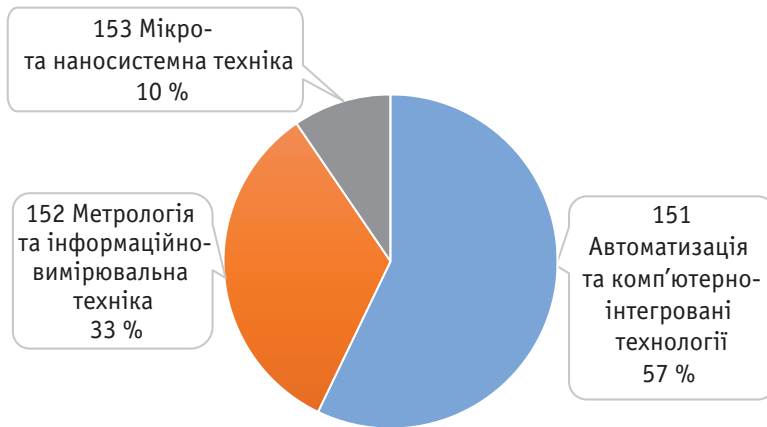

Рис. 40

Рішення про акредитацію отримало 18 (86 %) освітніх програм (рис. 41).

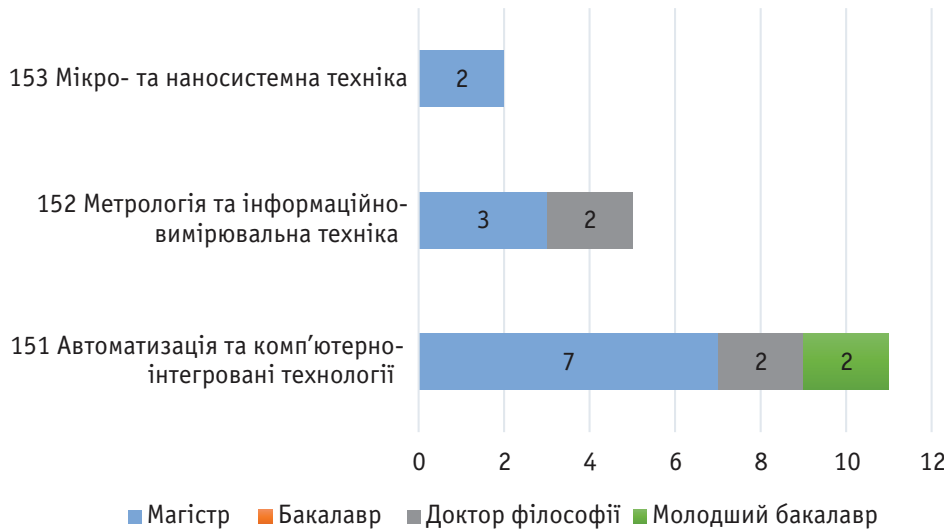

Рис. 41

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 3 (14 %) освітні програми (рис. 42).

Рис. 42

16 Хімічна та біоінженерія

За галузю знань 16 Хімічна та біоінженерія Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 13 освітніми програмами (табл. 16).

Таблиця 16

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
161 Хімічні технології та інженерія	1	2	2	5
162 Біотехнології та біоінженерія	3	2	1	6
163 Біомедична інженерія	0	2	0	2
Разом	4	6	3	13

З них — 6 (46 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 4 (31 %) — «магістр» та 3 (23 %) освітньо-наукових програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 43).

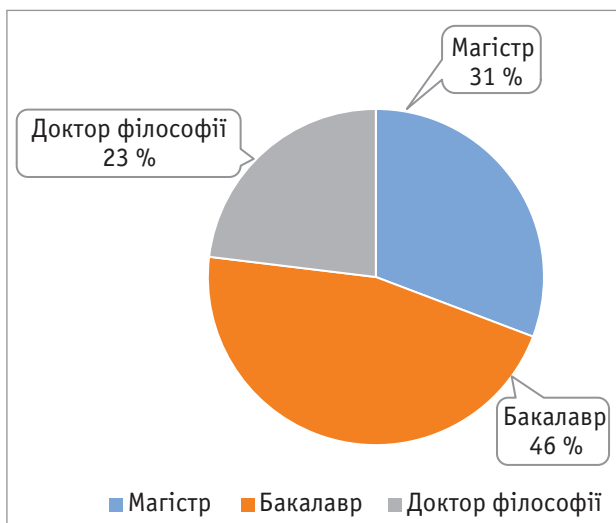

Рис. 43

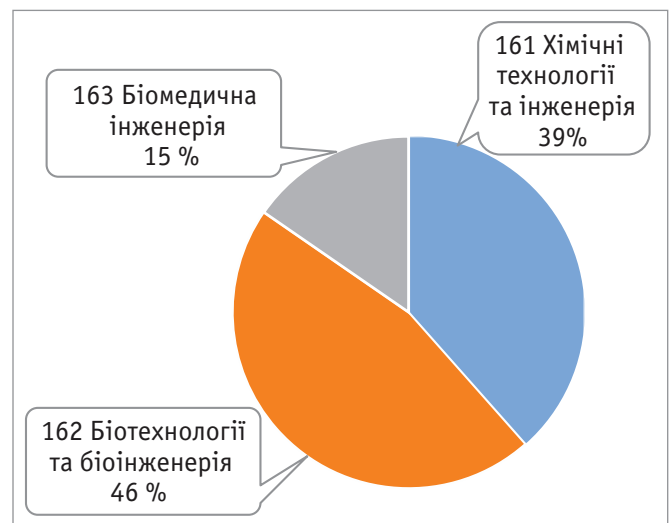

Рис. 44

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальностями 162 Біотехнології та біоінженерія — 6 (46 %) та 161 Хімічні технології та інженерія — 5 (39 %) (рис. 44).

Рішення про акредитацію отримало 5 (38 %) освітніх програм (рис. 45).

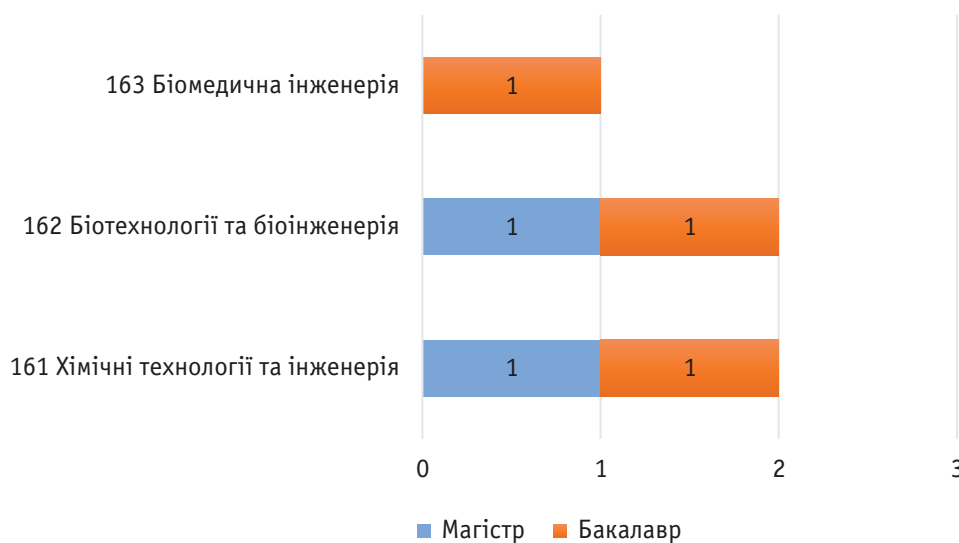

Рис. 45

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 6 (46 %) освітніх програм (див. рис. 46).

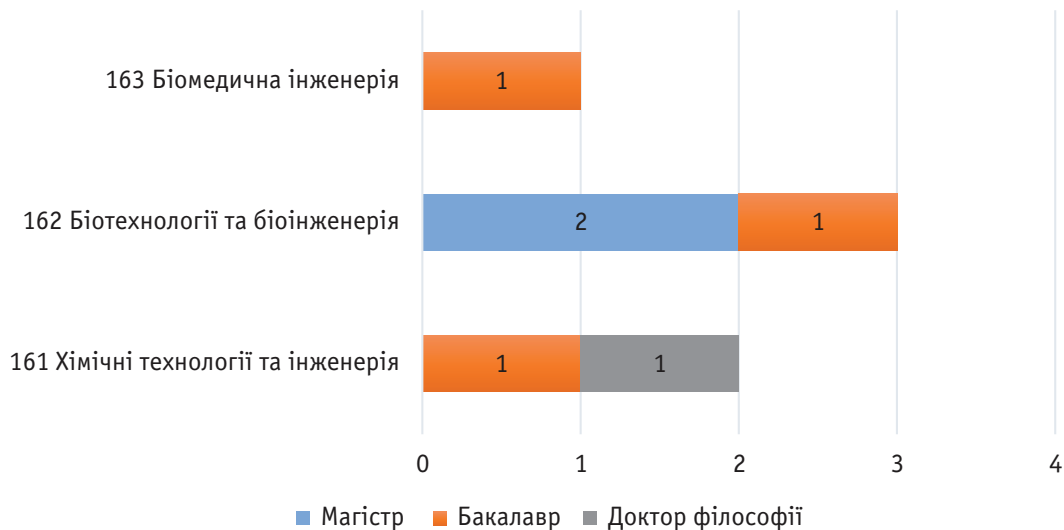

Рис. 46

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримало 2 (15 %) освітні програми зі спеціальностей 161 Хімічні технології та інженерія, 162 Біотехнології та біоінженерія за рівнем освіти «доктор філософії».

17 Електроніка та телекомунікації

За галуззю знань 17 Електроніка та телекомунікації Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 10 освітніми програмами (табл. 17).

Таблиця 17

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
171 Електроніка	2	2	0	4
172 Телекомунікації та радіотехніка	4	1	0	5
173 Авіоніка	0	0	1	1
Разом	6	3	1	10

З них — 3 (30 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр», 6 (60 %) — «магістр» та 1 (10 %) освітньо-наукова програма за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 47).

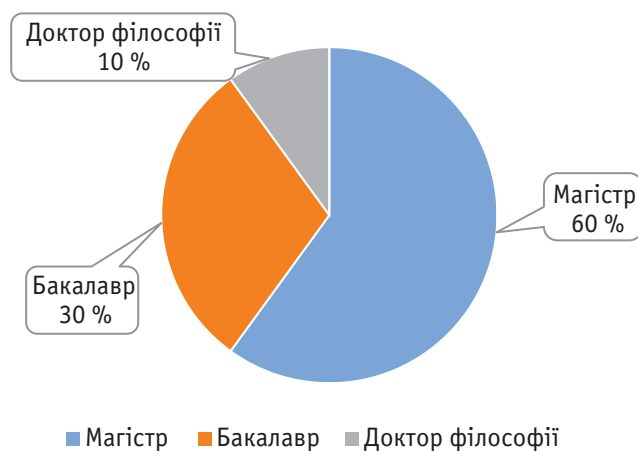

Рис. 47

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 172 Телекомунікації та радіотехніка — 5 (50 %). Найменшу кількість — за спеціальністю 173 Авіоніка — 1 (10 %) (рис. 48).

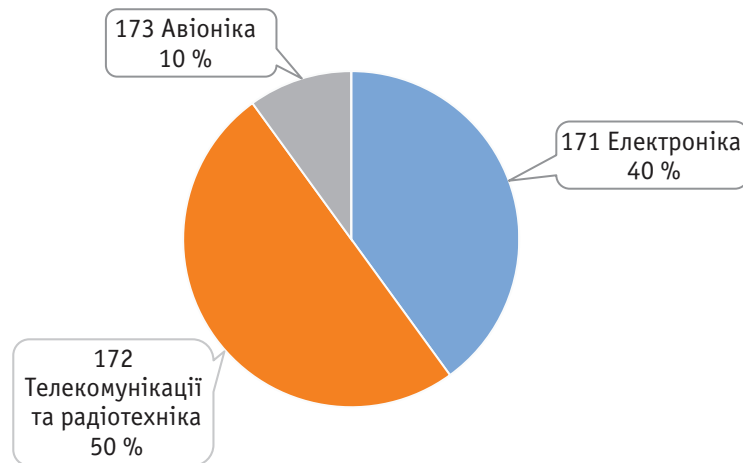

Рис. 48

Рішення про акредитацію отримало 9 (90 %) освітніх програм (рис. 49).

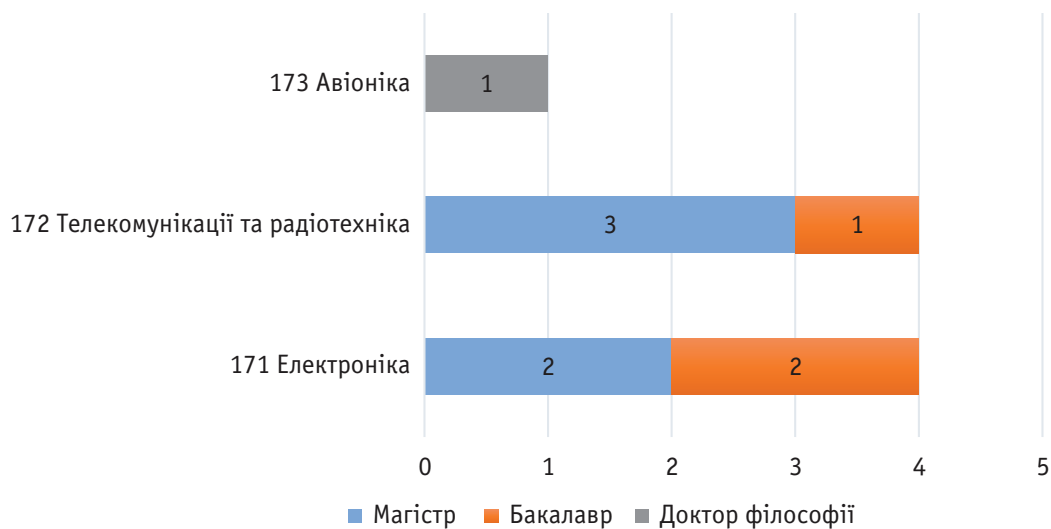

Рис. 49

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримала 1 (10 %) освітня програма зі спеціальності 172 Телекомунікації та радіотехніка.

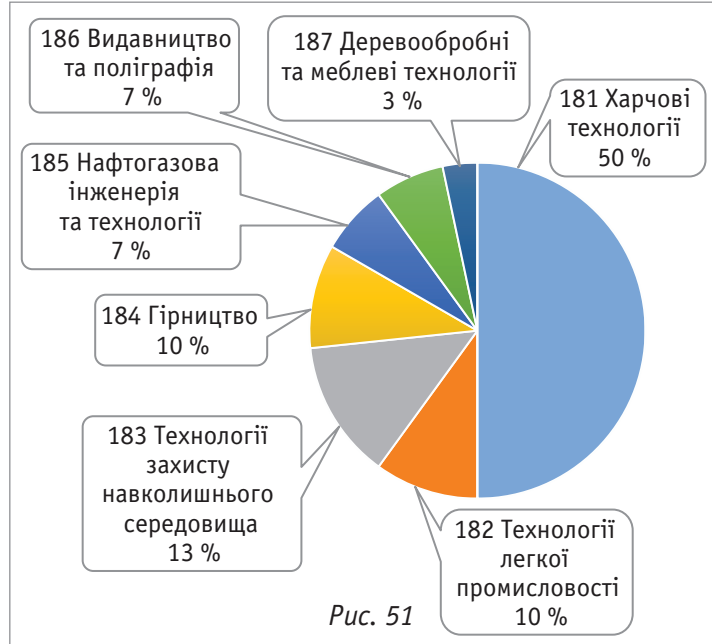
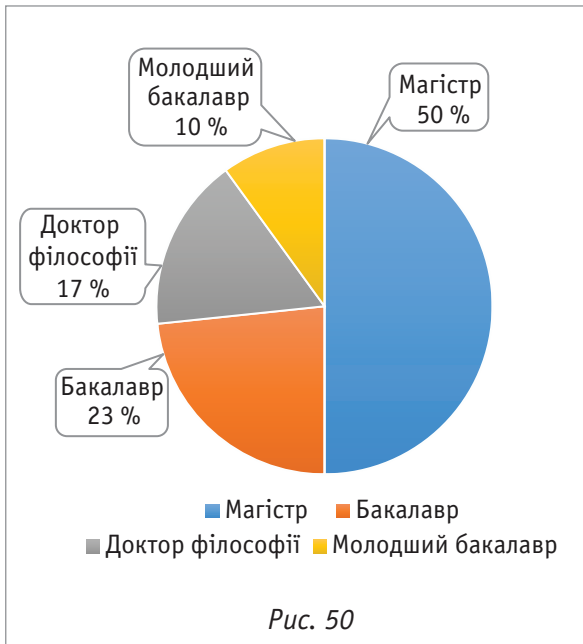
18 Виробництво та технології

За галуззю знань 18 Виробництво та технології Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 30 освітніми програмами (табл. 18).

Таблиця 18

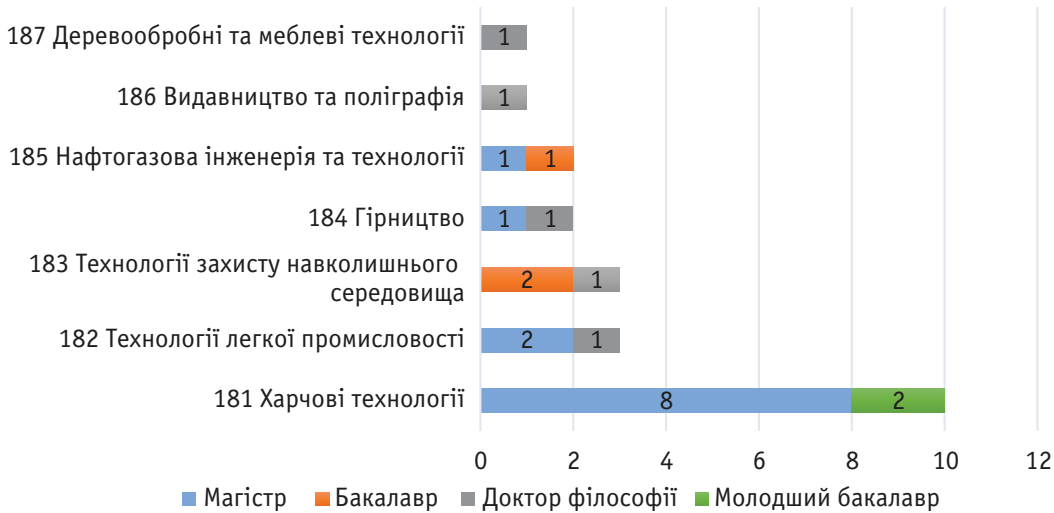
Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
181 Харчові технології	10	2	0	3	15
182 Технології легкої промисловості	2	0	1	0	3
183 Технології захисту навколишнього середовища	1	2	1	0	4
184 Гірництво	1	1	1	0	3
185 Нафтогазова інженерія та технології	1	1	0	0	2
186 Видавництво та поліграфія	0	1	1	0	2
187 Деревообробні та меблеві технології	0	0	1	0	1
Разом	15	7	5	3	30

З них — 7 (23 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 15 (50 %) — «магістр», 3 (10 %) освітні програми за рівнем освіти «молодший бакалавр» та 5 (17 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 50).

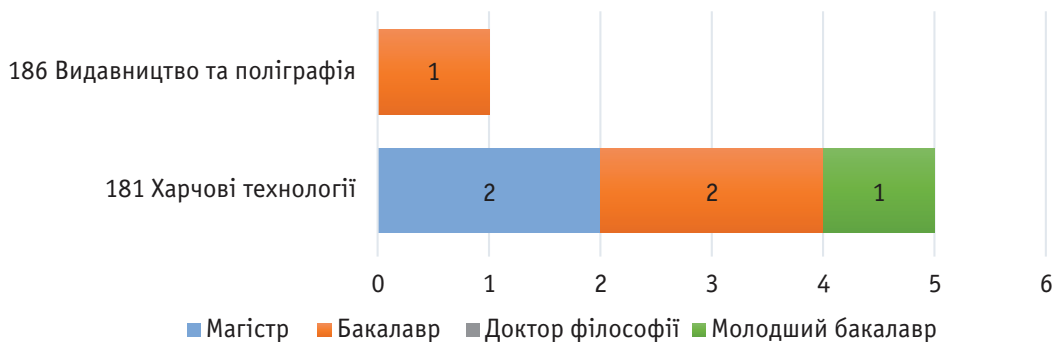

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 181 Харчові технології — 15 (50 %). Найменшу кількість — за спеціальностями 187 Деревобробні та меблеві технології — 1 (3 %), 185 Нафтогазова інженерія та технології — 2 (7 %), 186 Видавництво та поліграфія — 2 (7 %) (рис. 51).

Рішення про акредитацію отримало 22 (73 %) освітні програми (рис. 52).

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 6 (20 %) освітніх програм (рис. 53).

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримало 2 (7 %) освітні програми зі спеціальностей 184 Гірництво за рівнем освіти «бакалавр» та 183 Технології захисту навколишнього середовища за рівнем освіти «магістр».

19 Архітектура та будівництво

За галузю знань 19 Архітектура та будівництво Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 20 освітніми програмами (табл. 19).

Таблиця 19

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
191 Архітектура та містобудування	2	0	0	0	2
192 Будівництво та цивільна інженерія	2	0	1	1	4
193 Геодезія та землеустрій	7	3	2	0	12
194 Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології	0	2	0	0	2
Разом	11	5	3	1	20

З них — 5 (25 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 11 (55 %) — «магістр», 1 (5 %) освітня програма за рівнем освіти «молодший бакалавр» та 3 (15 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 54).

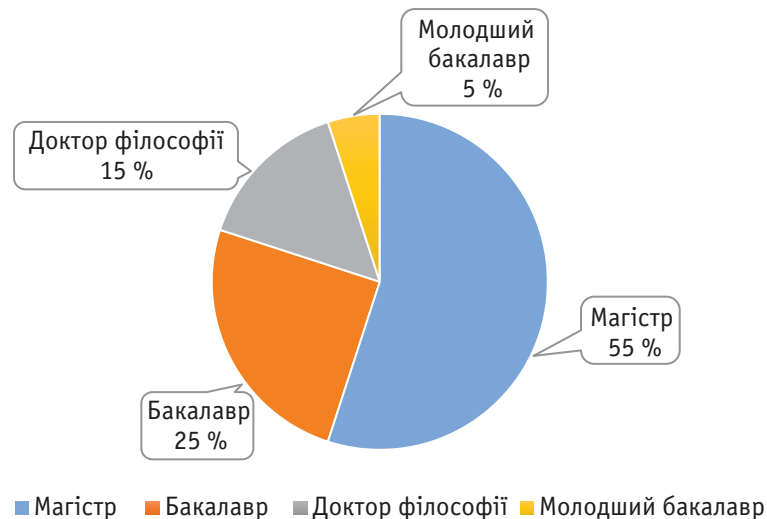

Рис. 54

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій — 12 (60 %). Найменшу кількість — за спеціальностями 191 Архітектура та містобудування — 2 (10 %) та 194 Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології — 2 (10 %) (рис. 55).

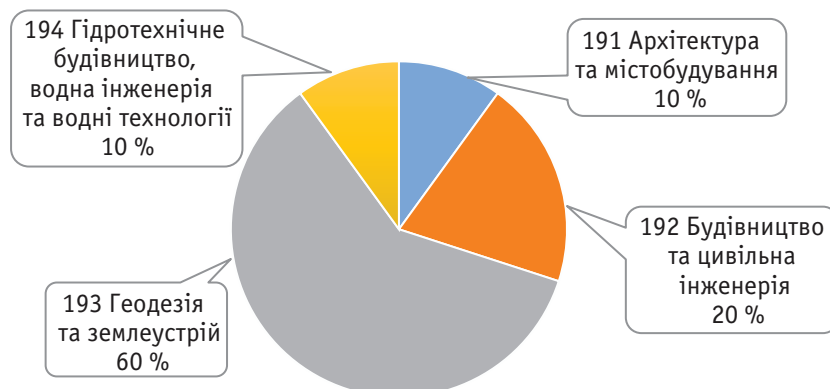

Рис. 55

Рішення про акредитацію отримало 15 (75 %) освітніх програм (рис. 56).

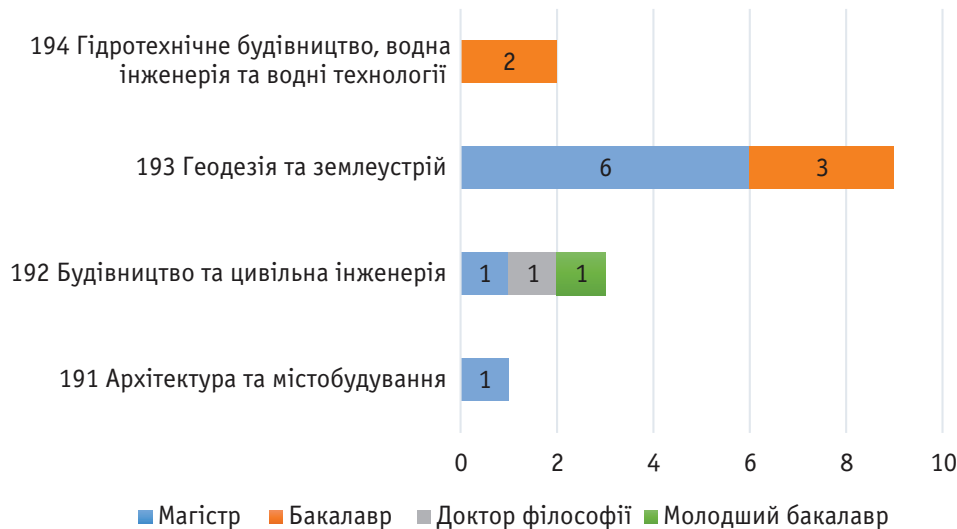

Рис. 56

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 5 (25 %) освітніх програм (рис. 57).

Рис. 57

20 Аграрні науки та продовольство

За галуззю знань 20 Аграрні науки та продовольство Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 21 освітньою програмою (табл. 20).

Таблиця 20

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
201 Агрономія	1	2	3	0	6
202 Захист і карантин рослин	0	0	0	0	0
203 Садівництво та виноградарство	0	0	1	1	2
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	0	0	1	1	2
205 Лісове господарство	1	3	0	0	4
206 Садово-паркове господарство	0	3	0	0	3
207 Водні біоресурси та аквакультура	1	1	0	0	2
208 Агроінженерія	0	0	0	2	2
Разом	3	9	5	4	21

З них — 9 (43 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 3 (14 %) — «магістр», 4 (19 %) освітні програми за рівнем освіти «молодший бакалавр» та 5 (24 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 58).

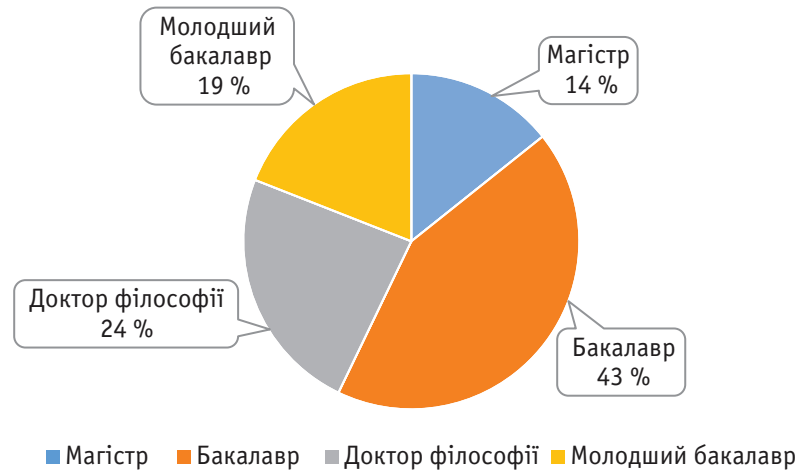

Рис. 58

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 201 Агронія — 6 (29 %). За спеціальністю 202 Захист і карантин рослин освітні програми для акредитації відповідно до повної процедури не подавалися (рис. 59).

Рис. 59

Рішення про акредитацію отримало 17 (81 %) освітніх програм (рис. 60).

Рис. 60

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 4 (19 %) освітні програми (рис. 61).

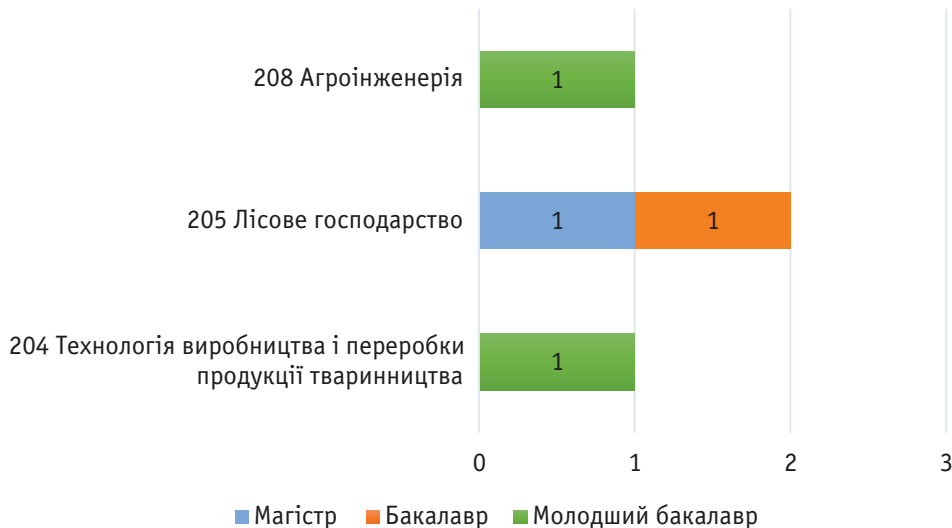

Рис. 61

21 Ветеринарна медицина

За галуззю знань 21 Ветеринарна медицина Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 2 освітніми програмами (табл. 21).

Таблиця 21

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
211 Ветеринарна медицина	0	0	1	1
212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	0	0	1	1
Разом	0	0	2	2

Рішення про акредитацію отримала 1 (50%) освітня програма зі спеціальності 211 Ветеринарна медицина за рівнем освіти «доктор філософії».

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримала також 1 (50 %) освітня програма зі спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза за рівнем освіти «доктор філософії».

22 Охорона здоров'я

За галуззю знань 22 Охорона здоров'я Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 28 освітніми програмами (табл. 22).

Таблиця 22

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
221 Стоматологія	2	0	2	4
222 Медицина	5	0	4	9
223 Медсестринство	2	1	0	3
224 Технології медичної діагностики та лікування	0	1	0	1
225 Медична психологія	2	0	0	2
226 Фармація, промислова фармація	1	0	0	1
227 Фізична терапія, ерготерапія	1	3	0	4
228 Педіатрія	3	0	1	4
229 Громадське здоров'я	0	0	0	0
Разом	16	5	7	28

3 них — 5 (18 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 16 (57 %) — «магістр» та 7 (25 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 62).

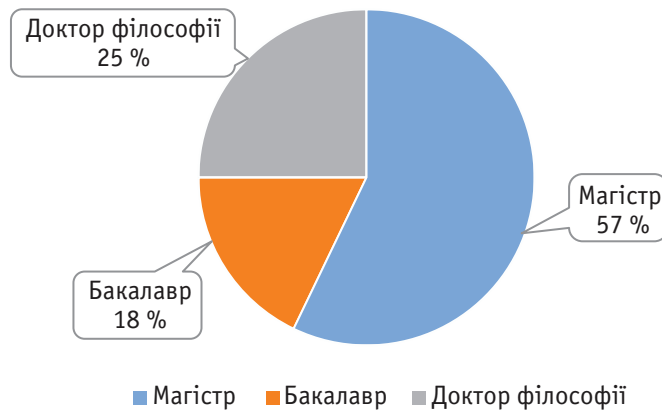

Рис. 62

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 222 Медицина — 9 (32 %). За спеціальністю 229 Громадське здоров'я освітні програми для акредитації відповідно до повної процедури не подавалися (рис. 63).

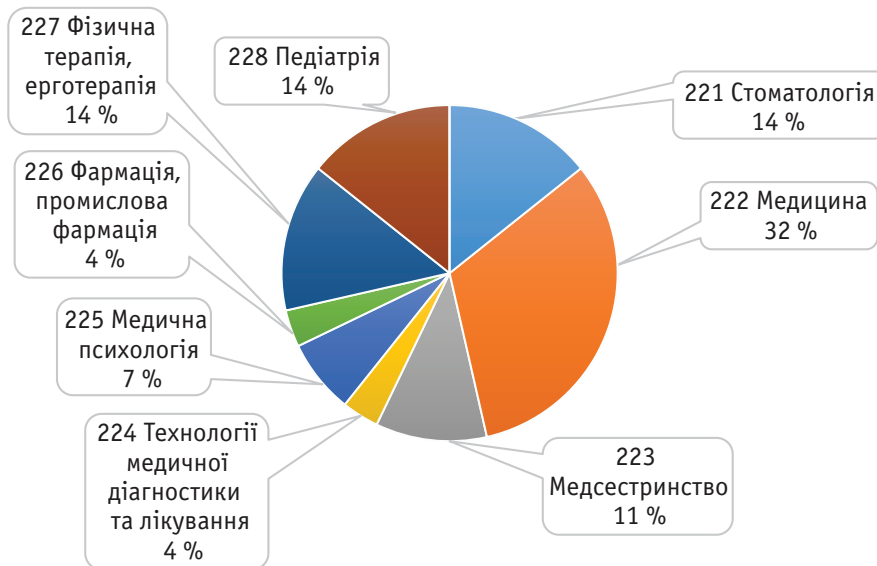

Рис. 63

Рішення про акредитацію отримало 24 (86 %) освітні програми (рис. 64).

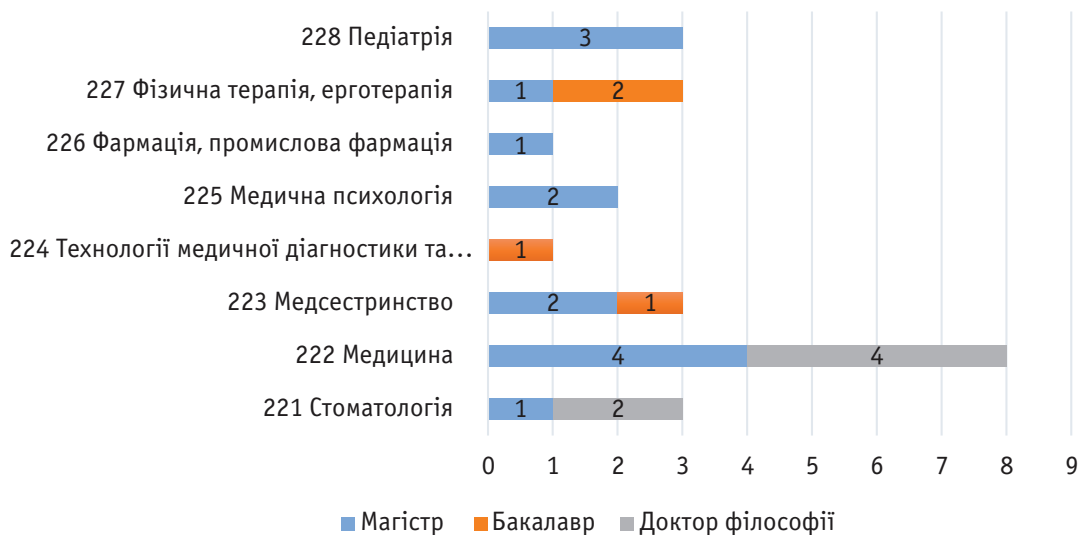

Рис. 64

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримали 2 (7 %) освітні програми.

Рішення про проведення повторної експертизи отримала 1 (4 %) освітня програма зі спеціальності 228 Педіатрія.

Рішення про відмову в акредитації отримала 1 (4 %) освітня програма зі спеціальності 222 Медицина.

23 Соціальна робота

За галузку знань 23 Соціальна робота Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 9 освітніми програмами (табл. 23).

Таблиця 23

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
231 Соціальна робота	3	3	0	6
232 Соціальне забезпечення	2	1	0	3
Разом	5	4	0	9

3 них — 4 (44 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр» та 5 (56 %) — «магістр» (рис. 65).

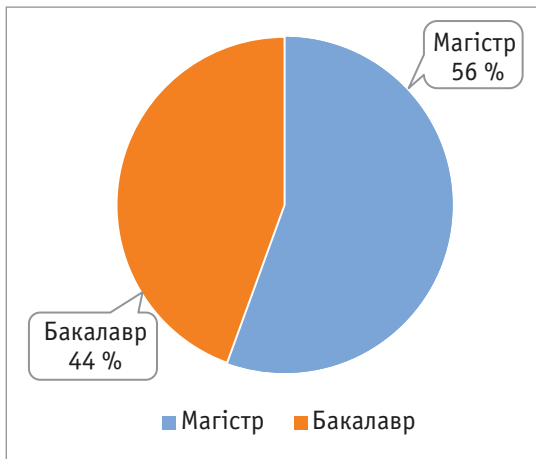

Рис. 65

Рис. 66

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 231 Соціальна робота — 6 (67 %) (рис. 66).

Рішення про акредитацію отримало 7 (78 %) освітніх програм (рис. 67).

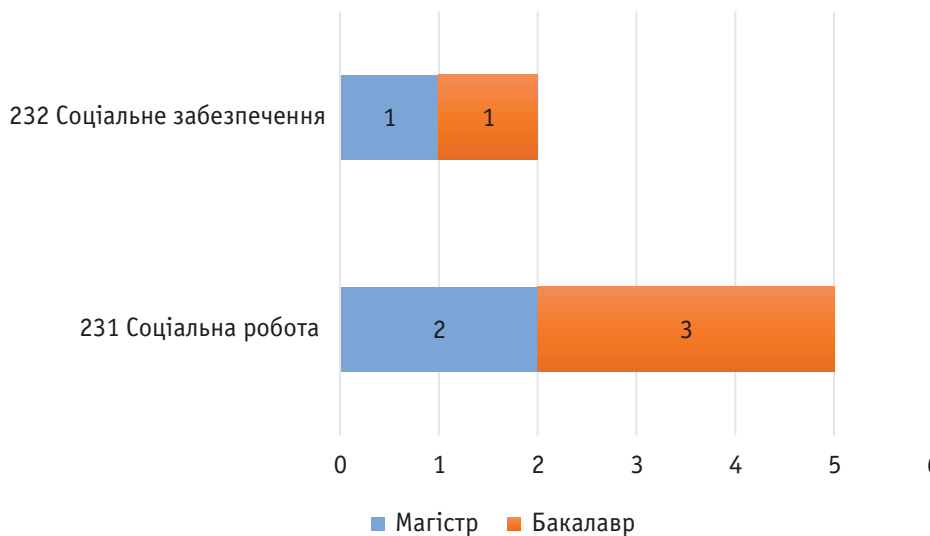

Рис. 67

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримала 1 (11 %) освітня програма.

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримала 1 (11 %) освітня програма зі спеціальності 231 Соціальна робота за рівнем освіти «магістр».

24 Сфера обслуговування

За галузю знань 24 Сфера обслуговування Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 21 освітньою програмою (табл. 24).

Таблиця 24

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
241 Готельно-ресторанна справа	2	4	0	2	8
242 Туризм	2	9	0	2	13
Разом	4	13	0	4	21

З них — 13 (62 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 4 (19 %) — «магістр» та 4 (19 %) освітні програми за рівнем освіти «молодший бакалавр» (рис. 68).

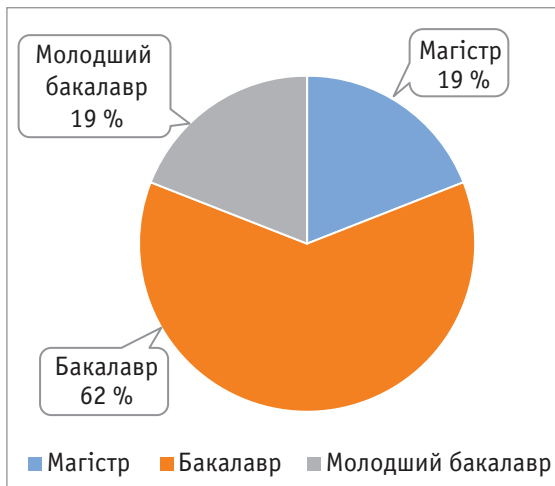

Рис. 68

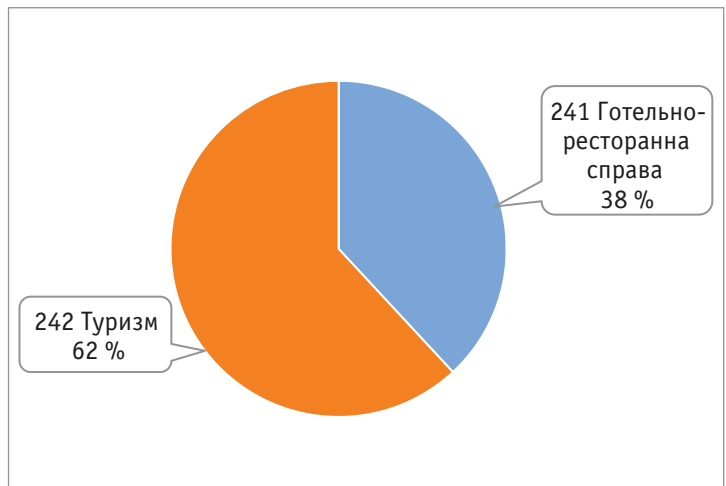

Рис. 69

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 242 Туризм — 13 (62 %) (рис. 69).

Рішення про акредитацію отримало 17 (81 %) освітніх програм (рис. 70).

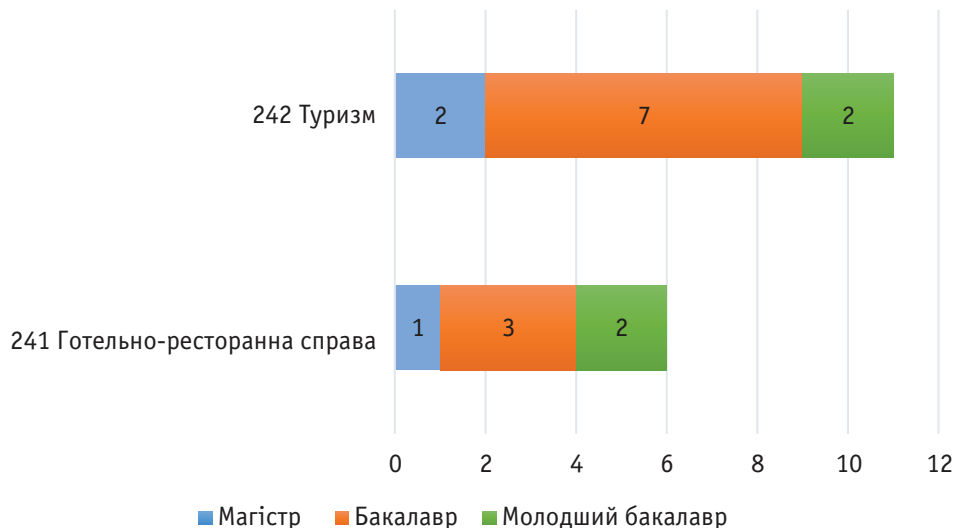

Рис. 70

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 3 (14 %) освітні програми (рис. 71).

Рис. 71

Акредитацію з визначенням «зразкова» отримала 1 (5 %) освітня програма зі спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа за рівнем освіти «магістр».

25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

За галузю знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 4 освітніми програмами (табл. 25).

Таблиця 25

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
251 Державна безпека	0	0	0	0
252 Безпека державного кордону	1	1	0	2
254 Забезпечення військ (сил)	0	0	0	0
255 Озброєння та військова техніка	0	0	1	1
256 Національна безпека	1	0	0	1
Разом	2	1	1	4

3 них — 1 (25 %) освітня програма за рівнем освіти «бакалавр», 2 (50 %) — «магістр» та 1 (25 %) освітньо-наукова програма за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 72).

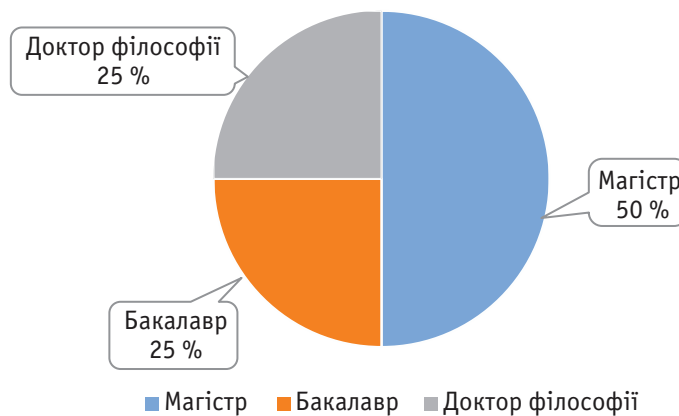

Рис. 72

За спеціальностями 251 Державна безпека та 254 Забезпечення військ (сил) освітні програми для акредитації відповідно до повної процедури не подавалися (рис. 73).

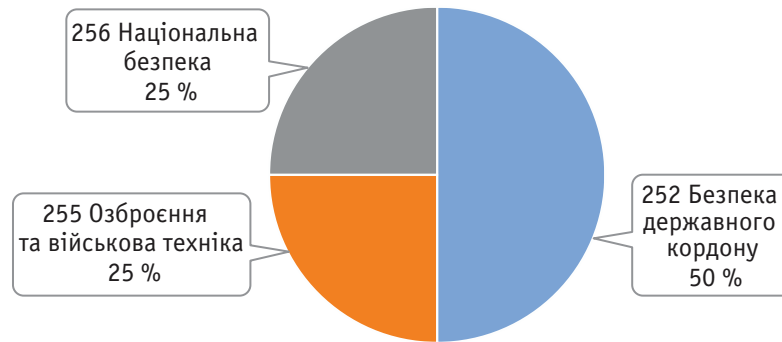

Рис. 73

Рішення про акредитацію отримали 4 (100 %) освітні програми.

26 Цивільна безпека

За галуззь знань 26 Цивільна безпека Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 14 освітніх програм (табл. 26).

Таблиця 26

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
261 Пожежна безпека	4	0	0	4
262 Правоохоронна діяльність	2	2	0	4
263 Цивільна безпека	4	1	1	6
Разом	10	3	1	14

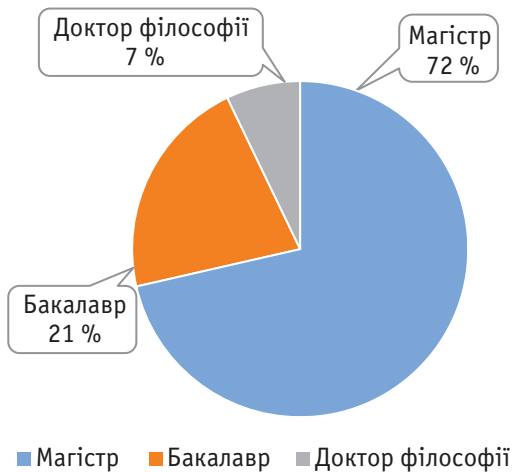

Рис. 74

З них — 3 (21 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр», 10 (72 %) — «магістр» та 1 (7 %) освітньо-наукова програма за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 74).

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 263 Цивільна безпека — 6 (43 %) (рис. 75).

Рішення про акредитацію отримали 14 (100 %) освітніх програм.

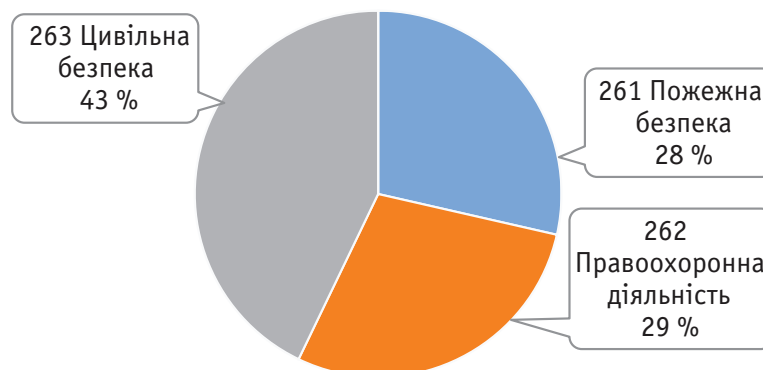

Рис. 75

27 Транспорт

За галуззю знань 27 Транспорт Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 12 освітніми програмами (табл. 27).

Таблиця 27

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
271 Морський та внутрішній водний транспорт	0	0	0	0
272 Авіаційний транспорт	1	0	0	1
273 Залізничний транспорт	0	0	1	1
274 Автомобільний транспорт	2	2	0	4
275 Транспортні технології	2	4	0	6
Разом	5	6	1	12

З них — 6 (50 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 5 (42 %) — «магістр» та 1 (8 %) освітньо-наукова програма за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 76).

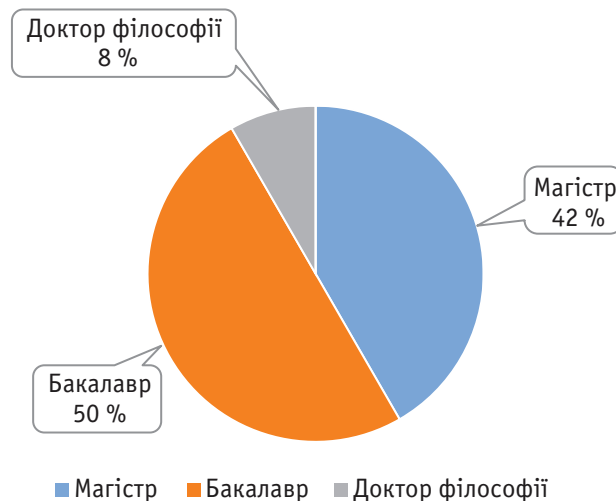

Рис. 76

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 275 Транспортні технології — 6 (50 %). За спеціальністю 271 Морський та внутрішній водний транспорт освітні програми для акредитації відповідно до повної процедури не подавалися (рис. 77).

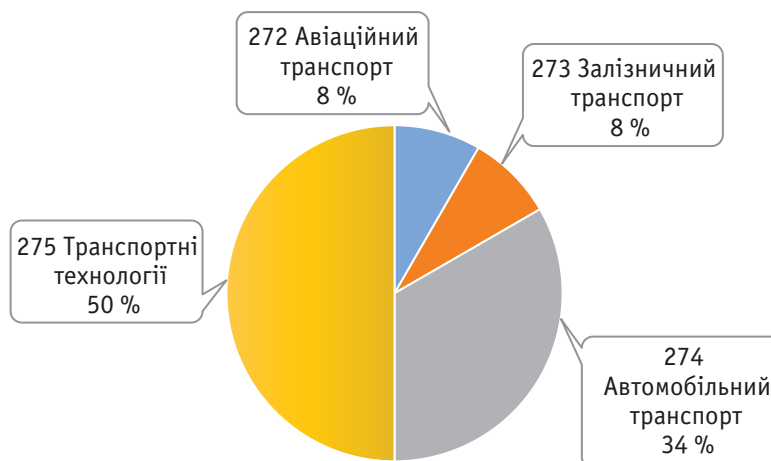

Рис. 77

Рішення про акредитацію отримало 11 (92 %) освітніх програм (рис. 78).

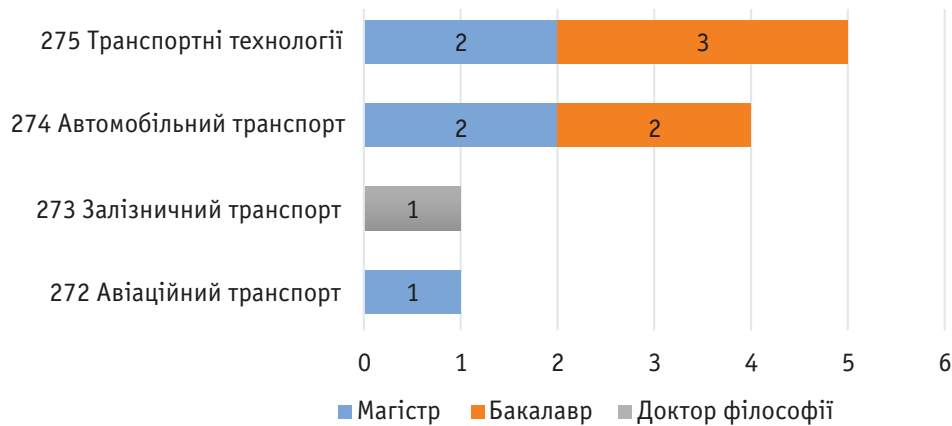

Рис. 78

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримала 1 (8 %) освітня програма зі спеціальності 275 Транспортні технології.

28 Публічне управління та адміністрування

За галузю знань 28 Публічне управління та адміністрування Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 14 освітніми програмами (табл. 28).

Таблиця 28

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
281 Публічне управління та адміністрування	8	3	3	14
Разом	8	3	3	14

З них — 3 (22 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр», 8 (57 %) — «магістр» та 3 (21 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 79).

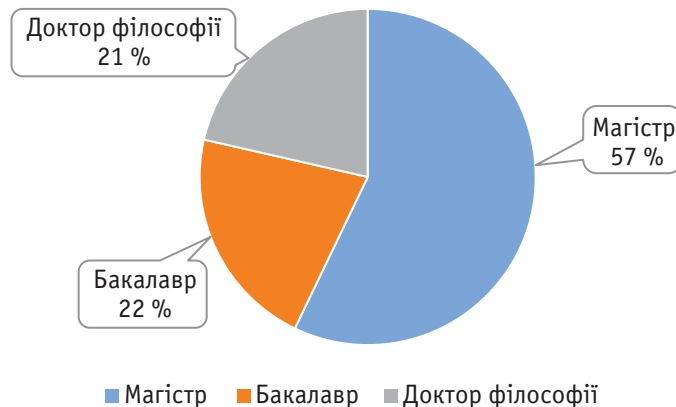

Рис. 79

Рішення про акредитацію отримало 12 (86 %) освітніх програм (рис. 80).

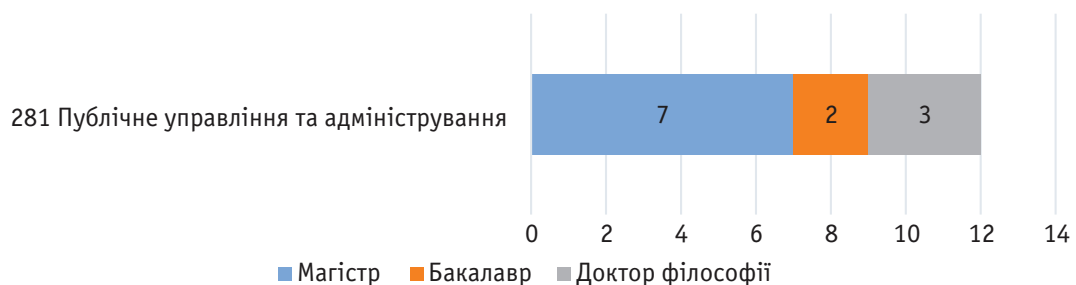

Рис. 80

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 2 (14 %) освітні програми.

29 Міжнародні відносини

За галузю знань 29 Міжнародні відносини Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 32 освітніми програмами (табл. 29).

Таблиця 29

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	5	6	1	12
292 Міжнародні економічні відносини	7	5	0	12
293 Міжнародне право	5	2	1	8
Разом	17	13	2	32

3 них — 13 (41 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 17 (53 %) — «магістр» та 2 (6 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 81).

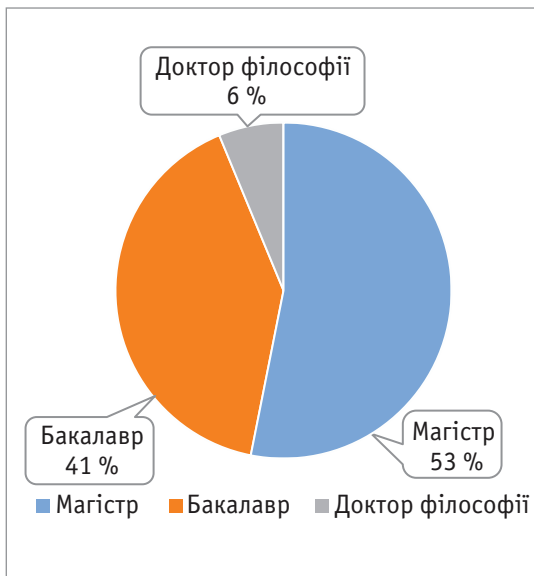

Рис. 81

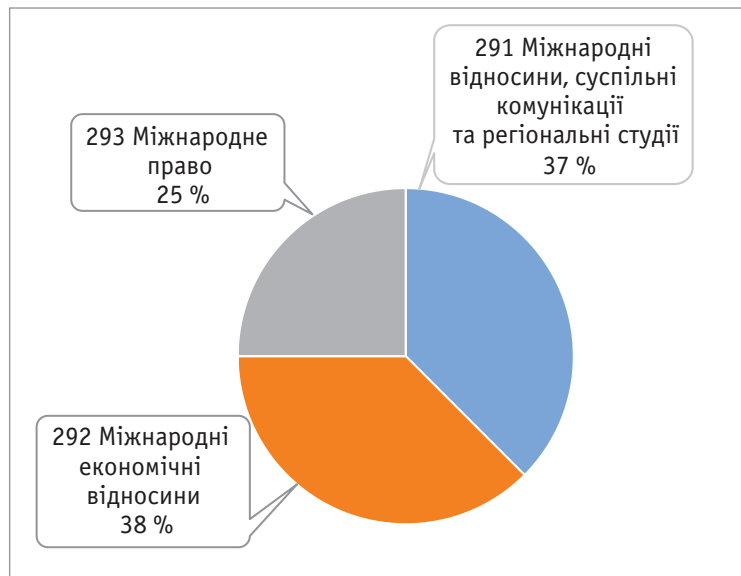

Рис. 82

За спеціальностями спостерігається приблизно однаковий розподіл щодо кількості розглянутих освітніх програм (рис. 82).

Рішення про акредитацію отримало 29 (91 %) освітніх програм (рис. 83).

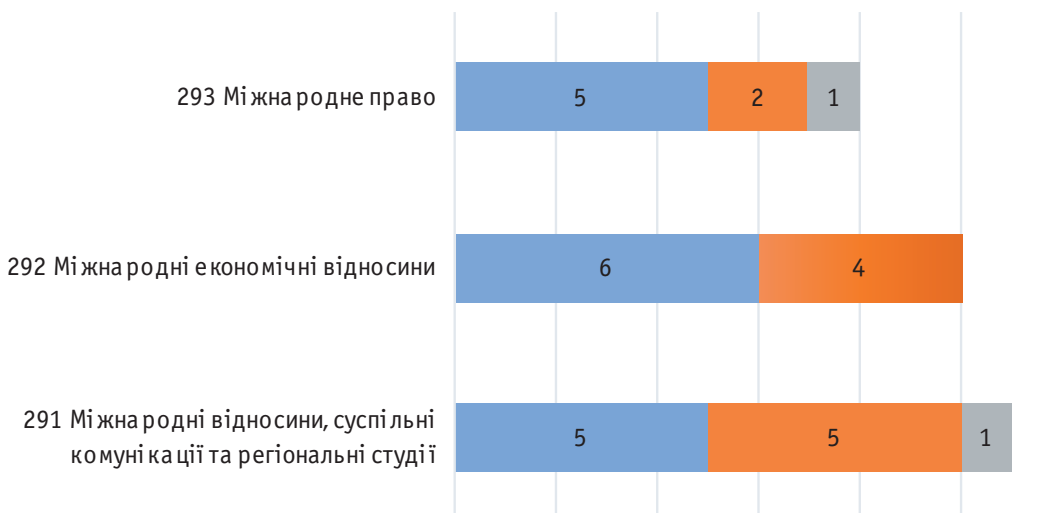

Рис. 83

Рішення про умовну (відкладену) акредитацію отримало 3 (9 %) освітні програми (рис. 84).

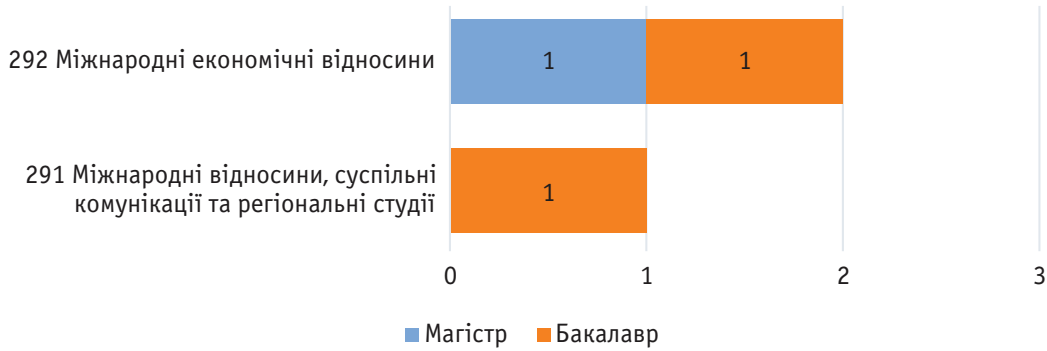

Рис. 84

Рішення Національного агентства щодо акредитації освітніх програм у розрізі галузей знань та рівнів вищої освіти відповідно до Постанови КМУ від 16.03.2022 № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану»

У 2022 р. Національним агентством найбільшу кількість освітніх програм, що отримали рішення про умовну (відкладену) акредитацію відповідно до Постанови КМУ від 16.03.2022 № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану», було розглянуто за такими галузями знань: 01 Освіта/Педагогіка — 136 (16 %), 07 Управління та адміністрування — 90 (11 %), 05 Соціальні та поведінкові науки — 63 (7 %). Менше 5 % від загальної кількості освітніх програм було подано на акредитацію за такими галузями: 21 Ветеринарна медицина, 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону. Жодної освітньої програми не було подано за галуззю знань 04 Богослов'я (рис. 85).

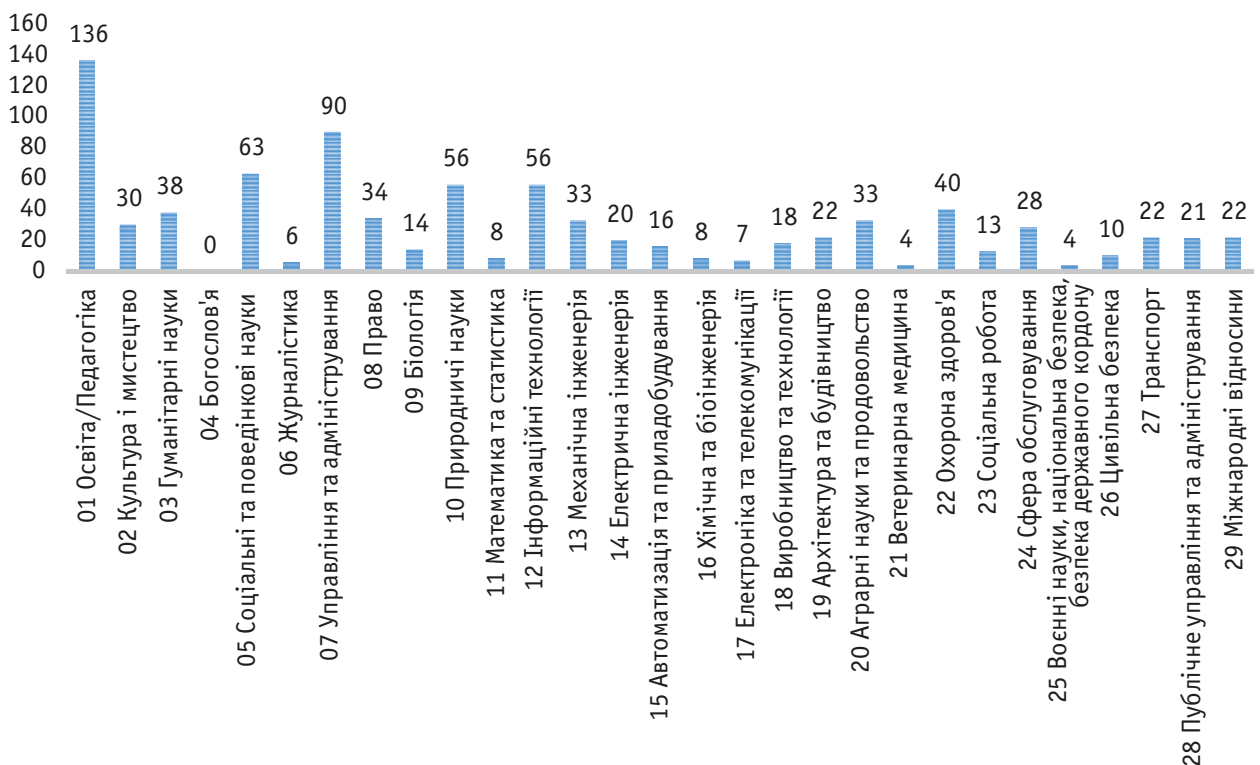

Рис. 85

01 Освіта/Педагогіка

За галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 136 освітніми програмами (табл. 30).

Таблиця 30

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
012 Дошкільна освіта	0	1	2	0	3
013 Початкова освіта	0	4	1	1	6
014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	14	39	3	4	60
011 Освітні, педагогічні науки	5	3	15	0	23
015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	6	16	6	2	30
016 Спеціальна освіта	0	5	0	1	6
017 Фізична культура і спорт	1	3	3	1	8
Разом	26	71	30	9	136

З них — 71 (52 %) за рівнем освіти «бакалавр», 26 (19 %) — «магістр», 9 (7 %) — «молодший бакалавр» та 30 (22 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 86).

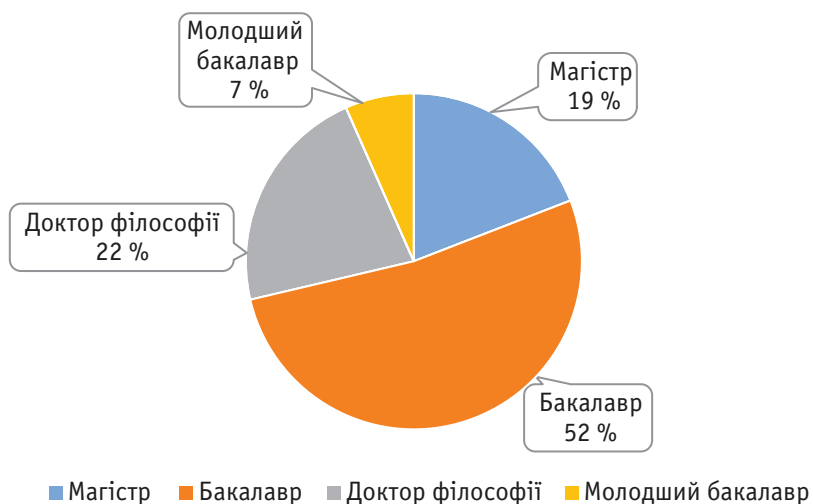

Рис. 86

Найбільшу кількість освітніх програм розглянуто за спеціальністю 014 Середня освіта — 60 (44 %). Найменша кількість — за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (2 %) (рис. 87).

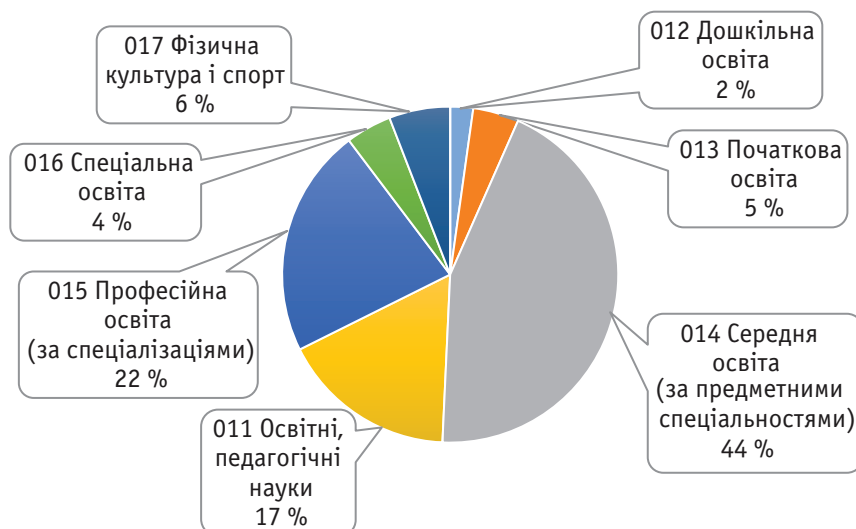

Рис. 87

02 Культура і мистецтво

За галуззю знань 02 Культура і мистецтво Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 30 освітніми програмами (табл. 31).

Таблиця 31

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Доктор мистецтва	Разом
021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво	0	0	0	0	0
022 Дизайн	3	3	0	0	6
023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	1	3	1	0	5
024 Хореографія	0	2	0	0	2
025 Музичне мистецтво	3	3	2	3	11
026 Сценічне мистецтво	1	0	0	0	1
027 Музеєзнавство, пам'яткознавство	0	2	0	0	2
028 Менеджмент соціокультурної діяльності	0	0	0	0	0
029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	1	2	0	0	3
Разом	9	15	3	3	30

З них — 15 (50 %) за рівнем освіти «бакалавр», 9 (30 %) — «магістр» та по 3 (10 %) освітньо-наукові програми за рівнем «доктор філософії» і «доктор мистецтва» (рис. 88).

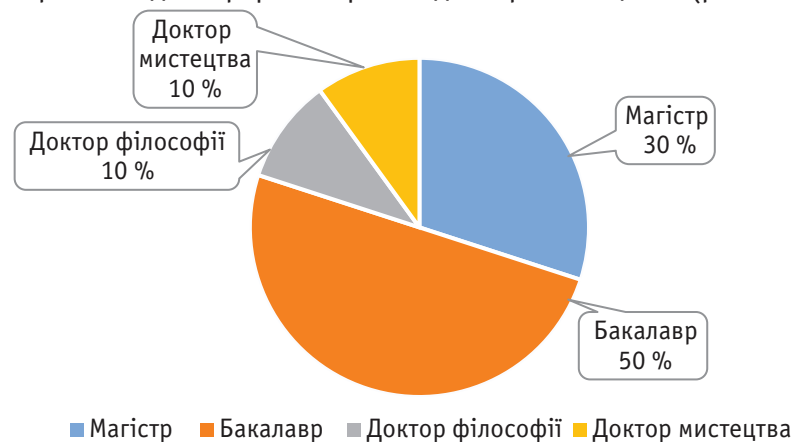

Рис. 88

Більшість — 11 (37 %) — освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. Найменша кількість освітніх програм — за спеціальністю 026 Сценічне мистецтво (3 %). За спеціальностями 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво та 028 Менеджмент соціокультурної діяльності освітні програми для акредитації не подавалися (рис. 89).

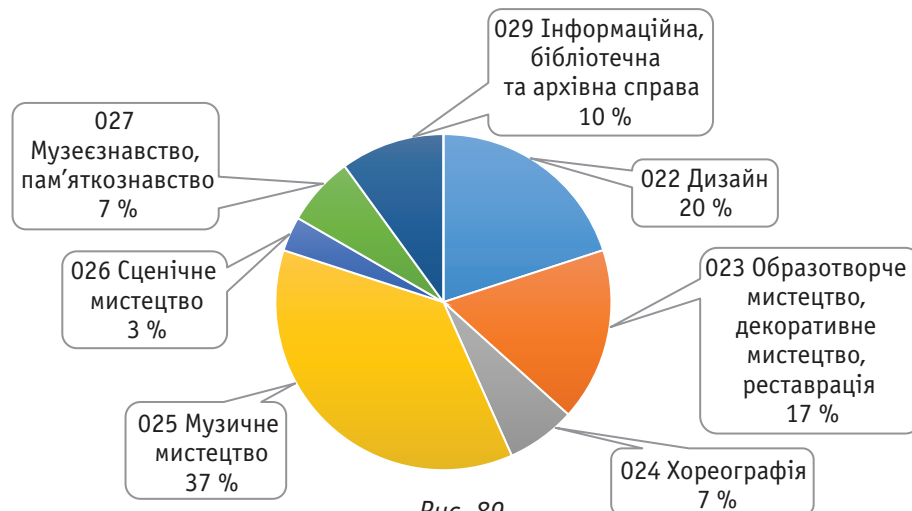

Рис. 89

03 Гуманітарні науки

За галузку знань 03 Гуманітарні науки Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 38 освітніми програмами (табл. 32).

Таблиця 32

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
031 Релігієзнавство	0	0	0	0
032 Історія та археологія	0	1	6	7
033 Філософія	0	1	8	9
034 Культурологія	2	1	3	6
035 Філологія	4	9	3	16
Разом	6	12	20	38

З них — 12 (31 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр», 6 (16 %) — «магістр» і 20 (53 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 90).

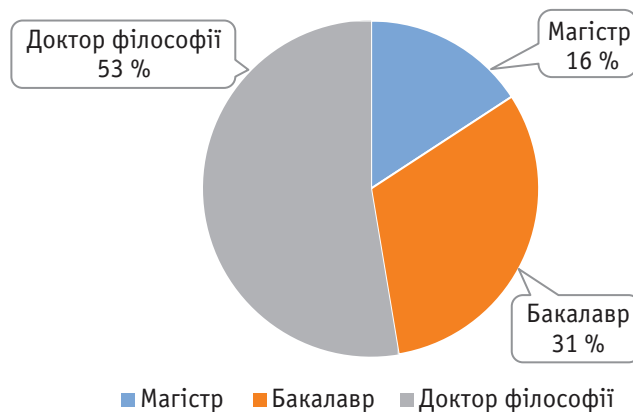

Рис. 90

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 035 Філологія — 16 (42 %). За спеціальністю 031 Релігієзнавство освітні програми для отримання умовно (відкладеної) акредитації відповідно до процедури не подавалися (рис. 91).

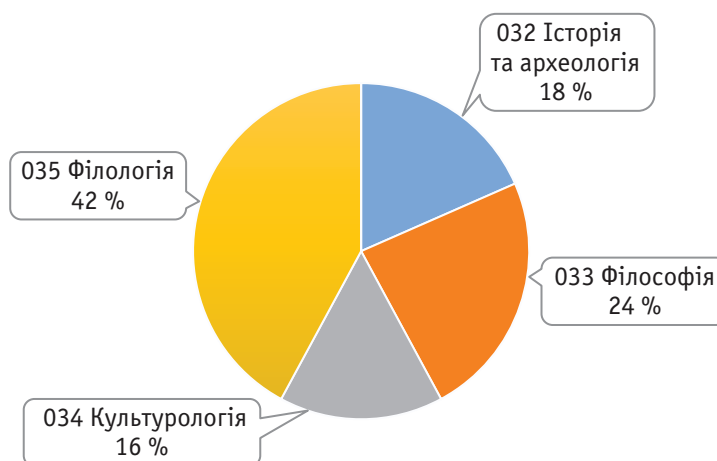

Рис. 91

04 Богослов'я

За галузку знань 04 Богослов'я на розгляд Національного агентства для отримання умовної (відкладеної) акредитації не було подано жодної освітньої програми.

05 Соціальні та поведінкові науки

За галуззю знань 05 Соціальні та поведінкові науки Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 63 освітніми програмами (табл. 33).

Таблиця 33

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
051 Економіка	6	6	13	1	26
052 Політологія	2	2	4	0	8
053 Психологія	7	6	12	3	28
054 Соціологія	1	0	0	0	1
Разом	16	14	29	4	63

З них — 16 (26 %) освітніх програм за рівнем освіти «магістр», 14 (22 %) — «бакалавр», 4 (6 %) — «молодший бакалавр» та 29 (46 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 92).

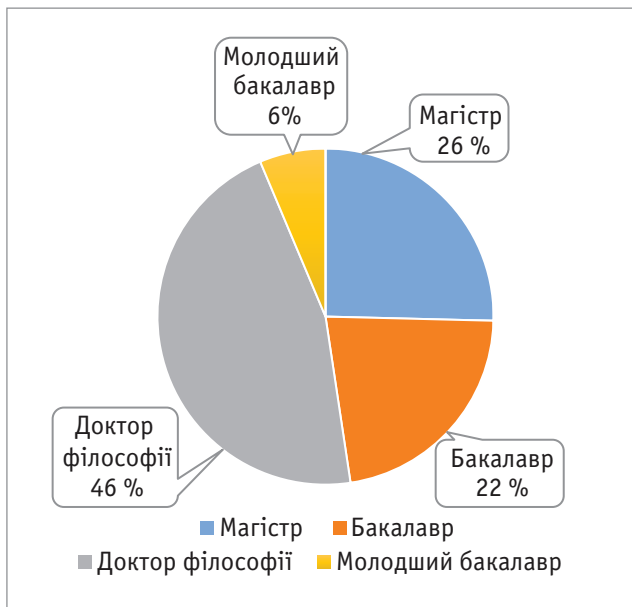

Рис. 92

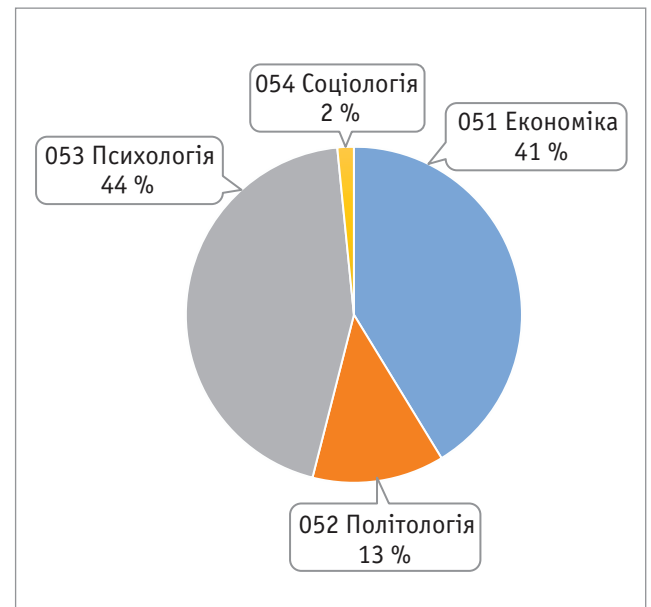

Рис. 93

Більшість освітніх програм було розглянуто за спеціальностями 053 Психологія (44 %) та 051 Економіка (41 %). Найменша кількість освітніх програм — за спеціальністю 054 Соціологія (2 %) (рис. 93).

06 Журналістика

За галуззю знань 06 Журналістика Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 6 освітніми програмами (табл. 34).

Таблиця 34

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
061 Журналістика	2	4	0	0	6
Разом	2	4	0	0	6

3 них — 2 (33 %) — освітні програми за рівнем освіти «магістр» та 4 (67 %) — «бакалавр» (рис. 94).

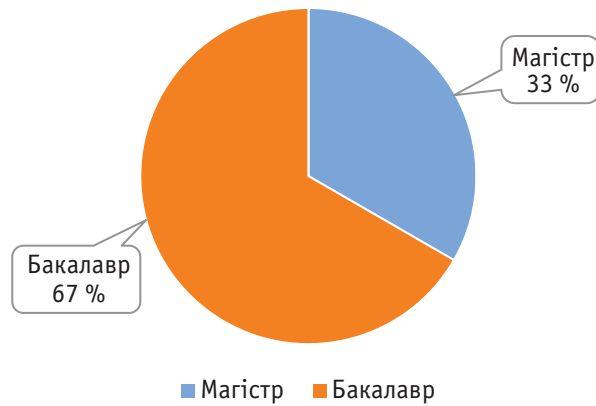

Рис. 94

07 Управління та адміністрування

За галуззю знань 07 Управління та адміністрування Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 90 освітніми програмами (табл. 35).

Таблиця 35

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
071 Облік і оподаткування	3	5	2	5	15
072 Фінанси, банківська справа та страхування	5	4	2	5	16
073 Менеджмент	13	11	7	2	33
074 Публічне управління та адміністрування	0	0	0	0	0
075 Маркетинг	5	6	1	0	12
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	6	5	2	1	14
Разом	32	31	14	13	90

3 них — 31 (34 %) освітня програма за рівнем освіти «бакалавр», 32 (36 %) — «магістр», 13 (14 %) — «молодший бакалавр» та 14 (16 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 95).

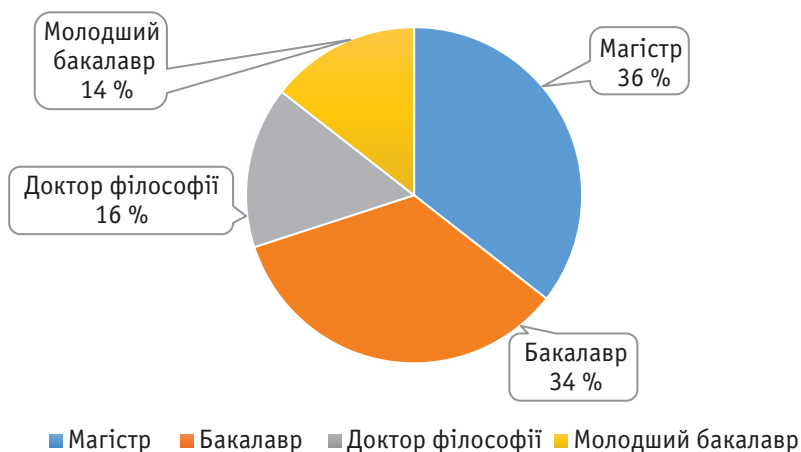

Рис. 95

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 073 Менеджмент — 33 (37 %). За спеціальністю 074 Публічне управління та адміністрування освітні програми для акредитації відповідно до процедури не подавалися (рис. 96).

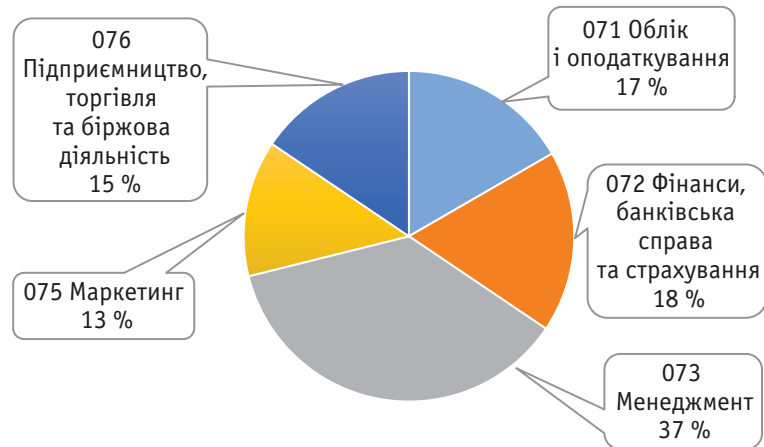

Рис. 96

08 Право

За галуззю знань 08 Право Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 34 освітніми програмами (табл. 36).

Таблиця 36

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
081 Право	8	12	8	6	34
Разом	8	12	8	6	34

З них — 8 (23 %) освітніх програм за рівнем освіти «магістр», 12 (35 %) — «бакалавр», 6 (18 %) — «молодший бакалавр» та 8 (24 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 97).

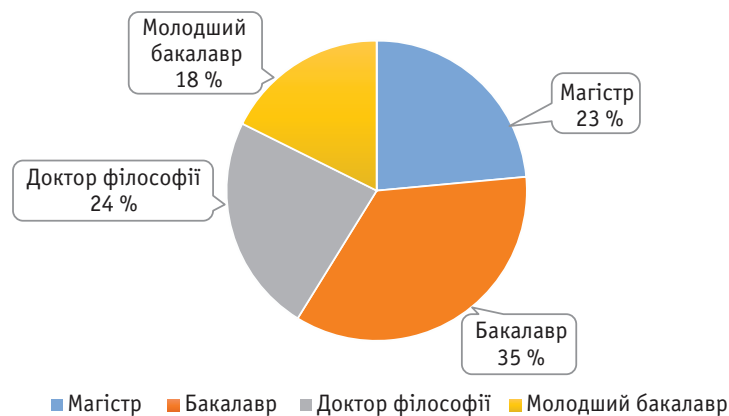

Рис. 97

09 Біологія

За галуззю знань 09 Біологія Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 14 освітніми програмами (табл. 37).

Таблиця 37

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
091 Біологія	1	3	9	1	14
Разом	1	3	9	1	14

З них — 3 (22 %) освітні програм за рівнем освіти «бакалавр», 1 (7 %) — «магістр», 1 (7 %) — «молодший бакалавр» та 9 (64 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 98).

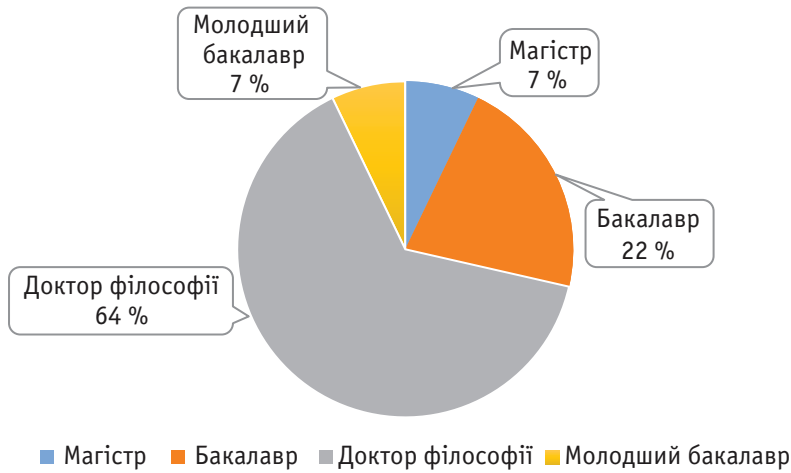

Рис. 98

10 Природничі науки

За галуззю знань 10 Природничі науки Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 56 освітніми програмами (табл. 38).

Таблиця 38

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
101 Екологія	4	8	4	3	19
102 Хімія	1	1	4	0	6
103 Науки про Землю	0	2	5	0	7
104 Фізика та астрономія	2	1	4	0	7
105 Прикладна фізика та наноматеріали	0	1	7	0	8
106 Географія	0	9	0	0	9
Разом	7	22	24	3	56

З них — 22 (39 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр», 7 (13 %) — «магістр», 3 (5 %) — «молодший бакалавр» та 24 (43 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 99).

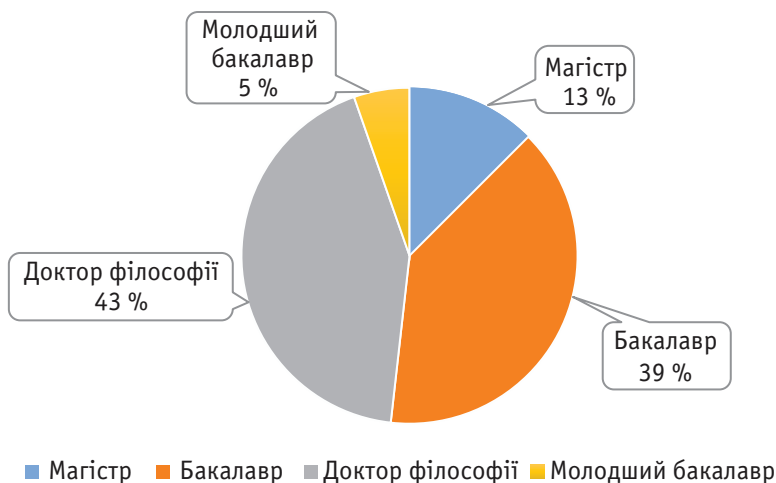

Рис. 99

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальностями 101 Екологія (34 %) (рис. 100).

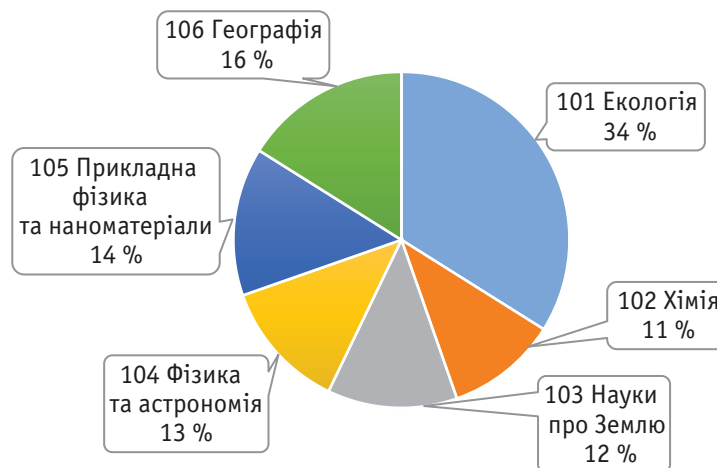

Рис. 100

11 Математика та статистика

За галузю знань 11 Математика та статистика Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 8 освітніми програмами (табл. 39).

Таблиця 39

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
111 Математика	1	0	2	3
112 Статистика	0	0	0	0
113 Прикладна математика	0	1	4	5
Разом	1	1	6	8

З них — 8 (47 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 7 (41 %) — «магістр» та 2 (12 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 101).

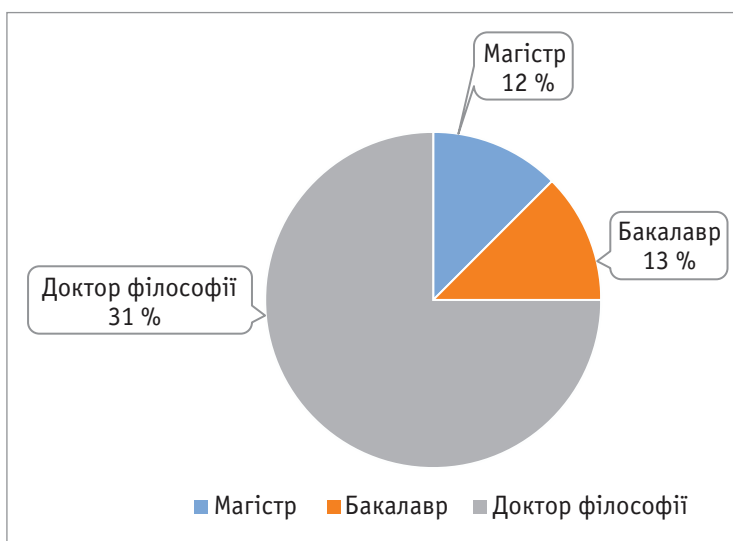

Рис. 101

Рис. 102

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 113 Прикладна математика — 5 (63 %). За спеціальністю 112 Статистика освітні програми для акредитації відповідно до процедури не подавалися (рис. 102).

12 Інформаційні технології

За галузю знань 12 Інформаційні технології Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 56 освітніми програмами (табл. 40).

Таблиця 40

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
121 Інженерія програмного забезпечення	2	1	3	0	6
122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології	2	6	5	2	15
123 Комп'ютерна інженерія	1	3	0	0	4
124 Системний аналіз	1	3	2	0	6
125 Кібербезпека	2	8	3	0	13
126 Інформаційні системи та технології	2	7	2	1	12
Разом	10	28	15	3	56

З них — 28 (50 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 10 (18 %) — «магістр», 3 (5 %) — «молодший бакалавр» та 15 (27 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 103).

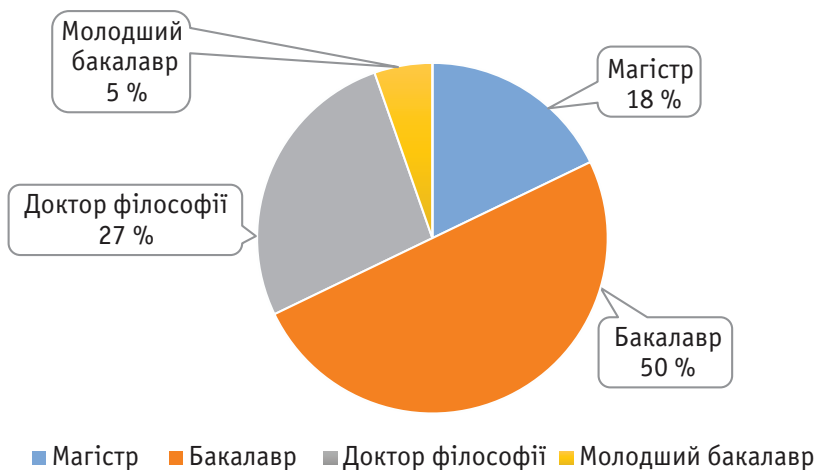

Рис. 103

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 112 Комп'ютерні науки та інформаційні технології — 15 (27 %). Найменшу кількість — за спеціальністю 123 Комп'ютерна інженерія — 4 (7 %) (рис. 104).

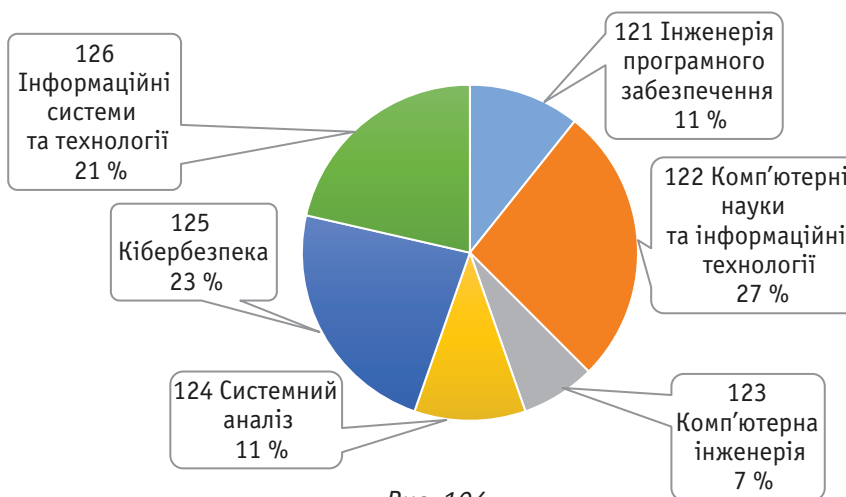

Рис. 104

13 Механічна інженерія

За галузю знань 13 Механічна інженерія Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 33 освітніми програмами (табл. 41).

Таблиця 41

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
131 Прикладна механіка	0	6	1	0	7
132 Матеріалознавство	2	1	3	0	6
133 Галузеве машинобудування	2	3	10	1	16
134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка	0	0	3	0	3
135 Суднобудування	0	0	0	0	0
136 Металургія	0	0	1	0	1
Разом	4	10	18	1	33

З них — 10 (30 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 4 (12 %) — «магістр», 1 (3 %) — «молодший бакалавр», 18 (55 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 105).

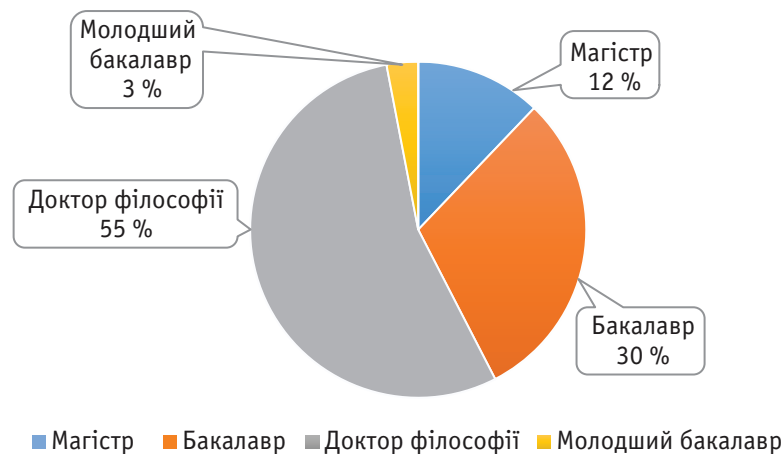

Рис. 105

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 133 Галузеве машинобудування — 16 (49 %). За спеціальністю 135 Суднобудування освітні програми для акредитації відповідно до процедури не подавалися (рис. 106).

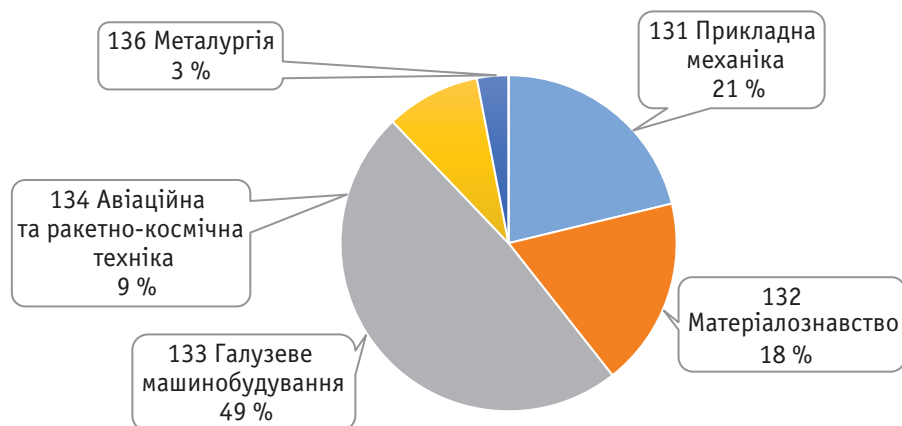

Рис. 106

14 Електрична інженерія

За галузю знань 14 Електрична інженерія Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 20 освітніми програмами (табл. 42).

Таблиця 42

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	2	3	4	9
142 Енергетичне машинобудування	2	1	3	6
143 Атомна енергетика	0	0	0	0
144 Теплоенергетика	0	1	3	4
145 Гідроенергетика	1	0	0	1
Разом	5	5	10	20

З них — 5 (25 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 5 (25 %) — «магістр» та 10 (50 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 107).

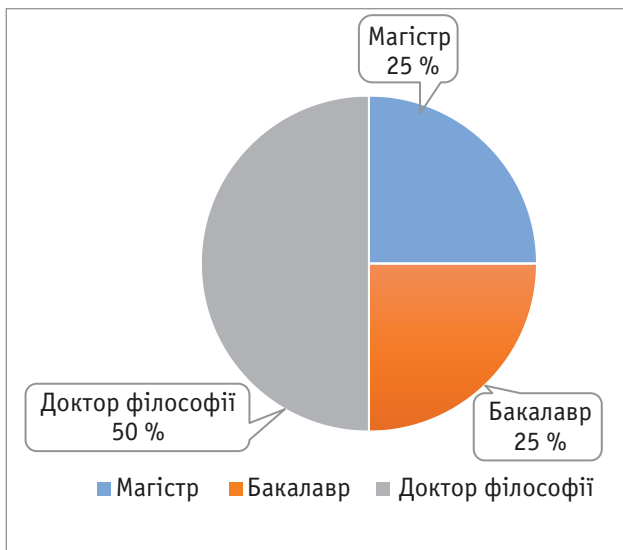

Рис. 107

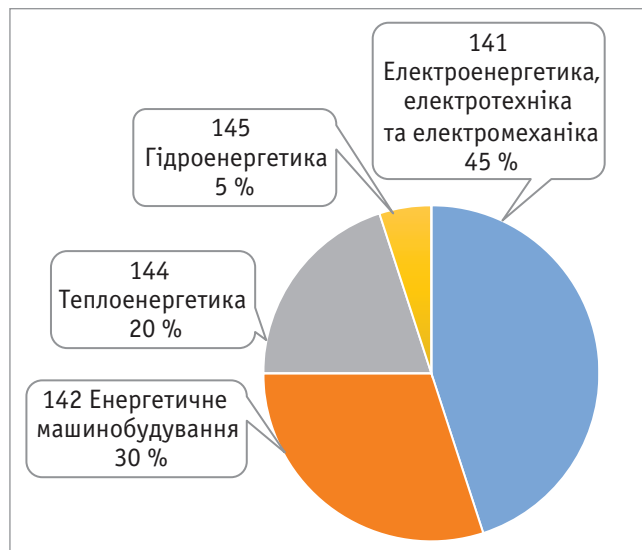

Рис. 108

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка — 9 (45 %). За спеціальністю 143 Атомна енергетика освітні програми для акредитації відповідно до процедури не подавалися (рис. 108).

15 Автоматизація та приладобудування

За галузю знань 15 Автоматизація та приладобудування умовну (відкладену) акредитацію Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 16 освітніми програмами (табл. 43).

Таблиця 43

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	1	1	3	2	7
152 Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка	0	4	2	0	6
153 Мікро- та наносистемна техніка	1	2	0	0	3
Разом	2	7	5	2	16

З них — 7 (44 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 2 (12,5 %) — «магістр», 2 (12,5 %) — «молодший бакалавр» та 5 (31 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 109).

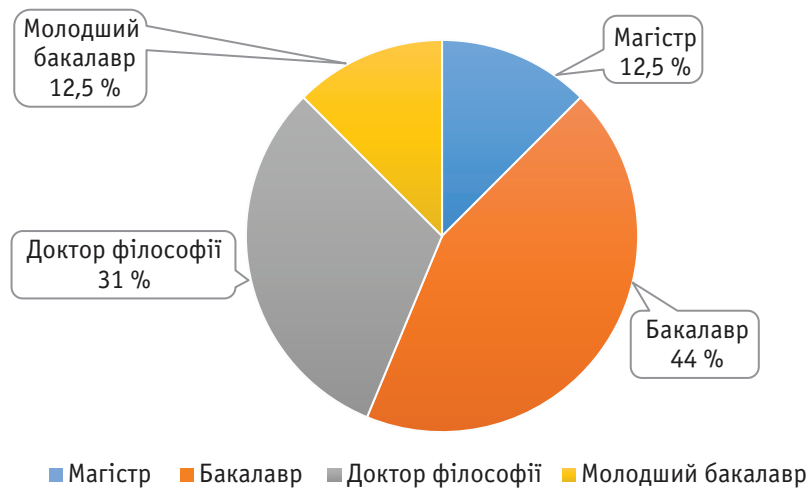

Рис. 109

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології — 12 (44 %) (рис. 110).

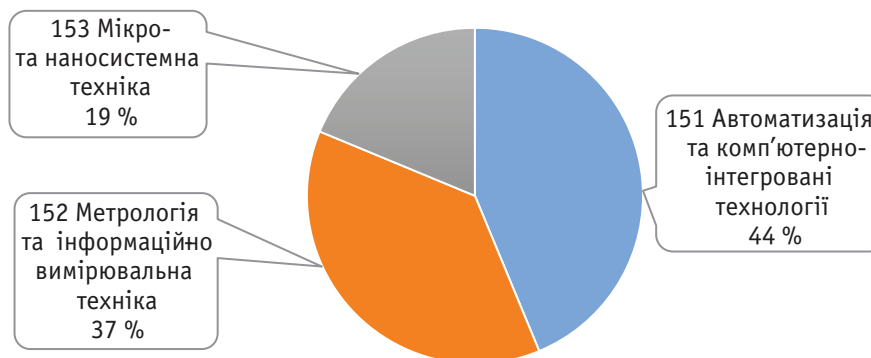

Рис. 110

16 Хімічна та біоінженерія

За галуззю знань 16 Хімічна та біоінженерія Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 8 освітніми програмами (табл. 44).

Таблиця 44

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
161 Хімічні технології та інженерія	0	2	0	0	2
162 Біотехнології та біоінженерія	1	0	1	1	3
163 Біомедична інженерія	0	2	1	0	3
Разом	1	4	2	1	8

З них — 4 (50 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр», 1 (12,5 %) — «магістр», 1 (12,5 %) — «молодший бакалавр» та 2 (25 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (див. рис. 111).

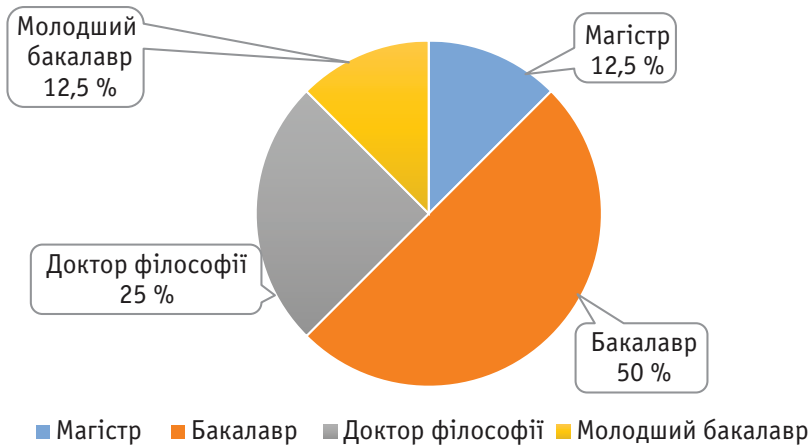

Рис. 111

По три освітні програми було розглянуто за спеціальностями 163 Біомедична інженерія 3 — (37,5 %) та 162 Біотехнології та біоінженерія 3 — (37,5 %) (рис. 112).

17 Електроніка та телекомунікації

За галузю знань 17 Електроніка та телекомунікації Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 7 освітніми програмами (табл. 45).

Таблиця 45

Спеціальність	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
171 Електроніка	2	0	2
172 Телекомунікації та радіотехніка	0	5	5
173 Авіоніка	0	0	0
Разом	2	5	7

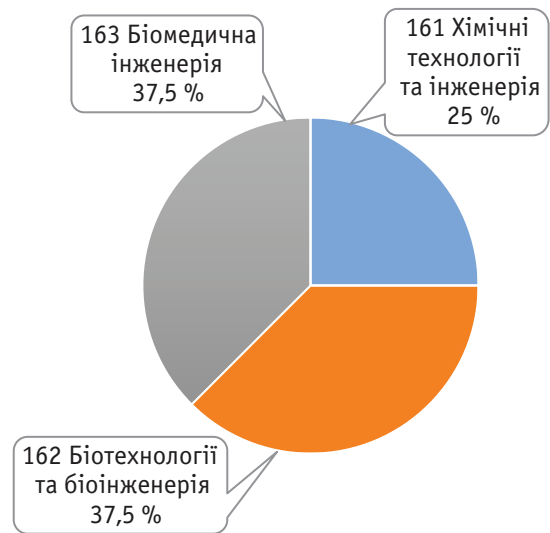

Рис. 112

З них — 2 (29 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр» та 5 (71 %) освітньо-наукових програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 113).

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 172 Телекомунікації та радіотехніка — 5 (71 %). За спеціальністю 173 Авіоніка освітні програми для акредитації відповідно до процедури не подавалися (рис. 114).

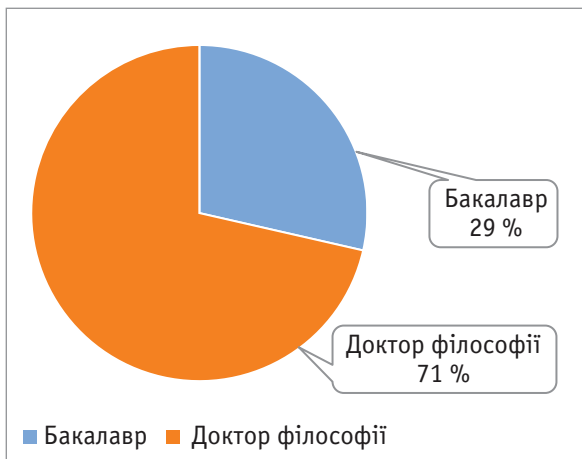

Рис. 113

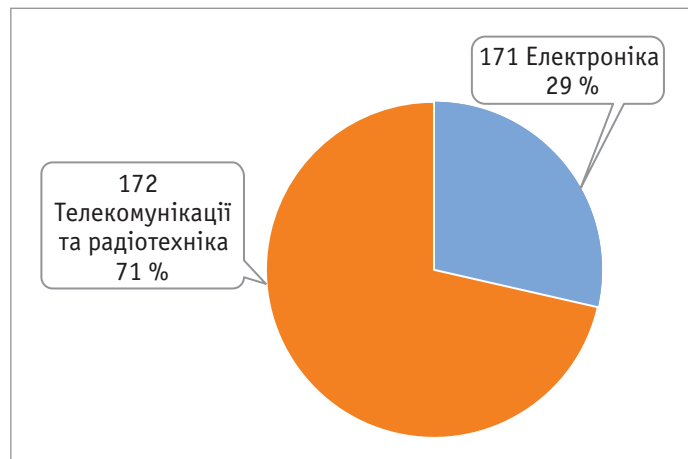

Рис. 114

18 Виробництво та технології

За галуззю знань 18 Виробництво та технології Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 18 освітніми програмами (див. табл. 46).

Таблиця 46

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
181 Харчові технології	1	3	2	2	8
182 Технології легкої промисловості	0	1	0	0	1
183 Технології захисту навколишнього середовища	0	2	2	0	4
184 Гірництво	0	0	0	2	2
185 Нафтогазова інженерія та технології	0	0	1	0	1
186 Видавництво та поліграфія	0	0	1	0	1
187 Деревообробні та меблеві технології	0	0	1	0	1
Разом	1	6	7	4	18

З них — 6 (33 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 1 (6 %) — «магістр», 4 (22 %) — «молодший бакалавр» та 7 (39 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 115).

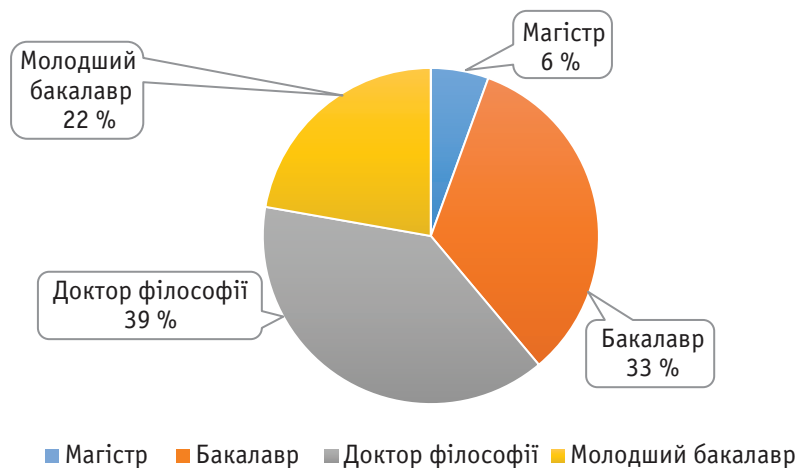

Рис. 115

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 181 Харчові технології — 8 (44 %) (рис. 116).

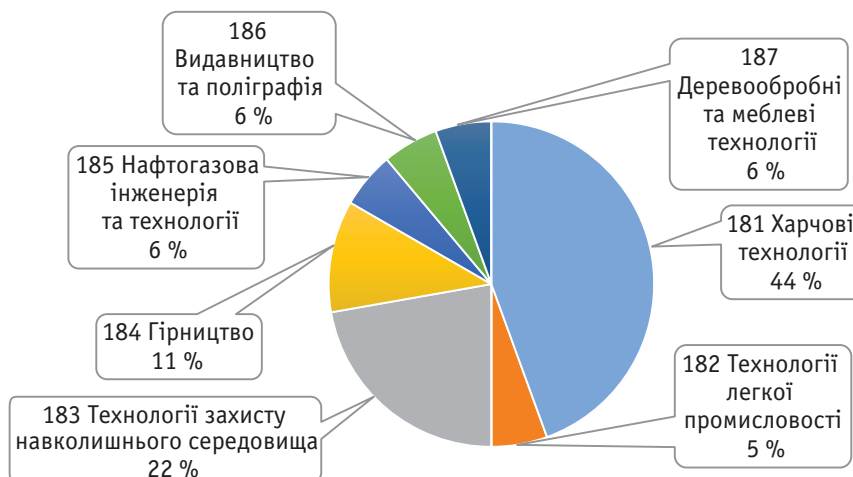

Рис. 116

19 Архітектура та будівництво

За галузю знань 19 Архітектура та будівництво Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 22 освітніми програмами (табл. 47).

Таблиця 47

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Молодший бакалавр	Разом
191 Архітектура та містобудування	0	3	0	3
192 Будівництво та цивільна інженерія	4	1	1	6
193 Геодезія та землеустрій	1	6	2	9
194 Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології	0	4	0	4
Разом	5	14	3	22

З них — 14 (63 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 5 (23 %) — «магістр» і 3 (14 %) освітні програми за рівнем освіти «молодший бакалавр» (рис. 117).

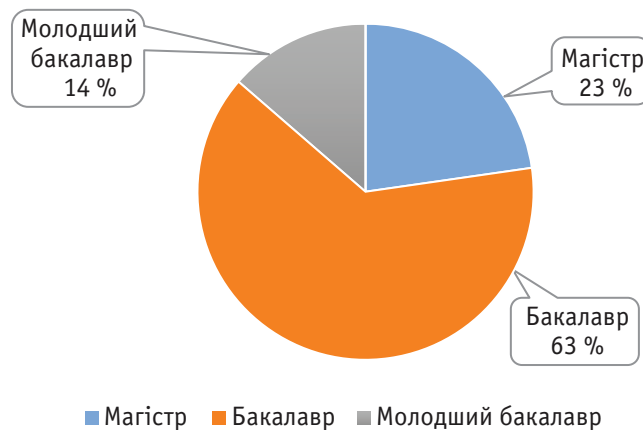

Рис. 117

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій — 9 (41 %). Найменшу кількість — за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування — 3 (14 %) (рис. 118).

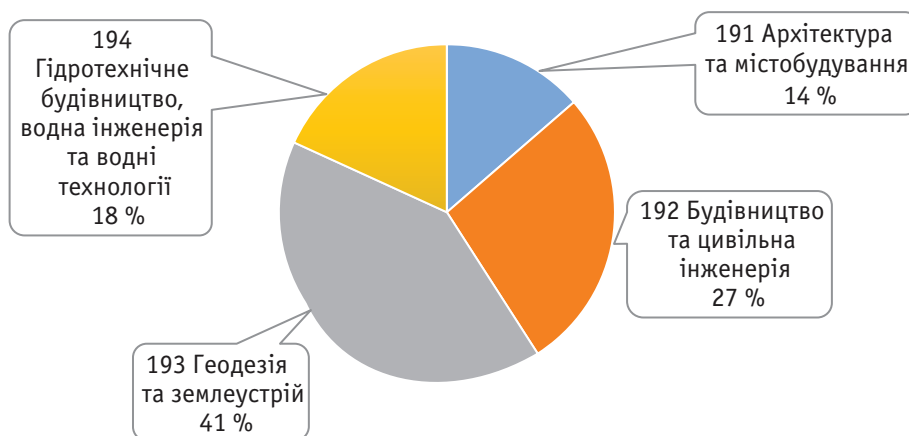

Рис. 118

20 Аграрні науки та продовольство

За галузю знань 20 Аграрні науки та продовольство Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 33 освітніми програмами (табл. 48).

Таблиця 48

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
201 Агрономія	0	1	2	2	5
202 Захист і карантин рослин	0	0	1	0	1
203 Садівництво та виноградарство	0	1	0	0	1
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	0	1	5	2	8
205 Лісове господарство	2	3	1	1	7
206 Садово-паркове господарство	0	2	1	0	3
207 Водні біоресурси та аквакультура	0	1	1	0	2
208 Агроінженерія	1	1		4	6
Разом	3	10	11	9	33

З них — 10 (30 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 3 (9 %) — «магістр», 9 (27 %) — «молодший бакалавр» та 11 (34 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 119).

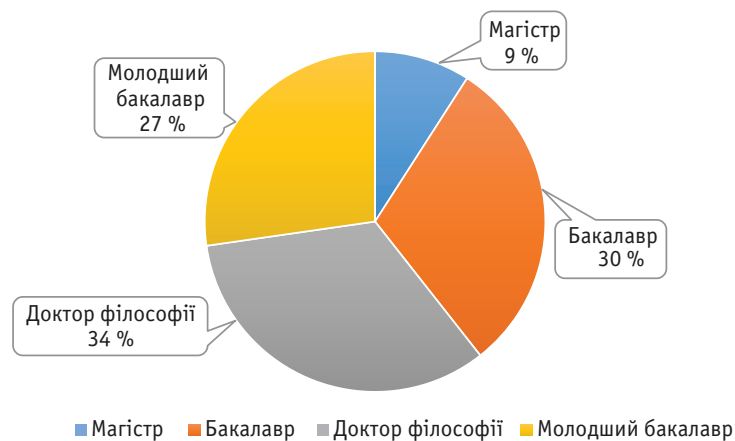

Рис. 119

Майже третину освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва — 8 (25 %). Найменшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 202 Захист і карантин рослин — 1 (3 %) (рис. 120).

Рис. 120

21 Ветеринарна медицина

За галузю знань 21 Ветеринарна медицина Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 4 освітніми програмами (табл. 49).

Таблиця 49

Спеціальність	Доктор філософії	Разом
211 Ветеринарна медицина	3	3
212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	1	1
Разом	4	4

Більшість 3 (75 %) складають освітньо-наукові програми спеціальності 211 Ветеринарна медицина (рис. 121).

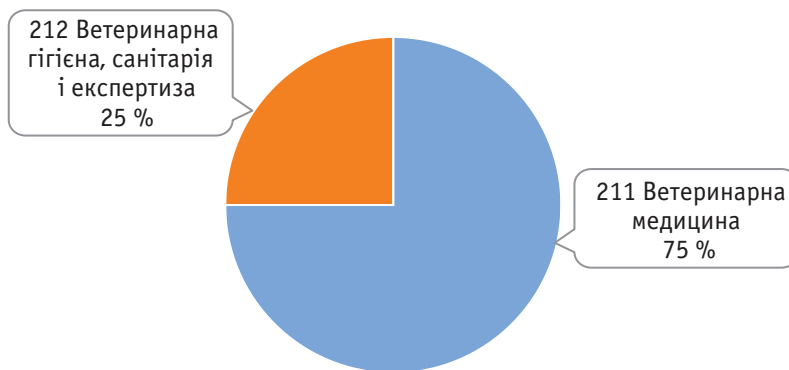

Рис. 121

22 Охорона здоров'я

За галузю знань 22 Охорона здоров'я Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 40 освітніми програмами (табл. 50).

Таблиця 50

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
221 Стоматологія	0	0	1	0	1
222 Медицина	6	0	4	0	10
223 Медсестринство	0	0	1	0	1
224 Технології медичної діагностики та лікування	0	0	0	0	0
225 Медична психологія	0	0	1	0	1
226 Фармація, промислова фармація	4	2	4	3	13
227 Фізична терапія, ерготерапія	2	8	0	0	10
228 Педіатрія	1	0	2	0	3
229 Громадське здоров'я	1	0	0	0	1
Разом	14	10	13	3	40

З них — 10 (25 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 14 (35 %) — «магістр», 3 (8 %) — «молодший бакалавр» та 13 (32 %) освітньо-наукових програм за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 122).

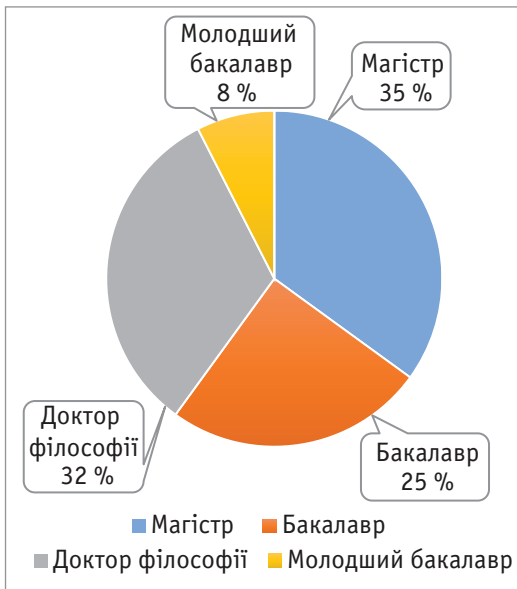

Рис. 122

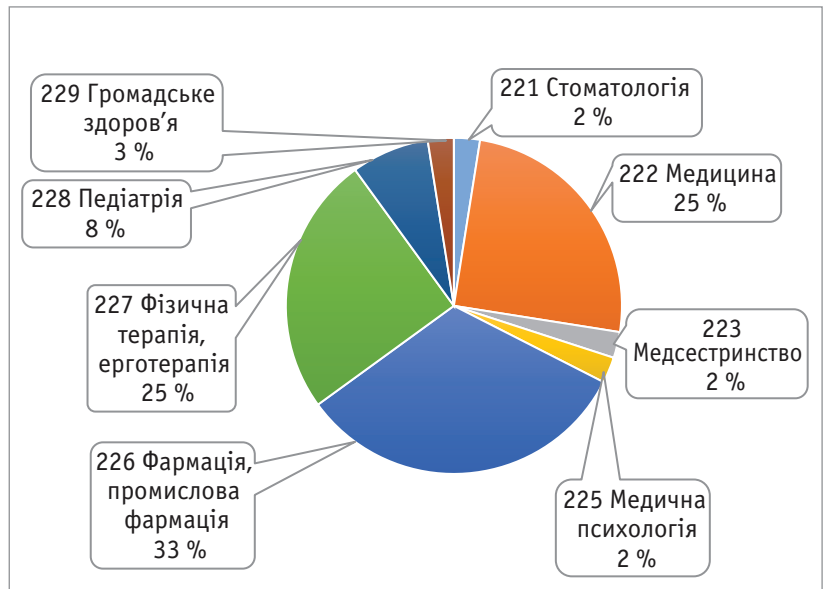

Рис. 123

Третину — 13 (33 %) освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація. За спеціальністю 224 Технології медичної діагностики та лікування освітні програми для акредитації відповідно до процедури не подавалися (рис. 123).

23 Соціальна робота

За галуззю знань 23 Соціальна робота Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 13 освітніми програмами (табл. 51).

Таблиця 51

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
231 Соціальна робота	2	2	2	0	6
232 Соціальне забезпечення	0	7	0	0	7
Разом	2	9	2	0	13

З них — 9 (69 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр» 2 (16 %) — «магістр» та 2 освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 124).

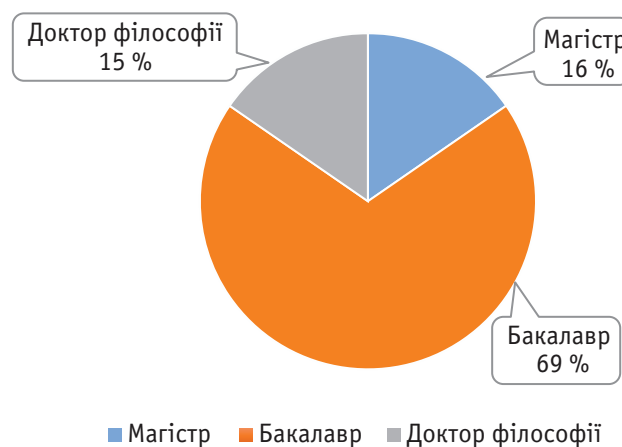

Рис. 124

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення — 7 (54 %) (див. рис. 125).

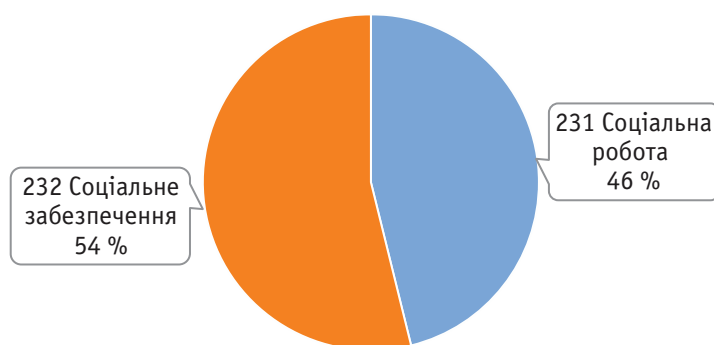

Рис. 125

24 Сфера обслуговування

За галузю знань 24 Сфера обслуговування Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 28 освітніми програмами (табл. 52).

Таблиця 52

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
241 Готельно-ресторанна справа	3	9	0	1	13
242 Туризм	5	9	1	0	15
Разом	8	18	1	1	28

З них — 18 (64 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 8 (29 %) — «магістр», 1 (3,5 %) — «молодший бакалавр» та 1 (3,5 %) освітньо-наукова програма за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 126).

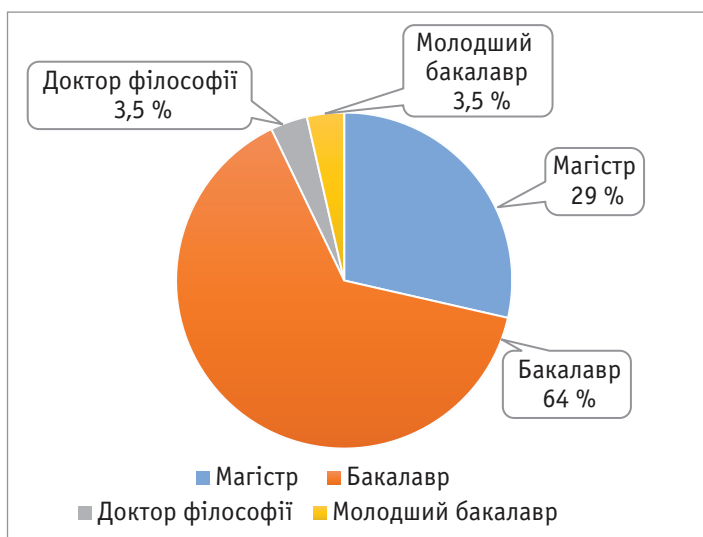

Рис. 126

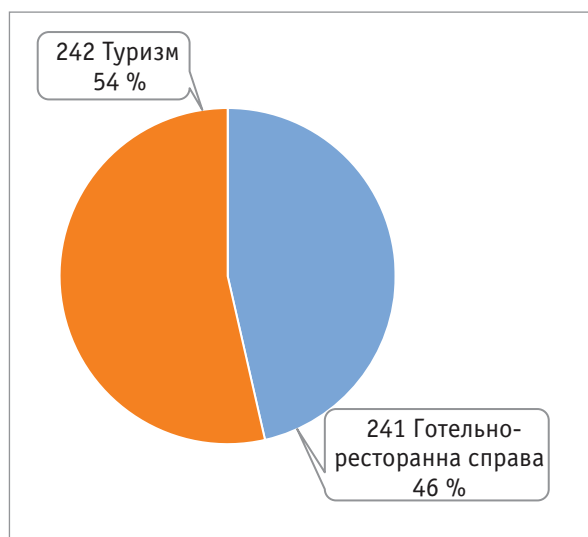

Рис. 127

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 242 Туризм — 15 (54 %) (рис. 127).

25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

За галузю знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 4 освітніми програмами (табл. 53).

Таблиця 53

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
251 Державна безпека	0	1	0	0	1
252 Безпека державного кордону	0	0	0	0	0
254 Забезпечення військ (сил)	0	0	0	0	0
255 озброєння та військова техніка	0	0	0	0	0
256 Національна безпека	1	2	0	0	3
Разом	1	3	0	0	4

З них — 3 (75 %) освітні програми за рівнем освіти «бакалавр» і 1 (25 %) — «магістр» (рис. 128).

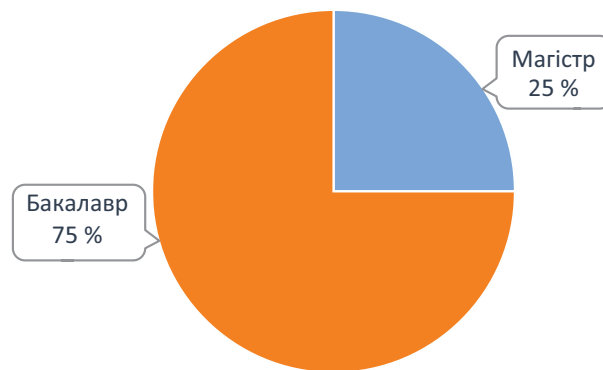

Рис. 128

За спеціальностями 252 Безпека державного кордону, 254 Забезпечення військ (сил) та 255 озброєння та військова техніка освітні програми для акредитації відповідно до процедури не подавалися (рис. 129).

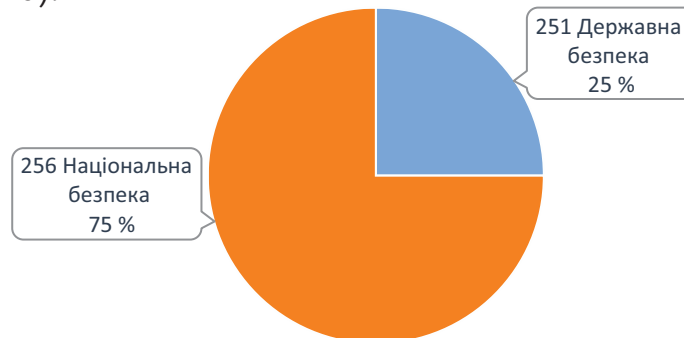

Рис. 129

26 Цивільна безпека

За галуззю знань 26 Цивільна безпека умовну (відкладену) акредитацію Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 10 освітніми програмами (табл. 54).

Таблиця 54

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Разом
261 Пожежна безпека	1	0	0	1
262 Правоохоронна діяльність	2	5	0	7
263 Цивільна безпека	1	0	1	2
Разом	4	5	1	10

3 них — 5 (50 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 4 (40 %) — «магістр» та 1 (10 %) освітньо-наукова програма за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 130).

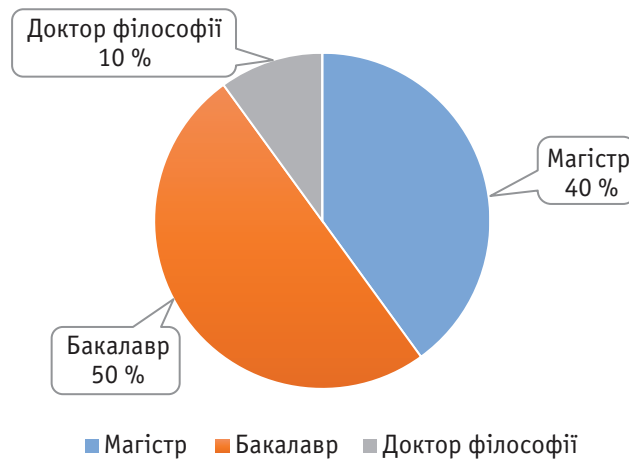

Рис. 130

Найбільшу кількість освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність (70 %) (рис. 131).

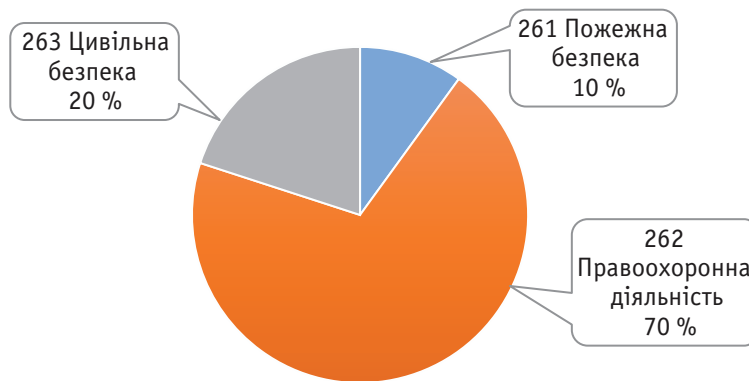

Рис. 131

27 Транспорт

За галуззю знань 27 Транспорт Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 22 освітніми програмами (табл. 55).

Таблиця 55

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
271 Морський та внутрішній водний транспорт	0	4	0	2	6
272 Авіаційний транспорт	1	0	0	0	1
273 Залізничний транспорт	0	0	0	0	0
274 Автомобільний транспорт	2	2	1	0	5
275 Транспортні технології	2	4	3	1	10
Разом	5	10	4	3	22

3 них — 10 (45 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 5 (23 %) — «магістр», 3 (14 %) — «молодший бакалавр» та 4 (18 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 132).

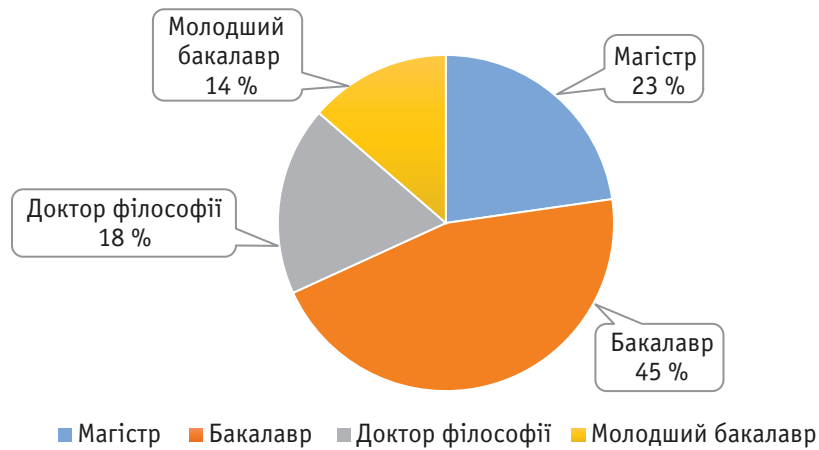

Рис. 132

Майже половину освітніх програм було розглянуто за спеціальністю 275 Транспортні технології (45 %). За спеціальністю 273 Залізничний транспорт освітні програми для акредитації відповідно до процедури не подавалися (рис. 133).

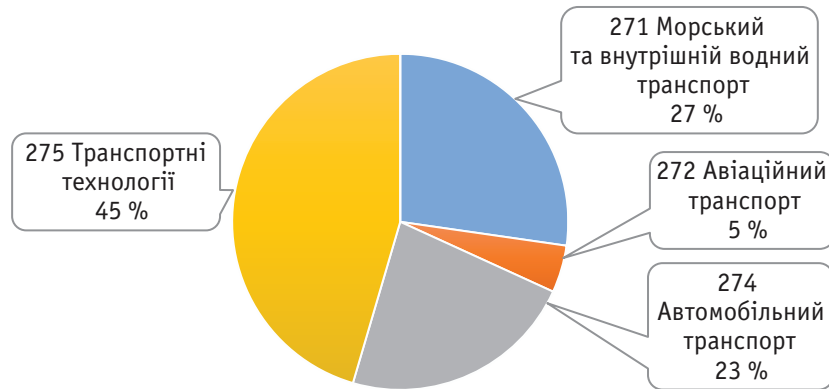

Рис. 133

28 Публічне управління та адміністрування

За галуззю знань 28 Публічне управління та адміністрування Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 21 освітньою програмою (табл. 56).

Таблиця 56

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
281 Публічне управління та адміністрування	9	5	7	0	21
Разом	9	5	7	0	21

З них — 5 (24 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 9 (43 %) — «магістр» та 7 (33 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 134).

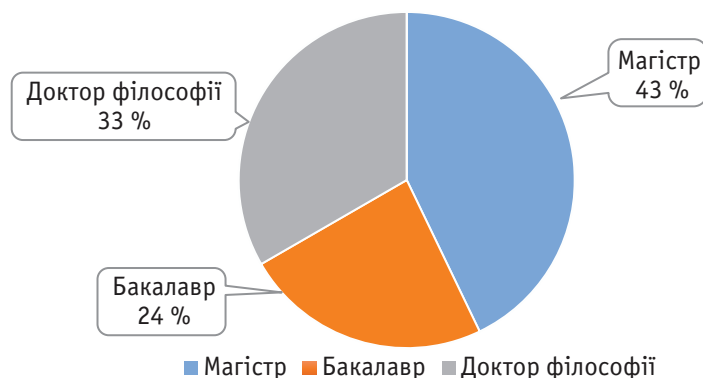

Рис. 134

29 Міжнародні відносини

За галузю знань 29 Міжнародні відносини Національним агентством було розглянуто та прийнято рішення за 22 освітніми програмами (табл. 57).

Таблиця 57

Спеціальність	Магістр	Бакалавр	Доктор філософії	Молодший бакалавр	Разом
291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	1	8	1	0	10
292 Міжнародні економічні відносини	1	3	0	0	4
293 Міжнародне право	0	6	1	1	8
Разом	2	17	2	1	22

3 них — 17 (77 %) освітніх програм за рівнем освіти «бакалавр», 2 (9 %) — «магістр», 1 (5 %) — «молодший бакалавр» та 2 (9 %) освітньо-наукові програми за рівнем освіти «доктор філософії» (рис. 135).

Рис. 135

У межах галузі майже половину освітніх програм складає спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії (46 %) (рис. 136).

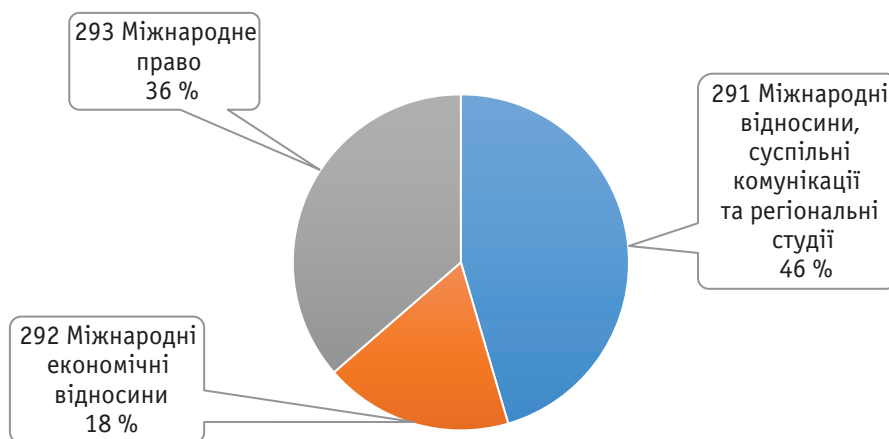

Рис. 136

РОЗДІЛ 3. ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА У СФЕРІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Рекомендації Національного агентства для ЗВО щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності зазначають, що у ЗВО мають бути «структурні підрозділи та уповноважені комісії, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність закладу вищої освіти, а також виконують наглядову та контролюючу функцію».

Роль структурних підрозділів із популяризації академічної доброчесності є вирішальною на етапі попередження порушень. Однак ЗВО, в яких відсутні порушення академічної доброчесності, на жаль, немає. Важливим є те, що ЗВО у звітах самооцінювання ОП починають все сміливіше визнавати факти порушення академічної доброчесності та описувати алгоритм розгляду справ про такі порушення. Сильна сторона внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти в ЗВО — чіткі алгоритми у розгляді справ про порушення академічної доброчесності. Наявність таких алгоритмів не має бути інноваційною практикою за певними критеріями, це життєва необхідність для кожного ЗВО.

Ці тези звучали у звіті за 2021 р. Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і (у тому числі) завдяки ним факти порушення академічної доброчесності вже не сприймаються як «плями» на репутації ЗВО. Прийшло розуміння того, що порушення академічної доброчесності — це не ознака бездіяльності університетської системи забезпечення якості вищої освіти, а просто факт недотримання норм законодавства на національному й локальному (університетському) рівнях та етична проблема, яка має бути вирішена шляхом об'єктивного розгляду.

З кінця 2019 р., коли процес акредитації став проходити за новою парадигмою, ЗВО почали підходити до поняття «академічна доброчесність» більш структуровано. По-перше, почали розвінчуватись деякі міфи.

Міфи про академічну доброчесність

- академічна доброчесність — це лише загальна культура, яка не має нормативного підґрунтя;
- академічна недоброчесність = плагіат;
- порушення академічної доброчесності — «справа» студентів.

Розвінчування цих міфів спричинило умовне «розподілення» академічної доброчесності на різні елементи залежно від університетського середовища, де відбувається порушення.

Академічна доброчесність

Доброчесність
в академічному
процесі

Дослідницька
доброчесність

Менеджерська
доброчесність

Підвищення рівня обізнаності у проблематиці академічної доброчесності й розуміння того, що зусиллями навіть одного члена університетської спільноти можна змінити на краще навколишнє освітнє, наукове та управлінське середовище, привело до збільшення кількості «агентів змін». Недаремними також були тренінги за тематикою академічної доброчесності як обов'язкового елементу успішної акредитації освітньої програми від членів Національного агентства. Вони дали членам університетської спільноти розуміння, що боротьба за академічну доброчесність та інформування про порушення — це не донесення, а саме інформування задля підвищення якості освіти та недопущення порушень у майбутньому.

Роль wistleblower-а

стукач vs інформатор/викривач wistleblower

Зважаючи на те, що справам порушення академічної доброчесності надається гласність, збільшується важливість уповноважених комісій із розгляду справ про порушення академічної доброчесності. ЗВО формують постійно діючі або одноразові Комітети (Комісії) з етики та управління конфліктами на університетському або інститутському (факультетському чи кафедральному) рівнях.

Наявність резонансних справ про порушення академічної доброчесності в дисертаційних роботах викликало необхідність розгляду таких кейсів на національному рівні. При цьому організацію, в якій має створюватись такий Комітет, однозначно визначив п. 9 ст. 19 Закону України «Про вищу освіту»: «У складі Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти утворюються Комітет з питань етики, Апеляційний комітет, а також інші комітети, що формуються з числа членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Комітет з питань етики розглядає питання академічного плагіату і вносить відповідні подання до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, а також виконує інші повноваження, покладені на нього Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти». За допомогою подальших змін у законодавстві повноваження Національного агентства та його комітету з питань етики було конкретизовано: 1) Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти скасовує рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії у разі встановлення відповідно до законодавства у кваліфікаційній роботі здобувача ступеня доктора філософії фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (ст. 6 Закону України «Про вищу освіту»); 2) скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня кандидата наук, доктора наук у разі встановлення відповідно до законодавства фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, та може бути оскаржено відповідно до законодавства (ст. 28 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»).

Після затвердження у грудні 2018 р. нового складу Національного агентства освітньо-наукова спільнота поклала великі надії на Комітет з питань етики як караючий орган, який швидко наведе лад щонайменше в питанні плагіату в дисертаційних роботах. Розгляд першої справи в рамках діяльності Комітету з питань етики відбувся у липні 2019 р., однак із самого початку виникли проблеми з рівнем законодавчого регулювання.

На момент розгляду перших справ Національне агентство не мало повноважень щодо прийняття рішення по фактам порушення академічної доброчесності. Комітет з питань етики міг розглядати ці факти й приймати рішення, які не могли бути винесені на засідання Національного агентства.

На громадському обговоренні восени 2019 р. з'явився розроблений Національним агентством Порядок скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня, яким пропонувалось визначити «...процедуру оскарження та скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження (відмову в присудженні) наукового ступеня в разі виявлення в дисертації (науковій доповіді, монографії) та/або наукових публікаціях, що подавалися для присудження наукового ступеня, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, інших порушень академічної доброчесності, визначених законодавством про освіту (далі — порушень академічної доброчесності)». У цьому ж порядку була описана процедура розгляду Комітетом з питань етики справ про порушення академічної доброчесності у межах, визначених Законом України «Про вищу освіту». На жаль, цей документ так і залишився проектом, як і наступна ініціатива — Порядок присудження наукових ступенів — в якому визначено, що «У випадку виявлення Апеляційним комітетом під час розгляду скарги порушень академічної доброчесності в наукових досягненнях

(дисертації), що подавалося для здобуття наукового ступеня, Апеляційний комітет приймає рішення про передачу справи на розгляд Комітету з питань етики Національного агентства». В обох проєктах Національному агентству пропонувалось надати право приймати рішення щодо скарг про порушення академічної доброчесності.

Тому, за відсутності визначених законодавством процедур, перші рішення Комітету з питань етики виглядали так:

1. Рекомендувати Національному агентству прийняти відповідне рішення за наслідками виявлення факту порушення академічної доброчесності у формі академічного плагіату в дисертаційному дослідженні _____ згідно ч. 6 ст. 6 Закону України «Про вищу освіту» після затвердження Кабінетом Міністрів України «Порядку скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня».

2. Взяти до уваги факт виявлення академічного плагіату в дисертаційному дослідженні _____ при здійсненні акредитаційних процедур (за потреби).

Рішення Комітету з питань етики в такому вигляді виконували, скоріше, етичну функцію привселюдного визнання порушення без наслідків до порушника. Однак навіть у такому випадку деякі порушники намагались оскаржувати у суді рішення, яке по суті не було прийнято.

Національне агентство своїм рішенням у 2021 р. припинило розгляд справ про порушення академічної доброчесності й усі скарги, які надходили до Національного агентства, перенаправлялись до ЗВО, де відбувався захист дисертаційної роботи. Тепер розгляд справ мав відбуватися на місцях до зрушень у створенні державної нормативної бази, яка могла б розблокувати діяльність Національного агентства у виконанні функцій встановлення фактів порушення академічної доброчесності та прийняття за їх наслідками відповідних рішень.

Складності поточній ситуації додавав факт, що Комітет з питань етики мав приймати до розгляду справи про порушення академічної доброчесності в дисертаційних роботах на здобуття наукових ступенів доктора наук, доктора філософії й кандидата наук. Національне агентство на той час не мало повноважень скасовувати жодний із зазначених вище ступенів. Перші зрушення відбулись у листопаді 2021 р., коли був прийнятий Порядок присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук. Він зазначає, що особа, якій за рішенням МОН (МОНмолодьспорту, ВАК) видано диплом доктора (кандидата) наук, може бути позбавлена відповідного ступеня МОН у разі звернення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з рішенням щодо виявлення в дисертації, наукових публікаціях, зарахованих за її темою, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Вказаний порядок на той час мав декілька цікавих особливостей, які вносили ясність у подальшу діяльність Національного агентства із розгляду питань про порушення академічної доброчесності:

1. Національне агентство може подати до МОН клопотання про позбавлення ступеня доктора й кандидата наук.

2. Порядок присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук визначив вичерпний перелік порушень академічної доброчесності, які можуть бути предметом розгляду Комітету з питань етики: академічний плагіат, фальсифікація й фабрикація. Цей же перелік порушень відзначено у Положенні про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук, яке з'явилося 13 січня 2022 р.

Січень 2022 р. був плідним на створення нормативної бази для діяльності Національного агентства і Комітету з питань етики. Вже 18 січня 2022 р. Кабінет Міністрів України затвердив Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, в якому зазначено: «Національне агентство розглядає питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у разі:

- 1) надходження до Національного агентства скарги особи на рішення закладу про залишення без розгляду її повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або про залишення рішення разової ради в силі (далі — скарга);

2) надходження до Національного агентства повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у разі ліквідації закладу, разова рада якого прийняла відповідне рішення;

3) передачі Апеляційним комітетом на розгляд Комітету з етики повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, під час розгляду якого виявлені порушення академічної доброчесності, зокрема наявність в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації».

З урахуванням цього, зазначеними вище підзаконними нормативними актами Кабінетом Міністрів України було визначено порядок позбавлення наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії, як того вимагали закони України «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», Національне агентство й Комітет з питань етики нарешті отримали розуміння плану подальших дій:

1. При встановленні фактів порушення академічної доброчесності у вигляді академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в дисертаціях на здобуття ступеня доктора наук, кандидата наук та доктора філософії (захист останньої відбувався за Тимчасовим порядком присудження ступеня доктора філософії) «Копія рішення Національного агентства... надсилається до Міністерства освіти і науки України разом із супровідним листом і зверненням про позбавлення відповідного наукового ступеня» (відповідно до затвердженого у червні 2022 р. Національним агентством Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації).

2. При встановленні фактів порушення академічної доброчесності у вигляді академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в дисертаціях на здобуття ступеня доктора філософії (захист відбувався за Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти) Національне агентство приймає рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії.

Після прийняття зазначеного вище переліку документів почалась активна подача скарг до Національного агентства й робота Комітету з питань етики з періодичної перетворилась на системну.

Слід відзначити особливості поданих скарг про порушення академічної доброчесності, які були отримані Національним агентством та направлені на розгляд Комітету з питань етики. Перелік цих особливостей наводиться радше не як звіт про роботу Комітету, а для «шліфування» змісту майбутніх скарг та спрощення роботи щодо розгляду справ.

1. Відповідно до Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації скарга має містити набір обов'язкових елементів. Наявність обов'язкових елементів перевіряється відділом супроводу разових рад та аналітики секретаріату Національного агентства. У 2022 р. більшість скарг не відповідала формальним вимогам щодо наявності обов'язкових елементів.

2. Скажники не формулюють вид порушення академічної доброчесності відповідно до діючої нормативної бази. У такому разі один із пунктів рішення Комітету з питань етики, наприклад, має вигляд: «Проінформувати _____ про те, що сформульоване порушення академічної доброчесності у вигляді «текстових запозичень без належного посилання на джерела» відсутнє у ст. 42 Закону України «Про освіту» серед переліку порушень академічної доброчесності. Фактично порушення академічної доброчесності у вигляді «текстових запозичень без належного посилання на джерела» трактується як академічний плагіат, про що необхідно було відзначити ускарзі».

3. Комітет з питань етики не розглядає дисертаційну роботу з точки зору наявності в ній наукової новизни, практичної значимості та інших обов'язкових атрибутів. Основне завдання — підтвердження або спростування факту порушення академічної доброчесності.

4. Комітет з питань етики не приймає до уваги емоційну складову скарг, яка описує відносини між скажником та потенційним порушником, перипетії процесу підготовки дисертаційної роботи до захисту та самої процедури захисту, діяльність наукового керівника, членів спеціалізованої вченої ради, опонента тощо.

Незважаючи на описані вище недоліки скарг, поданих до Національного агентства, Комітет з питань етики у 2022 р. отримав повноцінно підготовлені скарги й перше рішення про встановлення

факту академічного плагіату було винесено. Наразі на розгляді Комітету з питань етики перебуває ще декілька справ, із деталями яких можна ознайомитись на сайті Національного агентства.

Комітет з питань етики пройшов довгий шлях від прийняття рішень, які фактично мали лише рекомендаційний характер і завдавали порушникам іміджевих втрат, до повноцінної роботи та прийняття законних рішень. На запуск роботи Комітету знадобилось майже чотири роки, однак на цей час є впевненість, що всі скарги про порушення академічної доброчесності (за умови виконання скаржниками вимог Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації) можуть бути об'єктивно розглянуті з можливістю прийняття рішення, що мають юридичну силу.

РОЗДІЛ 4. ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ЗА ОПЕРАЦІЙНИМИ НАПРЯМАМИ

Секретаріат Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі — Секретаріат) є постійно діючим органом, що забезпечує діяльність Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

У своїй діяльності Секретаріат керується Конституцією та законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, актами Кабінету Міністрів України, Статутом Національного агентства та Положенням про секретаріат Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Секретаріат здійснює свою діяльність згідно з планами роботи та рішеннями Національного агентства. Основними завданнями Секретаріату є організаційне, фінансово-господарське, матеріально-технічне, інформаційно-довідкове, правове, експертно-аналітичне та інше забезпечення діяльності Національного агентства, створення належних умов для роботи Національного агентства, забезпечення підготовки і проведення його засідань, забезпечення зв'язків з державними органами та громадськістю.

У лютому 2022 р. розпочалася повномасштабна злочинна агресія росії проти нашої держави. Оголошення воєнного стану, безумовно, вплинуло на роботу Національного агентства, зокрема, його Секретаріату, як і будь-якої державної установи у м. Київ. Однак завдяки практиці роботи в умовах карантинних обмежень 2020–2021 рр. та диджиталізації виробничих процесів діяльність Секретаріату не припинялась навіть в умовах бойових дій на Київщині та м. Київ. Завдяки активності та ініціативності працівників Секретаріату забезпечено виконання графіку акредитації освітніх програм, роботу всіх інформаційних систем, роботу експертних груп, проведення засідань галузевих експертних рад тощо.

Працівники Національного агентства виконували свої посадові обов'язки в дистанційному режимі, навіть перебуваючи в умовах тимчасової окупації. Троє працівників Секретаріату Національного агентства у перші дні початку воєнних дій добровільно поповнили лави ЗСУ, а більшість працівників висловлювали свою громадянську позицію шляхом допомоги в обороні України, займаючись волонтерством, налагодженням комунікацій і кіберспротивом.

Планування акредитаційних експертиз та опрацювання матеріалів акредитації

Секретаріат Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протягом 2022 р. забезпечував постійне опрацювання матеріалів освітніх програм закладів вищої освіти України, зокрема:

- збір, облік та опрацювання повідомлень від ЗВО та наукових установ про наміри акредитувати освітні програми, додавання/видалення освітніх програм з Графіка подання акредитаційних матеріалів у 2022/2023 н. р. (далі — Графік);
- реєстрацію та облік заяв про прийняття акредитаційних справ на експертизу до Національного агентства, аналітичне, методичне та інформаційне супроводження процесів акредитації освітніх програм;
- розробку та укладання до 01 вересня 2022 р. Графіка подання заяв про акредитацію та відомостей про самооцінювання освітніх програм у 2022/2023 н. р.;
- моніторинг надходжень коригуючих повідомлень, погодження та підготовку матеріалів щодо змін в Графіку для розгляду членів Національного агентства та відповідне оновлення Графіка за результатами рішень Національного агентства;
- аналіз проєктів звітів експертних груп та методичний супровід першого етапу акредитаційної експертизи.

За 2022 р. було отримано та опрацьовано 876 електронних заяв від близько 500 ЗВО про наміри акредитувати 3060 освітніх програм у 2022/2023 н. р., що корелює із загальним показником 2021 р. Графіка в межах 5 %.

З них 82 освітні програми — за рівнем освіти «молодший бакалавр», 1426 — за рівнем освіти «бакалавр» (на 58 % більше, ніж у 2021 р. і на 88 % більше, ніж у 2020 р.), 1042 — за рівнем

освіти «магістр» (більше на 53 % у 2021 р. і на 78 % більше, ніж у 2020 р.); 509 — за освітньо-науковим рівнем («доктор філософії» — 505, «доктор мистецтва» — 4).

На підставі опрацьованих заяв ЗВО на засіданні Національного агентства (протокол № 13 від 30 серпня 2022 р.) був затверджений Графік прийняття на акредитацію справ освітніх програм та оприлюднений 01 вересня 2022 р. на електронному ресурсі Національного агентства.

Секретаріат забезпечував постійний моніторинг надходження коригуючої інформації від закладів вищої освіти щодо змін у Графіку та підтримку в актуальному стані спеціальної бази повідомлень, на основі якої укладалися подання для затвердження рішенням Національного агентства.

Згідно з рішеннями Національного агентства здійснювалось періодичне (один раз на місяць) оновлення інформації у Графіку на підставі розгляду повідомлень від ЗВО. Загалом було видалено 366 освітніх програм (порівняно з 2021 р. активність видалення зменшилася на 11 %). Додатково були включено 139 освітніх програм (на 11 % більше порівняно з минулорічною кількістю). Дати подання акредитаційних матеріалів було змінено для 230 освітніх програм (зменшення на 21 % порівняно з попереднім роком). Загалом було скориговано відповідну інформацію щодо 735 освітніх програм та опрацьовано 216 повідомлень про зміну гаранта ОП.

За період з 12 січня по 06 липня 2022 р. було перевірено щодо наповненості форм і наявності інформації щодо усіх необхідних додатків, прийнято та відповідно до затвердженого Графіка зареєстровано 862 справи освітніх програм ЗВО України, поданих на акредитацію у 2021/2022 н. р.

Упродовж періоду з 12 вересня по 28 грудня 2022 р. опрацьовано відповідно до затвердженого Графіка та зареєстровано 656 справ, поданих на акредитацію у 2022/2023 н. р.

Разом у звітному році кількість прийнятих справ склала 1518 одиниць обліку (що на 33 % менше кількості 2021 р.). З них 892 — справи освітніх програм, які отримали рішення про умовну (відкладену) акредитацію відповідно до Постанови КМУ № 295 від 16 березня 2022 р.

Упродовж 2022 р. щодо акредитаційних справ освітніх програм, які надходили зі значним порушенням Графіка, відбувалося з'ясування причин. Протягом цього періоду 7 акредитаційних справ було зареєстровано пізніше визначеної дати, 10 акредитаційних справ було повернуто через відсутність критично важливої інформації або через наявність заборгованості ЗВО перед Національним агентством за попередні роки.

З метою всебічного та об'єктивного розгляду акредитаційних справ Секретаріат забезпечував своєчасне опрацювання листів від ЗВО щодо надання додаткової інформації на різних етапах процесу акредитації. Отриману інформацію разом з офіційними листами ЗВО було додано до відповідних акредитаційних справ в інформаційній системі Національного агентства.

Відповідно до п. 6 ч. II Положення про акредитацію освітніх програм для забезпечення якісної підготовки та проведення акредитаційних експертиз відповідальні працівники Секретаріату створювали методичні рекомендації для експертів. Постійно вдосконалювався зміст і форма методичних рекомендацій з урахуванням результатів опитувань гарантів освітніх програм та експертів Національного агентства, які мають досвід участі у проведенні акредитаційних експертиз.

Упродовж 2022 р. проведено аналіз матеріалів 1518 електронних форм справ освітніх програм ЗВО України та укладено письмові відгуки щодо них у різній формі, передбаченій інформаційною системою Національного агентства. Зокрема, серед них 74 — за рівнем освіти «молодший бакалавр», 558 — за рівнем освіти «бакалавр», 591 — за рівнем освіти «магістр», за освітньо-науковим рівнем — 295, з них 292 — «доктор філософії», 3 — «доктор мистецтва».

У зв'язку з виробничою необхідністю Секретаріат здійснював попередній аналіз проєктів звітів експертних груп та надавав методичну допомогу щодо укладання описової, резюмуючої та рекомендаційної складових звіту ЕГ у частині кореляції фактів, доказів та обґрунтувань у вигляді письмового відгуку на проєкт звіту ЕГ. При цьому визначений експертною групою рівень відповідності освітньої програми вимогам критеріїв якості не був предметом коригування, оцінювання або іншого впливу, адже технічної можливості змінити його в електронній системі не існує.

Загалом упродовж звітнього періоду працівники Секретаріату проаналізували 626 проєктів звітів експертних груп з наданням рекомендацій щодо доопрацювання структури та змісту звітів, з них 47 — з відгуком щодо необхідності виправити системні недоліки.

З метою підвищення ефективності та якості роботи Секретаріат вдосконалював підходи до укладання відгуку на проєкти звітів експертних груп. Так, упродовж III кварталу були створені проєкти методичних розробок для удосконалення навичок експертів при проведенні акредитаційної експертизи та написанні звітів ЕГ, а також методики якісного оцінювання за критеріями освітньої програми (загальний обсяг представлених проєктів методичних розробок — 1,3 ум. арк.).

З початком війни в межах роботи з опрацювання матеріалів стосовно освітніх програм працівники Секретаріату також здійснювали:

- отримання запитів від гарантів освітніх програм щодо консультативної допомоги ЗВО та їх скерування на відповідальних членів Національного агентства;
- консультування гарантів освітніх програм з технічних та організаційних питань на електронній пошті: accreditation@naqa.gov.ua;
- формування баз даних щодо наявності/відсутності та терміну дії сертифікатів про акредитацію освітніх програм, розміщених у Графіку;
- формування баз даних на підставі листів від ЗВО щодо процедури проведення акредитаційної експертизи освітніх програм, поданих до Національного агентства, в умовах воєнного стану;
- прийняття, попередній аналіз та підготовку для розгляду Національним агентством акредитаційних справ освітніх програм, що претендували на умовну (відкладену) акредитацію відповідно до п. 2 Постанови Кабінету Міністрів України № 295 від 16 березня 2022 р.;
- прийняття справ в електронному вигляді поза системою від ЗВО, які постраждали від збройної агресії й не мали змоги своєчасно подати акредитаційні матеріали.

Організаційний супровід акредитаційних експертиз освітніх програм

Одним із завдань побудови ефективної системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти є добір експертів для залучення до акредитаційних експертиз.

Протягом 2022 р. Секретаріат ефективно здійснював експертний супровід акредитаційних експертиз, зокрема:

- проводив заходи щодо відбору кваліфікованих експертів для акредитацій освітніх програм за відповідними спеціальностями;
- організовував роботу з підготовки, навчання та тестування експертів;
- розробляв програми та плани тренінгів, навчання експертів, інструктажів тощо;
- забезпечував необхідний документообіг з експертами і тренерами для належного оформлення співпраці та відповідної оплати за виконану роботу;
- організовував експертні групи для проведення акредитаційних експертиз освітніх програм.

Станом на кінець 2022 р. реєстр експертів Національного агентства складав 4146 осіб, з яких 3290 — науково-педагогічні (НПП), наукові працівники (НП) і 856 — здобувачі вищої освіти різних рівнів (рис. 137).

Упродовж 2022 р. реєстр експертів Національного агентства поповнено на 146 осіб (127 — наукові і науково-педагогічні працівники, 19 — здобувачі). Також упродовж звітного року з реєстру вилучено 293 експерти, з них — 39 науково-педагогічних, наукових працівників, 254 — здобувачі вищої освіти.

Протягом 2022 р. було отримано та опрацьовано 594 нових анкет від кандидатів у експерти Національного агентства — 430 анкет від наукових і науково-педагогічних працівників і 164 анкети від здобувачів вищої освіти. У результаті до навчання був допущений 241 кандидат (105 НПП і НП та 136 здобувачів вищої освіти).

У лютому 2022 р. Секретаріат запланував 5 тренінгів для керівників експертних груп, 4 з яких відбулися до початку воєнного стану. Тренінг, запланований на 24–25 лютого 2022 р., було скасовано у зв'язку із початком воєнних дій. За результатами тренінгів 103 учасники отримали відповідні сертифікати Національного агентства про підвищення кваліфікації (1 кредит ЄКТС).

У лютому 2022 р. працівники Секретаріату провели 1 тренінг для попередньо відібраних кандидатів у експерти. У зв'язку з початком воєнних дій на території України навчання експертів було призупинено. У грудні 2022 р. було проведено 2 тренінги, участь у яких взяли 34 кандидати в експерти.

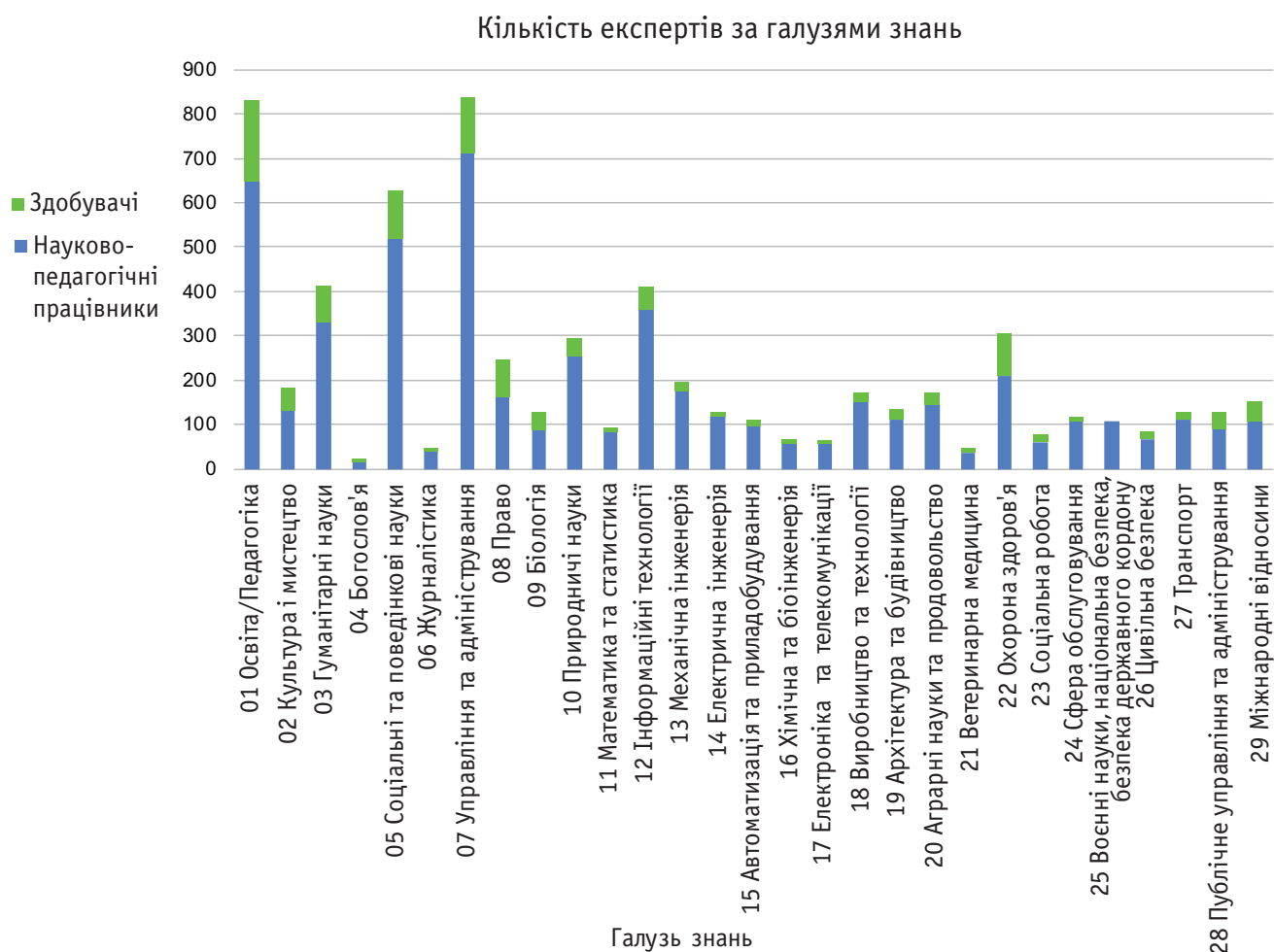

Рис. 137

Протягом 2022 р. також було проведено 3 тренінги з попередньо відібраними кандидатами в експерти. Загальна кількість учасників таких тренінгів склала 166 осіб.

У лютому 2022 р. було оновлено щотижневі інструктажі для експертів, що проводяться напередодні відповідних дистанційних експертиз із метою забезпечення якісного результату й вирішення технічних та організаційних питань. Наразі інструктажі містять, окрім технічної, також і навчальну частину, пов'язану з роботою у формі підготовки результатів експертизи та впровадженням смарткритеріїв до рекомендацій.

У травні 2022 р. розпочалася робота над оновленням навчальних матеріалів тренінгу для кандидатів у експерти Національного агентства. Було прийнято рішення подавати лекційну частину тренінгу у форматі відеолекцій, а практичну частину проводити у вигляді одноденного тренінгу.

Було розроблено та записано курс «Діяльність експерта з акредитації освітніх програм» (14 відеолекцій), що торкається питань акредитаційної процедури та особливостей роботи експерта під час її проведення. Лекції охоплюють загальні аспекти роботи експерта (3 відеолекції), підготовку експерта до візиту (4 відеолекції), роботу експертної групи під час візиту (4 відеолекції) і власне написання звіту (3 відеолекції).

З метою перевірки набутих кандидатами в експерти знань на онлайн-курсах «Експерт з акредитації освітніх програм: онлайн-тренінг», «Як написати якісний звіт про результати акредитаційної експертизи освітньої програми» та відеолекціях «Діяльність експерта з акредитації освітніх програм» було оновлено тест для кандидатів у експерти Національного агентства. Тепер тематика тестових запитань охоплює всі навчальні матеріали, розроблені Національним агентством.

Одноденний практичний тренінг було розроблено з метою оцінити вміння та навички майбутніх експертів, отримані за результатами навчання на розроблених Національним агентством онлайн-курсах на платформі «Prometheus» та за підсумком перегляду навчальних відеолекцій.

Головним акцентом тренінгу є визначення основних моментів у роботі експертної групи:

- аналіз відомостей самооцінювання та інших документів акредитаційної справи;
- підготовка результатів експертизи (формування запиту на додаткові документи, формування програми візиту, робота із запитаннями для інтерв'ювання тощо);
- здійснення акредитаційного візиту;
- надання рекомендацій щодо покращення якості освітньої програми;
- оцінювання освітньої програми згідно критеріїв;
- написання звіту про результати акредитаційної експертизи.

Програма тренінгу передбачає повний день аудиторної роботи з виконанням домашнього завдання напередодні тренінгу.

На початку 2023 р., у зв'язку із оновленням законодавчих актів, також планується оновлення навчальних курсів на платформі «Prometheus», оновлення сертифікованого тренінгу для керівників експертних груп та проведення тренінгу з написання звіту.

На початку 2022 р. з метою зберігання та обліку даних реєстру експертів, оптимізації комунікації між експертами та представниками Національного агентства було розроблено нову інформаційну систему «Експерти».

Інформаційна система передбачає створення особистого кабінету, в якому експерт може:

- актуалізувати свої дані (після модерації працівниками Секретаріату Національного агентства);
- переглядати та вводити інформацію щодо проведених акредитаційних експертиз;
- створювати відгуки про експертів, з якими проводилася акредитація освітніх програм.

Щодо, власне, акредитаційних експертиз, то у 2022 р. Національне агентство проводило акредитаційні експертизи у дистанційному, змішаному та виїзному форматі. Було проведено 684 акредитаційні експертизи, з них у дистанційному форматі — 677, у змішаному — 4, у виїзному — 3 (табл. 58).

Таблиця 58

Формат акредитаційної експертизи	Кількість
Виїзна експертиза	3
Змішана експертиза	4
Дистанційна експертиза	677
Разом	684

У зв'язку з початком повномасштабних воєнних дій на території України Національне агентство було змушене скасувати 187 акредитаційних експертиз, які розпочалися чи мали розпочатися з 23 лютого 2022 р.

Експертні групи, де експертний візит у закладі вищої освіти завершився до 24 лютого 2022 р., продовжили роботу над написанням звіту про результати акредитаційної експертизи. До 10 травня 2022 р. 85 звітів про результати акредитаційної експертизи було передано на наступний етап акредитаційної процедури.

З вересня 2022 р. розпочалася нова хвиля акредитаційних візитів. Протягом цього періоду Секретаріатом було організовано 311 акредитаційних візитів. Проведення акредитаційних візитів під час воєнного стану супроводжувалося викликами, пов'язаними з повітряними тривогами, ракетними ударами та відключенням електроенергії, які експерти спільно із Національним агентством успішно долали. Жодна акредитаційна експертиза не була скасована.

З вересня 2021 р. Секретаріатом було впроваджено щотижневе опитування гарантів освітніх програм. Опитування проводиться раз на тиждень після завершення акредитаційних візитів. Так, протягом 2022 р. було опитано 340 гарантів освітніх програм, які були залучені до акредитаційної експертизи.

Важливою є оцінка акредитаційного процесу стейкхолдерами. Гаранти оцінювали акредитаційний процес у контексті роботи Національного агентства, а також роботу експертних груп. За цими показниками протягом останніх років стабільно отримуються високі оцінки. Акредитаційний процес у 2022 р. було оцінено гарантами освітніх програм на 8,8 балів (2021 р. — на 8,6 балів).

Робота експертних груп також стабільно отримує позитивний відгук від гарантів освітніх програм: 9,3 балів у 2021 р. та 9,4 балів у 2022 р (табл. 59). Про високу якість роботи експертних груп говорить те, що 99 % респондентів зазначили, що не мали жодних конфліктних ситуацій з експертною групою.

Таблиця 59

Питання	Середня оцінка у 2021 р.	Середня оцінка у 2022 р.
Оцінка акредитаційного процесу	8,6	8,8
Оцінка роботи експертної групи	9,3	9,4

Під час підготовки до візиту важливою є процедура погодження програми візиту учасниками експертної групи та гарантом освітньої програми. Зважаючи на важливість програми візиту як організаційного документа, під час опитування важливо було дізнатися, яким є бачення процесу погодження представниками закладу вищої освіти. Отримані дані свідчать про те, що процес погодження програми візиту відповідає цінностям Національного агентства і є результатом конструктивної співпраці усіх долучених до процесу акредитації сторін (табл. 60).

Таблиця 60

Погодження програми візиту	Кількість відповідей	%
Мали технічні складнощі з погодженням програми в системі	3	1
Процес був повністю не налагоджений та/або не зрозумілий експертній групі	0	0
Бракувало комунікації з експертами щодо корекції програми	5	1
Бракувало часу для підготовки до візиту згідно програми	9	3
Це був двосторонній діалог, і було достатньо часу для відповідної підготовки	325	95
Разом	340	100

Основною метою проведення акредитаційної експертизи є надання фахових і ґрунтовних рекомендацій щодо покращення освітньої програми. Станом на 2022 р. зріс показник позитивних відгуків гарантів освітніх програм (92 % порівняно з 88 % у 2021 р.) щодо користі та важливості рекомендацій, наданих експертною групою за підсумками візиту.

Серед проблем, з якими зустрічаються гаранті освітніх програм під час акредитаційного процесу, залишаються: велике навантаження (25 %) та великий обсяг документів (20 %). Проте, порівняно з 2021 р., протягом 2022 р. відсоток респондентів, які стикнулися з цими проблемами, зменшився з 39 % до 25 % та з 26 % до 20 % відповідно. Разом із тим 36 % респондентів зазначили, що на момент завершення експертного візиту жодних проблем не виникало (рис. 138).

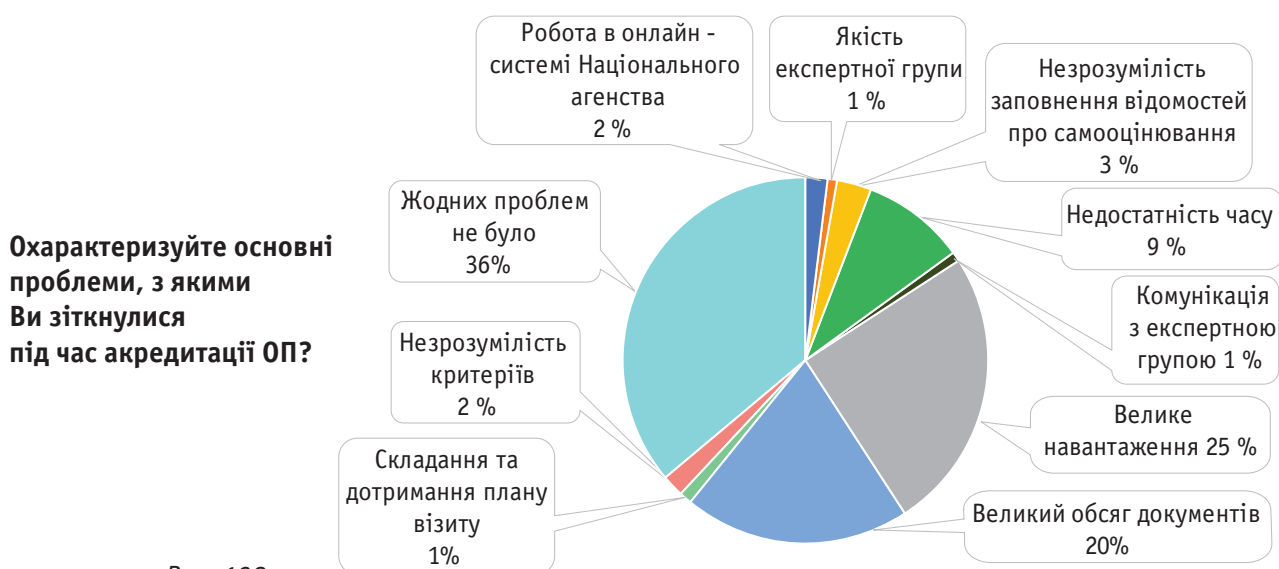

Рис. 138

Отримані результати дозволяють зробити висновок, що якість роботи експертних груп залишається на високому рівні.

У 2022 р. Секретаріат також поновив опитування експертів, які були залучені до акредитації освітніх програм у першому семестрі 2022/2023 н. р. Опитування, в якому взяли участь 482 експерти, мало на меті:

- отримати зворотний зв'язок щодо роботи експерта в умовах воєнного стану;
- знайти шляхи оптимізації співпраці Національного агентства з експертами;
- знайти шляхи вирішення проблем, які можуть виникати під час роботи експертних груп.

У зв'язку з тим, що з кінця лютого 2022 р. було призупинено проведення тренінгів для нових та вже діючих експертів з акредитації освітніх програм, прослідковується незначне падіння оцінки користі навчання для експертів з 9,4 балів у 2021 р. до 9,2 балів у 2022 р.

Також експертами було зазначено, що їм не вистачає навчальних матеріалів та/або тренінгів для підвищення кваліфікації. У зв'язку з цим з 19 грудня 2022 р. було відновлено проведення тренінгів для кандидатів у експерти з акредитації освітніх програм. У 2023 р. заплановано актуалізувати та відновити проведення тренінгів для керівників експертних груп.

Після повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України 24 лютого 2022 р. було скасовано акредитаційні експертизи в другому семестрі 2021/2022 н. р. З вересня 2022 р. відновлено проведення акредитаційних експертиз у дистанційному форматі. Працюючи в умовах воєнного стану, експертні групи стикаються з низкою викликів, зокрема, повітряними тривогами та відключенням електроенергії.

Так, 26 % респондентів зазначили, що основною проблемою під час проведення акредитаційної експертизи була необхідність внесення змін до програми візиту у зв'язку з повітряними тривогами. 18 % респондентів вказали на необхідність внесення змін до програми візиту у зв'язку з відключенням електроенергії. Загальний відсоток опитаних, які відмітили необхідність внесення змін до плану зустрічей під час проведення акредитаційного візиту, становить 44 %.

Відключення електроенергії, спричинене ракетними обстрілами інфраструктурних об'єктів на території України, викликало труднощі у роботі 30 % експертних груп, що проводили акредитації освітніх програм у період з вересня по листопад 2022 р.

Водночас 41 % респондентів зазначили, що вони не мали суттєвих проблем під час проведення акредитаційних експертиз (табл. 61).

Загалом результати опитування свідчать про готовність експертних груп адаптуватися до роботи в умовах воєнного стану і продовжувати виконувати обов'язки якісно, всупереч викликам, з якими вони стикаються.

Таблиця 61

Проблеми, з якими стикнулись експерти під час акредитації ОП у зв'язку із воєнним станом або відключенням електроенергії	Кількість відповідей	%
Необхідність внесення змін до програми візиту у зв'язку з повітряними тривогами	123	26
Необхідність внесення змін до програми візиту у зв'язку з відключенням електроенергії	86	18
Порушення дедлайну подання звіту у зв'язку з повітряними тривогами	14	3
Порушення дедлайну подання звіту у зв'язку з відключенням електроенергії	57	12
Жодних проблем не виникало	197	41
Разом	477	100

Стабільно високою залишається оцінка роботи відділу супроводу експертів Секретаріату власне експертами, а саме — 9,7 балів у 2021 р. і 9,7 балів у 2022 р. Це може свідчити про якісну роботу працівників на усіх етапах співпраці з експертними групами.

Оцінка експертами рівня підтримки від інших відділів Секретаріату Національного агентства зросла з 9,3 балів у 2021 р. до 9,4 балів у 2022 р. Про це свідчать відповіді, отримані на запитання «З якими проблемами Ви зіштовхнулись у процесі співпраці з Національним агентством?».

Так, 87 % респондентів зазначили, що не стикалися з недоліками в процесі співпраці з Національним агентством, а 7 % висловили позитивні відгуки та вдячність. Відсоток проблемних моментів, з якими експерти могли стикнутись у процесі своєї роботи, є незначним (табл. 62).

Таблиця 62

Проблеми, з якими стикнулись експерти в процесі співпраці з Національним агентством	Кількість відповідей	%
Фінансові	3	0,6
Документообіг	1	0,2
Комунікація	2	0,4
Робота акредитаційної системи, КЕП, служба технічної підтримки	8	1,6
Надання недостатньо часу для підготовки	0	0
Незрозумілість рішення ГЕР	1	0,2
Недоліків немає	441	86,6
Інше	7	1,4
Позитив, вдячність	35	6,9
Звіт, рецензія, методичні рекомендації	11	2,2
Разом	509	100

Результати опитування демонструють зниження відсотку респондентів, які зазначили «недостатність часу» та «велике навантаження» як основні проблеми, з якими вони стикались під час акредитаційної експертизи (з 20 % наприкінці 2021 р. до 13 % у 2022 р.) (табл. 63). Такі результати, вважаємо, пов'язані з суттєвим зменшенням кількості експертиз у 2022 р. через військову агресію росії та воєнні дії на території України.

Таблиця 63

Проблеми, з якими стикнулись експерти під час участі в акредитації ОП	2021 (травень–серпень)	%	2021 (вересень–листопад)	%	2022 (вересень–грудень)	%
Відкритість ЗВО	38	5	45	5	25	4
Пасивні студенти	43	6	130	14	39	6
Недостатність часу	101	14	182	20	79	13
Велике навантаження	105	15	181	20	82	13
Фінансові	35	5	26	3	4	1
Незрозумілість процесу після відправки експертного звіту	15	2	19	2	7	1
Комунікація з Національним агентством	3	0	1	0	2	0
Незрозумілість критеріїв	15	2	10	1	0	0
Написання звіту	59	8	55	6	17	3
Співпраця з експертами	31	4	28	3	15	2
Складання та дотримання плану візиту	2	0	0	0	7	1
Робота в акредитаційній системі	15	2	15	2	5	1
Незрозумілість рішення ГЕР по справі	53	8	48	5	16	3
Незрозумілість рішення агентства по справі	10	1	2	0	0	0
Незрозумілість рецензії на проект звіту ЕГ	46	7	39	4	16	3
Інше	38	5	47	5	53	8
Не було проблем	366	52	447	48	265	42

Результати опитування експертів з акредитації освітніх програм у 2022 р. засвідчують, що, незважаючи на складні воєнні обставини, Національне агентство та експерти, залучені до проведення акредитаційних експертиз в закладах вищої освіти України, готові продовжувати працювати над забезпеченням якості вищої освіти.

Забезпечення діяльності галузевих експертних рад

Станом на 31 грудня 2022 р. Національне агентство забезпечує діяльність 30 галузевих експертних рад (далі — ГЕР), утворених відповідно до ст. 21 Закону України «Про вищу освіту».

До основних функцій ГЕР належить затвердження експертних висновків з акредитації освітніх програм і розгляд проєктів стандартів вищої освіти. До складу ГЕР входять провідні та визнані фахівці з усіх галузей знань і міжнародні експерти. Організацію конкурсного відбору членів ГЕР, контроль чинності складу, супровід засідань здійснює Секретаріат.

10 лютого 2022 р. були затверджені у новій редакції Положення про діяльність ГЕР та Порядок висування кандидатів та обрання членів ГЕР (протокол № 2 від 10.02.2022). Протягом 2022 р. було внесено зміни до Положення, зокрема щодо продовження повноважень ГЕР, введення категорії міжнародних експертів, квотного розподілу тощо.

Станом на 27 грудня 2022 р. дійсний склад (фактична кількість членів) ГЕР становить 340 осіб.

Із введенням категорії міжнародного експерта змінився кількісний розподіл ГЕР та повний склад ГЕР — 367 (рис. 139).

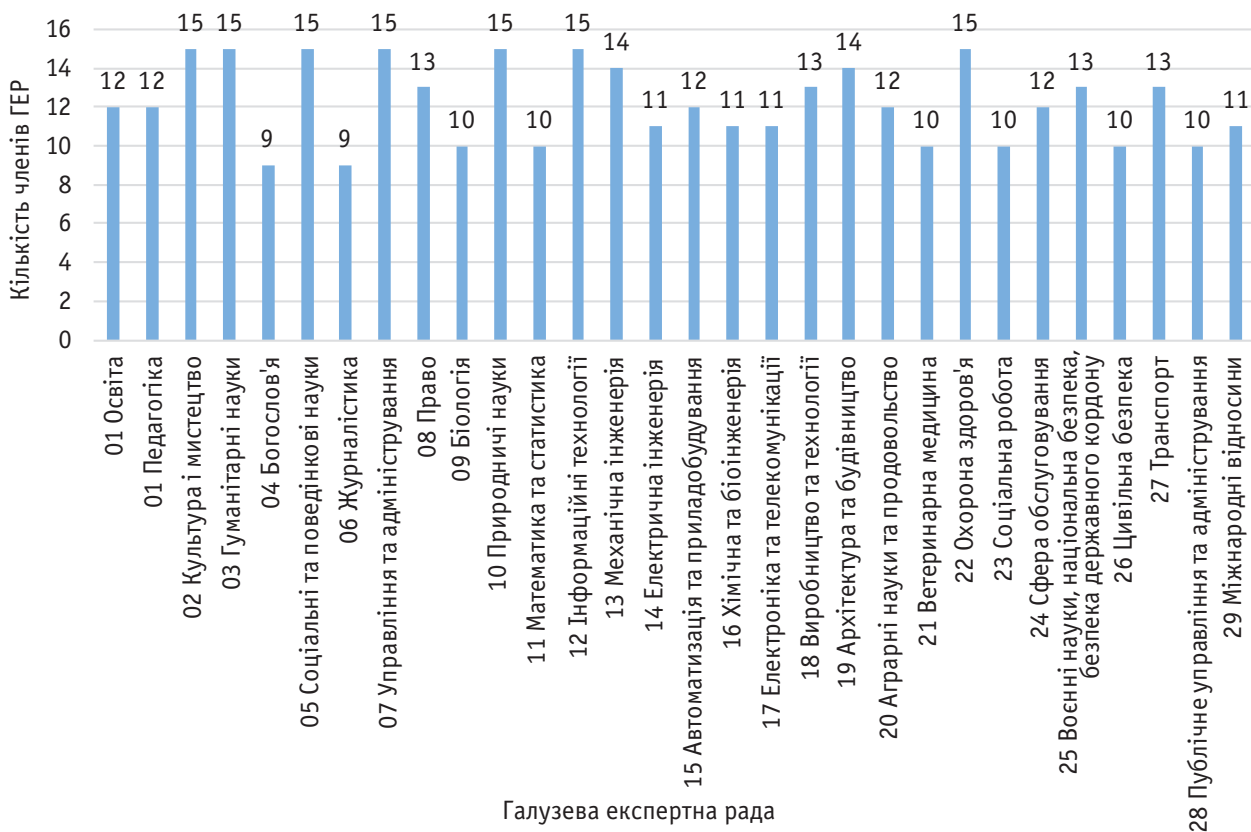

Рис. 139

Зазначимо, що в серпні 2022 р. закінчувалися повноваження ГЕР. Національне агентство планувало провести конкурс для конкурсного відбору до ГЕР і здійснити формування нових персональних складів трьома етапами (протокол № 2 від 10 лютого 2022 р.). Однак через неможливість провести конкурс для повної заміни ГЕР, які діють із серпня 2019 р., ухвалено рішення про подовження повноважень на час воєнного стану (протокол № 13 від 30 серпня 2022 р.).

У 2022 р. для заповнення вакансій ГЕР було проведено 6 конкурсів. Було опрацьовано 245 конкурсних пакетів документів, з них: допущено до участі у конкурсі — 155; відхилено — 76, відкликано — 14.

Відповідно до Положення про ГЕР, на виконання ст. 21 Закону України «Про вищу освіту» та стратегічних цілей Національне агентство затвердило у вересні 2022 р. (протокол № 16 від 27.09.2022) перших 19 міжнародних експертів у складі окремих ГЕР.

Загалом упродовж осені 2022 р. до ГЕР було відібрано 23 міжнародні експерти з різних країн: Австрія, Бельгія, Велика Британія, Іспанія, Нідерланди, Німеччина, Польща, Сполучені Штати Америки.

Робота із залучення до ГЕР міжнародних експертів триває. Так, станом на 31 грудня 2022 р., на розгляді конкурсної комісії перебувало 15 справ кандидатів до семи ГЕР. Також рішенням Національного агентства (протокол № 24 від 27 грудня 2022 р.) було оголошено черговий конкурс до ГЕР для заміщення 20 вакансій.

Протягом календарного року ГЕР розглянули 932 акредитаційні справи, з яких: 549 справ з графіка 2021/2022 н. р. були опрацьовані з січня до червня 2022 р., а 382 справи з графіка 2022/2023 н. р. — опрацьовані упродовж жовтня–грудня 2022 р. Загалом ГЕР провели 236 засідань із розгляду акредитаційних справ і проєктів стандартів вищої освіти (рис. 140).

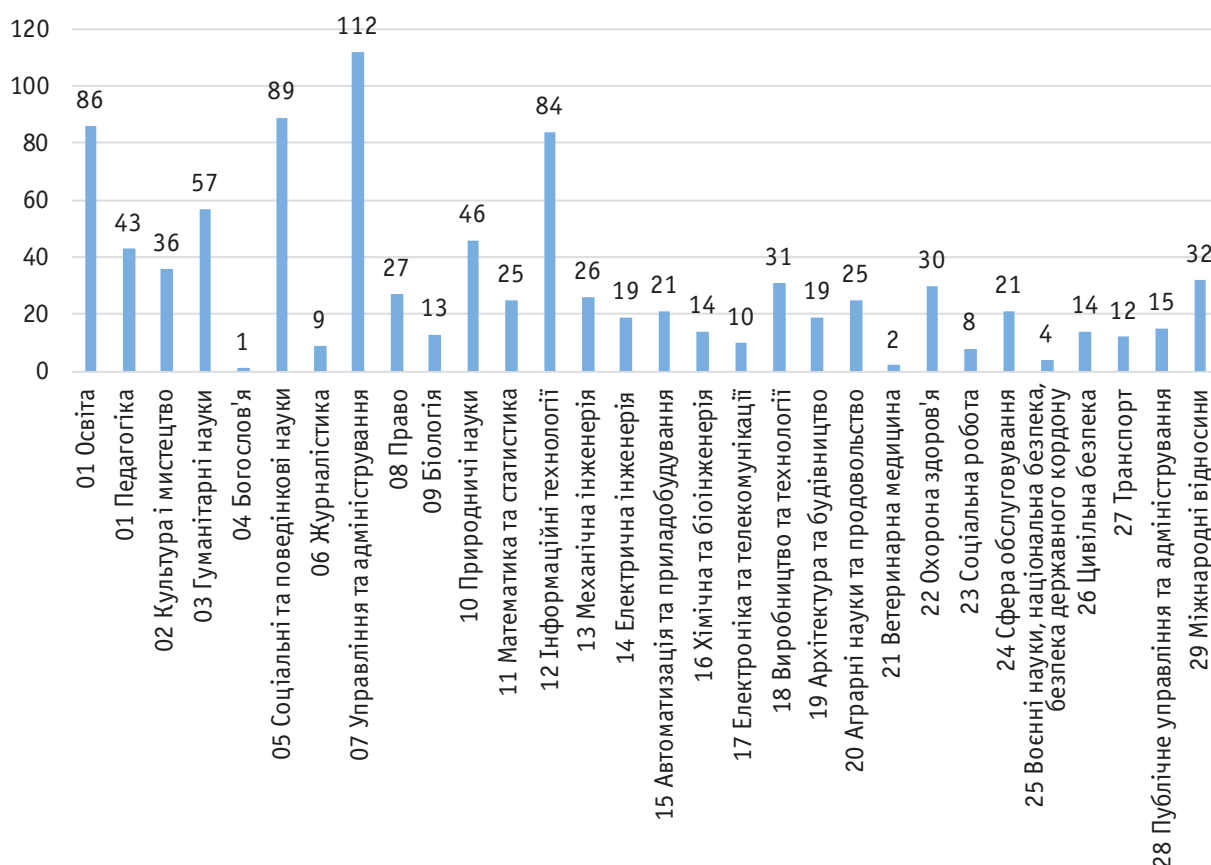

Рис. 140. Кількість акредитаційних справ, розглянутих ГЕР у 2022 році

Частина цих справ за результатами розгляду на засіданні Національного агентства були повернуті на доопрацювання ГЕР, уточнення обґрунтувань і вивчення додаткової інформації тощо.

Окремо варто додати, що ГЕР навесні 2022 р. доклали усіх зусиль, щоб розглянути всі акредитаційні справи, де була проведена акредитаційна експертиза до 24 лютого 2022 р. та підготовлено експертний звіт членами експертної групи.

У 2022 р. середнє навантаження з розгляду акредитаційних справ на одного члена ГЕР становило 2,5 акредитаційні справи. Найбільше навантаження з розгляду акредитаційних справ мали ГЕР із таких галузей знань: 01 Освіта/Педагогіка, 07 Управління та адміністрування, 05 Соціальні та поведінкові науки, 12 Інформаційні технології. Найменше навантаження на одного члена ГЕР — у галузевих радах із галузей знань 04 Богослов'я, 06 Журналістика, 21 Ветеринарна медицина, 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону і 26 Цивільна безпека.

Відповідно до графіка прийняття заяв про акредитацію освітніх програм на 2022/2023 н. р. та заяв ЗВО було укладено орієнтовний план акредитаційних справ для кожної ГЕР (див. рис. 141).

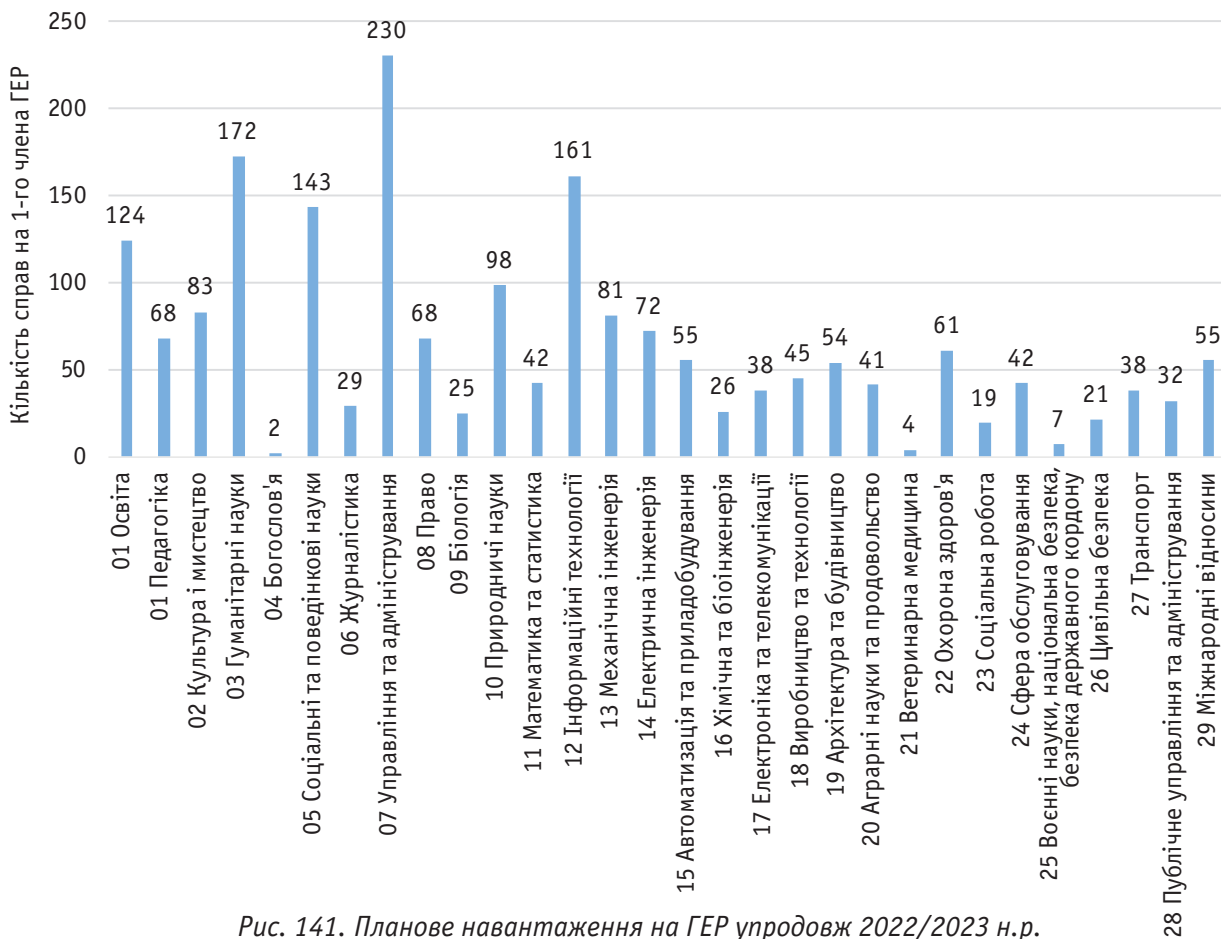

Рис. 141. Планове навантаження на ГЕР упродовж 2022/2023 н.р.

Протягом 2022 р. ГЕР також опрацювали 42 проекти стандартів вищої освіти (далі — СВО), із них: за рівнем освіти «бакалавр» — 2 проекти СВО; за рівнем освіти «магістр» — 11 проектів СВО; за освітньо-науковим рівнем — 29 проектів СВО (рис. 142, 143).

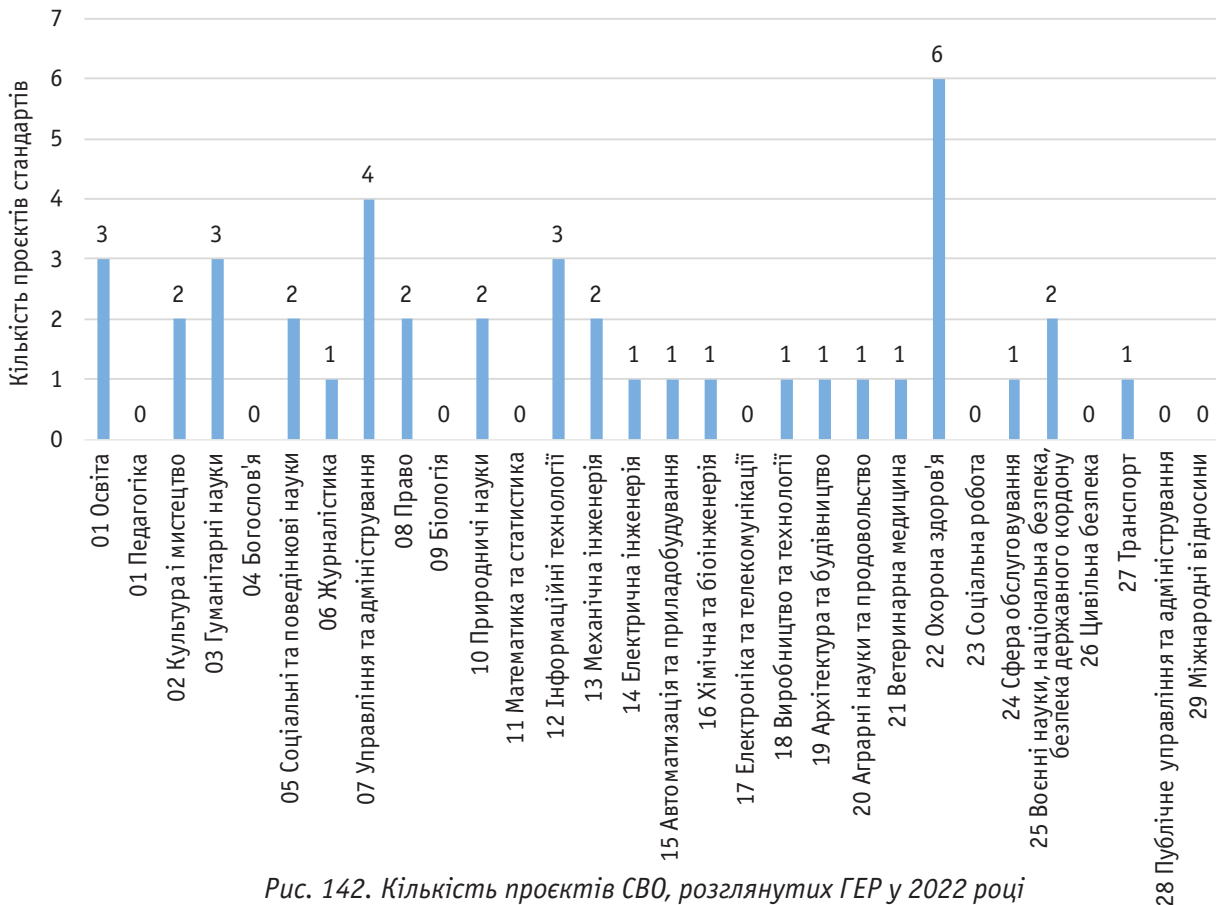

Рис. 142. Кількість проектів СВО, розглянутих ГЕР у 2022 році

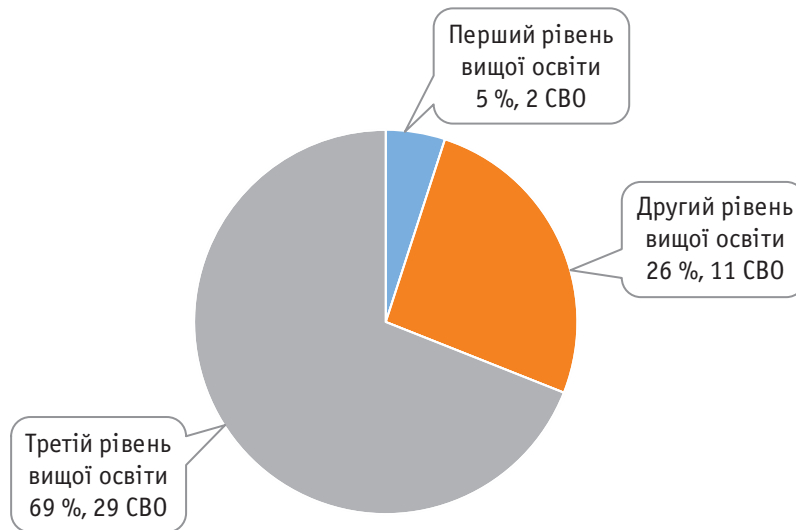

Рис. 143. Кількість проєктів СВО, розглянутих ГЕР за рівнями освіти

Проєкт СВО зі спеціальності 013 Початкова освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти розглядався тричі галузевою експертною радою 01 Освіта. Проєкт із зауваженнями і пропозиціями був повернутий на доопрацювання розробникам (протокол № 11 від 19.07.2022) і не надійшов на остаточне погодження у 2022 р.

Секретаріат забезпечував проведення заходів за участі представників ГЕР. Так, 31 січня – 03 лютого 2022 р. Британське агентство (QAA) та Національне агентство за підтримки Британської ради провели тренінг «Галузевий аспект акредитації: міжнародний досвід» для членів галузевих експертних рад.

Також у 2022 р. було заплановано 6 вебінарів ГЕР для освітян, здобувачів вищої освіти та зацікавленої аудиторії з актуальних питань вищої освіти, проте через агресію рф відбулося лише три з них:

- вебінар 08 ГЕР «Академічна доброчесність та інші критерії підвищення якості наукових досліджень», 27 січня 2022 р.;
- вебінар 20 ГЕР «Сучасні підходи до експертизи освітніх програм галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», 10 лютого 2022 р.;
- вебінар 28 ГЕР «Публічне управління та адміністрування», 17 лютого 2022 р.

Один із вебінарів «Досвід 15 ГЕР з оцінювання освітніх програм в галузі Автоматизації та приладобудування, а також рекомендації з удосконалення якості» відтерміновано на невизначений час, однак він був вчасно підготовлений членами ГЕР і планувався на 24 лютого 2022 р.

Організація засідань Національного агентства та супровід роботи комітетів

Згідно з п. 33 Статуту Національного агентства забезпечення підготовки і проведення засідань Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти здійснює Секретаріат.

У 2022 р. з метою оптимізації процесу підготовки засідань Національного агентства було розроблено Інструкцію формування порядку денного засідання Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Працівники Секретаріату взяли участь у формуванні проєкту нового Регламенту засідань Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

У процесі підготовки засідань Національного агентства працівники Секретаріату за звітний період забезпечили організаційно-технічний супровід 14-ти погоджувальних нарад.

Працівники Секретаріату здійснювали адміністрування інформаційної системи, забезпечували технічний супровід переведення сформованого переліку справ на відповідні етапи.

Під час роботи за цим напрямом здійснювалось інформування усіх учасників акредитаційного процесу про час і місце проведення засідань Національного агентства. Загалом у звітному році відбулося 24 засідання Національного агентства, за результатами яких було підготовлені та оприлюднені протоколи й додатки до них.

За підсумками засідань Національного агентства Секретаріат готував аналітичні та статистичні матеріали, які розміщені на офіційному сайті Національного агентства.

Секретаріат також здійснював інформаційний та організаційно-технічний супровід розгляду Комітетом із питань етики Національного агентства скарг/повідомлень щодо наявності в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Так, протягом 2022 р. було організовано технічний супровід та протоколювання 9 засідань Комітету з питань етики.

Під час роботи за цим напрямом на офіційній сторінці Національного агентства здійснювалось інформування учасників про час і місце проведення засідання Комітету з питань етики з розгляду скарги щодо порушення академічної доброчесності, а також відбувалась підготовка та надсилання офіційних листів-повідомлень скаржникам і дисертанту щодо місця та розгляду справи.

Працівники Секретаріату забезпечили формування електронної бази рішень Комітету з питань етики та здійснювали оприлюднення рішень на сайті Національного агентства (в розділі «Комітет з питань етики»). Протягом року підготовлено та опубліковано 12 таких рішень.

Секретаріат також забезпечив технічний супровід розгляду Апеляційним комітетом скарг/повідомлень на рішення Національного агентства та повідомлень щодо порушення процедури захисту дисертації. Зокрема, було організовано технічний супровід та протоколювання трьох засідань.

Апеляційним комітетом Національного агентства протягом року було розглянуто 5 апеляційних скарг на рішення Національного агентства, щодо яких ухвалено відповідні рішення.

Моніторинг результатів роботи Апеляційного комітету відображено в таблиці 64, а Комітету з питань етики — у таблиці 65.

Таблиця 64

Вид роботи	Кількість
Кількість розглянутих скарг	5
Кількість проведених засідань	3
Кількість апеляційних скарг, залишених без задоволення, а оскаржуване рішення без змін	5
Кількість апеляційних скарг, де оскаржуване рішення змінено	0

Таблиця 65

Вид роботи	Кількість
Кількість розглянутих скарг	11
Кількість проведених засідань	9
Кількість скарг із виявленням фактів академічного плагіату	1
Кількість скарг, що відповідають вимогам Порядку, п. 5–7	3
Кількість скарг, що не відповідають вимогам Порядку, п. 5–7	8

Супровід роботи разових спеціалізованих вчених рад

Функції Національного агентства у сфері присудження ступеня доктора філософії та скасування рішень разових рад визначені ч. 5–6 ст. 6 Закону України «Про вищу освіту» та Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (далі — Порядок).

Незважаючи на складнощі воєнного часу, Національне агентство запровадило роботу інформаційної системи Національного агентства NAQA.SVR, яка призначена для внесення інформації, передбаченої Порядком присудження.

Інформаційна система NAQA.SVR дає змогу створювати, переглядати, обмінюватися інформацією в електронній формі щодо утворення разових спеціалізованих вчених рад, присудження ними ступеня доктора філософії та скасування рішень разових спеціалізованих вчених рад про присудження зазначеного ступеня.

Зокрема, станом на 31 грудня 2022 р. до системи було внесено:

- 883 повідомлення про створення разових спеціалізованих рад;
- 53 повідомлення — про зняття з розгляду;
- 22 повідомлення про зупинення МОН роботи разових рад;
- 541 повідомлення про присудження ступеня PhD.

Оскільки початок роботи інформаційної системи практично збігся з повномасштабним наступом російського агресора, Національному агентству довелося оперативно вирішувати низку проблем, пов'язаних із потребою удосконалення функціоналу Інформаційної системи (див. додаток 1) та випадками неякісного інформування, передавання застарілих відомостей та порушення термінів при наданні технічним адміністратором ЄДЕБО щотижневої інформації про акредитовані освітньо-наукові програми та науково-педагогічних (наукових) працівників, внесених до реєстрів ЄДЕБО.

Також у межах інформаційно-консультативної та методичної допомоги закладам вищої освіти (науковим установам), здобувачам освіти та науково-педагогічним працівникам з питань застосування Порядку присудження Національним агентством у 2022 р.:

- подано 116 відповідей за зверненнями громадян, листами закладів та запитам на публічну інформацію з питань атестації здобувачів ступеня доктора філософії, діяльності разових спеціалізованих вчених рад, аналітики та застосування Порядку присудження;
- надано 480 письмових відповідей на запитання представників закладів вищої освіти, які надійшли на офіційну електронну пошту щодо атестації здобувачів ступеня доктора філософії, діяльності разових спеціалізованих вчених рад і застосування Порядку присудження;
- розроблено Інструкцію для користувачів інформаційної системи Національного агентства, яка описує процеси роботи системи з користувачами, та зібрано інформацію щодо слабких сторін Інструкції з метою покращення її інформативності для користувачів (див. додаток 2);
- проведено консультування ЗВО в режимі реального часу при поданні закладами повідомлень про утворення разових рад;
- взято участь в онлайн-семінарі «Школи молодих науковців» Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, що відбувся 01 липня 2022 р., з роз'ясненнями щодо особливостей застосування Порядку присудження;
- взято участь у вебінарі «Академічна доброчесність у спортивній науці» Київського університету імені Бориса Грінченка, що відбувся 10 листопада 2022 р., з доповіддю щодо ролі Національного агентства у забезпеченні академічної доброчесності у системі вищої освіти та науки.

Водночас Секретаріат здійснював супровід розгляду Комітетом з етики Національного агентства скарг/повідомлень щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Щодо однієї з прийнятих до розгляду скарг процедура завершена. Було виявлено за допомогою відповідного програмного забезпечення фрагментів збігів щодо неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів інших авторів без відповідного посилання та за результатами здійсненого аналізу цих матеріалів підготовлений пакет документів до засідання Комітету з етики з розгляду справи. За поданням Комітету з етики Національним агентством було прийняте рішення про встановлення фактів академічного плагіату. Щодо інших прийнятих до розгляду скарг процедури розгляду тривають.

Супровід розгляду Апеляційним комітетом Національного агентства повідомлень щодо порушення процедури захисту дисертації та, відповідно, Національним агентством подань Апеляційного комітету про наявність або відсутність порушень, встановлених Порядком присудження процедури захисту дисертації, не здійснювався у зв'язку з відсутністю повідомлень щодо порушення процедури захисту дисертації.

Проблеми реалізації нової процедури потребують вдосконалення нормативних актів у цій сфері. Так, членами Національного агентства та працівниками Секретаріату взято активну участь у розробці, внесенні змін до нормативно-правових актів з питань атестації здобувачів ступеня доктора філософії та діяльності разових спеціалізованих вчених рад:

- підготовлено проєкт Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44», яка була ухвалена Урядом від 21 березня 2022 р. № 341, та якою передбачено, що період дії воєнного стану, а також наступні три місяці після його припинення або скасування, не враховуються під час обчислення строків, визначених Порядком присудження;
- взято участь у підготовці проєкту Закону України «Про академічну доброчесність»;
- взято участь в обговоренні та наданні пропозицій щодо нової редакції Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах);
- розроблено Порядок розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, який було затверджено Національним агентством 21.06.2022;
- розроблено Порядок функціонування інформаційної системи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти «NAQA.SVR», який був затверджений Національним агентством 30.08.2022;
- підготовлено пропозиції щодо внесення змін до Порядку функціонування інформаційної системи «NAQA.SVR» (див. додаток 1) у зв'язку з виявленими проблемами у процесі експлуатації інформаційної системи Національного агентства;
- підготовлено пропозиції щодо внесення змін до Порядку № 44 за результатами надання закладам інформаційно-консультативної та методичної допомоги (див. додаток 3);
- підготовлено пропозиції щодо внесення змін до Порядку розгляду Комітетом з етики Національного агентства скарг/повідомлень щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації за результатами здійснення функцій із супроводу процедур, передбачених цим Порядком (див. додаток 4).

Підготовка аналітичних матеріалів із проблем вищої освіти

Упродовж року Секретаріатом Національного агентства проводилась така аналітична робота:

- проводився пошук та здійснювався аналіз статистичної інформації по таких групах:
 - заклади вищої освіти: кількість, розподіл за типами, регіональний розподіл, відокремлені структурні підрозділи тощо;
 - здобувачі вищої освіти: кількість, співвідношення здобувачів за формами навчання, за рівнями вищої освіти, за спеціальностями, за закладами вищої освіти різних форм власності, регіональний розподіл здобувачів за місцем навчання, гендерний баланс здобувачів закладів вищої освіти (загалом, за регіонами) тощо;
 - викладацький склад ЗВО: кількість, структура, наявність наукових ступенів та вчених звань, гендерний баланс викладачів ЗВО (загалом, за категоріями), регіональний розподіл;
- здійснено порівняльний аналіз методик формування міжнародних, регіональних та національних рейтингів університетів з метою сприяння виконанню Національним агентством повноваження, що передбачає формування «критеріїв оцінки якості освітньої діяльності, у тому числі наукових здобутків, закладів вищої освіти України, за якими можуть визначатися рейтинги закладів вищої освіти України» (п. 7 ч. 1 ст. 18 Закону України «Про вищу освіту»). Для аналізу міжнародних рейтингів було взято:
 - Академічний рейтинг університетів світу (або Шанхайський рейтинг);
 - рейтинг консалтингової організації з питань вищої освіти Shanghai Ranking Consultancy);
 - QS World University Ranking (британська компанія Quacquarelli Symonds);
 - Times Higher Education World University Rankings (британський журнал Times Higher Education).

У ролі регіонального європейського та центральноазійського рейтингу проаналізовано QS EESA University Rankings (британська компанія Quacquarelli Symonds), оскільки до нього включені українські заклади вищої освіти.

Проаналізовано такі національні університетські рейтинги України:

- ТОП–200 Україна (Центр міжнародних проєктів «Євроосвіта» у партнерстві з міжнародною групою експертів IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence);
- рейтинг правничих шкіл (Асоціація правників України);

- консолідований рейтинг вишів України (Освіта.UA);
- рейтинг журналу «Фокус»;
- рейтинг «Компас» (компанія «Систем Кепітал Менеджмент»).

Результати дослідження були представлені в доповіді «Світові та вітчизняні ренкінги університетів» на робочій зустрічі членів Національного агентства та Секретаріату, що відбулася 24 червня 2022 р. та була присвячена принципам побудови й тенденціям функціонування основних світових та українських рейтингів закладів вищої освіти.

Також працівники Секретаріату взяли участь у створенні концепції та розробці структури Річного звіту Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2022 рік.

Зокрема, було передбачено висвітлення впливу на якісні та кількісні показники процесів функціонування системи вищої освіти України в умовах воєнної агресії російської федерації.

Правова та судова робота

Одним із напрямів роботи Секретаріату є організація правової роботи, спрямованої на правильне застосування та неухильне дотримання вимог актів законодавства, а також представництво інтересів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти в судах.

Так, у 2022 р. у провадженні судів перебувало 8 судових справ за участю Національного агентства як сторони в адміністративному, господарському та цивільному провадженнях.

Судові справи щодо оскарження рішень комітету з питань етики в частині розгляду звернень про виявлення порушень академічної доброчесності (за двома позовними заявами, заявленими ще 2020 р.) були задоволені в судах першої інстанції та частково задоволені судами апеляційної інстанції з висновком, що комітет з питань етики, ухвалюючи оскаржувані рішення, виходив за межі власних повноважень. Наразі ці справи перебувають на стадії касаційного оскарження судових рішень у Верховному Суді (Касаційному адміністративному суді). Примітно, що у згаданих судових справах оскаржувалися процедура прийняття рішення й обсяг повноважень комітету, а не відсутність чи наявність академічного плагіату в наукових працях згаданих авторів.

Нагадаємо, що через неоднозначність викладених судами висновків у справах про порушення академічної доброчесності 15 грудня 2020 р. Національним агентством було ухвалено рішення щодо призупинення розгляду комітетом з питань етики питань про порушення академічної доброчесності до встановлення об'єктивної істини судами у згаданих провадженнях або до ухвалення нормативних актів, які більш чітко визначатимуть повноваження Національного агентства й комітету з питань етики із зазначеного питання.

Разом із тим 12 січня 2022 р. було прийнято Постанову КМУ № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії». На виконання цієї постанови та інших актів законодавства Національним агентством було розроблено та затверджено «Порядок розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації» (протокол № 10 від 21.06.2022), який визначає процедуру розгляду комітетом з питань етики скарг/повідомлень щодо наявності в дисертаціях на здобуття ступеня доктора філософії (наукового ступеня доктора наук, кандидата наук) та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені наукові результати дисертацій, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Зазначені нормативні акти покликані також забезпечити вирішення актуальних проблем вищої освіти в Україні в частині встановлення чіткого механізму притягнення до академічної відповідальності порушників правил академічної доброчесності з метою уникнення правового нігілізму та визначити роль Національного агентства в цих процесах.

Ще одним кроком до запровадження дієвих механізмів забезпечення академічної доброчесності у сферах освіти і науки у 2022 р. стали розробка та надання Національним агентством (згідно із ч. 2 ст. 18 Закону України «Про вищу освіту») пропозицій щодо законодавчого забезпечення якості вищої освіти, зокрема, змін до проєкту Закону України «Про академічну доброчесність» та проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення якості вищої освіти», адже досвід Національного агентства у відстоюванні принципів академічної доброчесності у публічному просторі та в судах вказує на необхідність

прийняття спеціального закону, який міститиме, в тому числі, основні вимоги та способи щодо процедурного забезпечення академічної доброчесності.

Винятковою є справа за позовом Національного агентства до Національного агентства з питань запобігання корупції про визнання незаконним і скасування припису (виданого в порядку п. 53 ч. 1, ч. 6 ст. 12 Закону України «Про запобігання корупції»). У жовтні 2022 р. судом першої інстанції було прийнято рішення на користь Національного агентства, яким встановлено, що Національне агентство не є органом державної влади, оскільки не здійснює державно-владних повноважень та не відповідає критеріям, визначеним чинним законодавством як орган державної влади, а припис Національного агентства з питань запобігання корупції визнано незаконним і таким, що підлягає скасуванню. Крім того, за результатами розгляду справи суд дійшов висновку, що адміністративно-правовий статус Національного агентства полягає в тому, що агентство є незалежним суб'єктом управління вищою освітою, що виконує регулятивні, контролюючі, акредитаційні, аналітичні, комунікативні й інші функції у сфері вищої освіти, які дають змогу створювати та забезпечувати стандарти якості вищої освіти, належно реалізовувати освітню політику держави, розвивати економіку та суспільство загалом.

Протягом 2022 р. до судів зверталися заклади вищої освіти з позовами про визнання протиправними та скасування рішень Національного агентства, зокрема, щодо відмови закладу вищої освіти у внесенні інформації про сертифікати про акредитацію освітніх програм, виданих одним із визнаних в Україні іноземним акредитаційним агентством. Оскарження рішення Національного агентства було пов'язане з незгодою закладу вищої освіти з такою відмовою.

Національним агентством було прийнято рішення, що інформація про результати міжнародного оцінювання освітніх програм закладу вищої освіти не може бути внесена до ЄДЕБО, оскільки представлені документи не є сертифікатами про акредитацію освітніх програм, а є сертифікатами про евалюацію (оцінювання) освітніх програм.

Зауважимо, що відповідно до ч. 8 ст. 25 Закону України «Про вищу освіту» та п. 1 розд. V Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977, в Україні визнаються сертифікати про акредитацію освітніх програм, видані іноземними акредитаційними агентствами чи агентствами забезпечення якості вищої освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України.

Поняття «оцінювання» та «акредитація» не є та не можуть бути тотожними за своїм змістом та правовими наслідками. Ключовим у цій справі є те, що освітні програми пройшли процедуру оцінювання, а не акредитації, а в сертифікаті, виданому закладу вищої освіти та наданому до Національного агентства, чітко прописано, що відповідна освітня програма була оцінена, а не акредитована.

Також до суду за захистом своїх прав звернувся заклад вищої освіти з позовом про визнання протиправним рішення Національного агентства, його скасування та зобов'язання вчинити певні дії, в якому оскаржується правомочність складу відповідної галузевої експертної ради, а позовні вимоги по суті ґрунтуються на незгоді з виставленими експертами оцінками у звіті експертної групи та експертному висновку при оцінюванні освітньої програми, поданої на акредитацію.

Зазначимо, що ч. 1 ст. 18 Закону України «Про вищу освіту» саме Національному агентству надано повноваження, зокрема щодо проведення акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Відповідно до ч. 2 ст. 25 Закону України «Про вищу освіту» за результатами акредитаційної експертизи Національне агентство приймає рішення про акредитацію, умовну (відкладену) акредитацію чи відмову в акредитації відповідної освітньої програми.

Незгода закладу вищої освіти з виставленими під час проведення акредитації освітньої програми оцінками у звіті експертної групи та експертному висновку не є підставою для скасування рішення Національного агентства, а внесення інформації до ЄДЕБО про акредитацію освітньої програми на підставі акредитаційного висновку, виданого громадською організацією, яка не включена до Переліку іноземних акредитаційних агентств та агентств із забезпечення якості вищої освіти, які видають сертифікати про акредитацію освітніх програм, що визнаються в Україні, затвердженого Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 554–р,

про що просить у позовних вимогах заклад вищої освіти — прямо суперечить та не відповідає нормам Закону України «Про вищу освіту» та Положенню про акредитацію.

Не погодившись з аргументами позивача про те, що Національне агентство та відповідна галузева експертна рада приймали рішення неповноважним складом, судом першої інстанції було відмовлено в задоволенні адміністративного позову.

Варто зазначити, що у звітному періоді серед замовників послуг з акредитації освітніх програм є й такі заклади вищої освіти, що порушують умови укладених договорів та вчасно не сплачують за надані Національним агентством послуги, в результаті чого утворюється заборгованість.

Відтак, Національним агентством було подано до суду позовну заяву про стягнення заборгованості за договором про проведення акредитації освітньої програми, яку було задоволено Господарським судом Одеської області у вересні 2022 р. у повному обсязі.

Договірні роботи

Іншою важливою складовою діяльності Секретаріату є організація роботи, пов'язаної з підготовкою та укладенням договорів з підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог чинного законодавства України, а також проведення постійного моніторингу за належним виконанням договірних зобов'язань контрагентами з метою невідкладного реагування у випадках порушення договірної дисципліни.

Провідне місце в договірній роботі займають договори про надання послуг з акредитації освітніх програм, оскільки одним із основних напрямів роботи Національного агентства є проведення акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, що визначено ст. 18 Закону України «Про вищу освіту» та п. 9 Статуту Національного агентства, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 244.

Акредитація освітніх програм є добровільною і проводиться з ініціативи закладу вищої освіти на платній основі відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977, яке регламентує основні засади та порядок проведення акредитаційної експертизи.

У процесі підготовки договорів про надання послуг з акредитації освітніх програм Секретаріат здійснює аналіз та внесення коригувань до зазначених договорів шляхом укладання додаткових угод. Такі зміни вносяться, зокрема, у випадку зміни назви, керівника чи реквізитів закладу вищої освіти (наукової установи), а також у разі зміни розміру мінімальної заробітної плати, що впливає на формування розрахунку вартості освітньої програми. Крім того, у звітному році прийняття Постанови Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів із дня його припинення або скасування» також зумовило внесення змін до згаданих вище договорів.

У 2022 р. розпочалася практика укладення договорів із закладами вищої освіти (науковими установами) шляхом накладення на них кваліфікованого електронного підпису (КЕП), що спрощує та пришвидшує процес направлення, укладення та оплати вартості за договором, а також сприяє економії та раціональному використанню матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, що є надзвичайно важливим в умовах воєнного стану в Україні.

Також з метою вдосконалення процесу акредитації освітніх програм та враховуючи складнощі, з якими стикалися заклади вищої освіти (наукові установи) через військову агресію російської федерації проти України й запровадження воєнного стану, Національним агентством було розроблено проєкт Тимчасового положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, в умовах воєнного стану (наразі перебуває на затвердженні), яким передбачено суттєве зменшення вартості акредитації освітніх програм.

Ще одним із важливих складових в організації договірної роботи є контроль за обліком підготовлених та укладених договорів. Відтак, у 2022 р. на підставі графіка прийняття заяв про акредитацію освітніх програм було підготовлено та направлено до закладів вищої освіти (наукових установ) близько 1400 договорів з акредитації освітніх програм.

Порівняно з 2021 р. суттєво зменшилась кількість договорів з акредитації освітніх програм, оскільки умови воєнного стану поставили під сумнів існування закладів вищої освіти, зокрема тих, що перебували в зонах бойових дій, та зумовили реорганізацію великої їх кількості. Також велика кількість закладів вищої освіти (наукових установ) виявили бажання одержати умовну акредитацію освітньої програми (тривалістю в 1 рік) на безоплатній основі згідно із п. 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 16.03.2022 № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану». Саме це стало причиною зменшення кількості укладених договорів про надання послуг з акредитації освітньої програми.

Невиконання закладами вищої освіти (науковими установами) договірних зобов'язань щодо оплати послуг з акредитації призводить до утворення дебіторської заборгованості та, в свою чергу, зумовлює невиконання Національним агентством своїх зобов'язань перед залученими учасниками процедур акредитації, неможливість утримання інформаційних систем, порушення фінансової дисципліни наповнення спеціального фонду Державного бюджету України та ускладнення організації акредитаційних процесів у майбутньому.

Секретаріат здійснює постійну комунікацію з боржниками для з'ясування причин виникнення заборгованості та невиконання умов договору.

Як показує практика, найбільш ефективним та результативним є надсилання листів із повідомленням про наявну в закладу вищої освіти заборгованість, а також направлення претензій із вимогою погасити суму боргу за взятими на себе договірними зобов'язаннями. З метою досудового врегулювання спорів у 2022 р. було підготовлено та надіслано 7 претензій до контрагентів із вимогою про погашення заборгованості, більша частина яких були повністю задоволені.

Варто зауважити також, що у звітному періоді Національним агентством було укладено низку договорів немайнового характеру, зокрема, договори та меморандуми про співпрацю, які були спрямовані на співробітництво у сфері освіти, науки та сприятимуть їх розвитку і забезпеченню якості з урахуванням досягнень провідних вітчизняних і світових шкіл та вимог інтеграції до європейського та світового освітніх просторів.

Антикорупційна діяльність

Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та Статуту Національне агентство забезпечує розробку та вжиття заходів, які є необхідними та обґрунтованими для запобігання і протидії корупції у своїй діяльності.

Упродовж 2022 р. Національним агентством здійснювались такі антикорупційні заходи:

- проведено 4 правороз'яснювальні й навчальні заходи із запобігання, виявлення та протидії корупції згідно із затвердженим Планом-графіком на теми: «Особливості декларування ковідної тисячі», «Типи декларацій. Особливості декларування на час війни», «Основне про конфлікт інтересів», «Оцінка корупційних ризиків»;
- опрацьовано 2 повідомлення про можливі факти корупційних чи пов'язаних із корупцією правопорушень із дотриманням порядку та строків, визначених Законом України «Про запобігання корупції»;
- постійно здійснювались заходи у сфері захисту викривачів корупції, зокрема, розглянуто 1 заяву від викривача;
- постійно здійснювався облік посадових осіб Національного агентства, які є суб'єктами декларування, та попереджувальні заходи для новопризначених посадових осіб щодо дотримання встановлених Законом України «Про запобігання корупції» обмежень та заборон;
- надано 18 консультацій із питань додержання законодавства щодо запобігання корупції;
- здійснювалось періодичне нагадування суб'єктам декларування щодо необхідності подання декларацій, враховуючи особливості їх подання в умовах воєнного стану на території України, запровадженого відповідно до Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 р. № 64/2022;
- удосконалено систему внутрішніх та зовнішніх каналів для повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень вимог Закону України «Про запобігання корупції»;

- розроблено локальні нормативні акти з антикорупційної діяльності в Національному агентстві, зокрема, щодо порядку розгляду уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції повідомлень про факти порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, щодо діяльності робочої групи з оцінювання корупційних ризиків;
- проведено роботу з оцінки корупційних ризиків у діяльності Національного агентства, підготовлено заходи щодо їх усунення чи мінімізації;
- підготовлено та затверджено Антикорупційну програму Національного агентства на 2022–2024 роки.

Секретаріатом вживалися також інші необхідні заходи, передбачені чинним законодавством, у тому числі щодо виникнення в посадових осіб Національного агентства реального чи потенційного конфлікту інтересів.

Координація комунікаційних процесів

Діяльність Секретаріату Національного агентства охоплює загальну координацію внутрішніх і зовнішніх комунікаційних процесів. У його функціоналі міститься як технічна, так і інформаційна підтримка: починаючи з розробки задуму, анонсування події, реєстрації учасників, ведення та запису стріму, співпраці зі ЗМІ, закінчуючи пострелізом та отриманням відгуків від учасників. Усе це відображає одне із завдань Секретаріату — організаційний супровід інформаційно-просвітницької роботи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

У кінці лютого 2022 р. в життя всіх громадян, а як наслідок — в усі освітні процеси, втрутилося повномасштабне вторгнення рф. З першого дня нападу не припиняється комунікація Національного агентства з освітянством та іншими категоріями стейкхолдерів. Це виявилось необхідним не лише для ефективного продовження чинних процесів, але й для моральної підтримки людей, оскільки вони побачили, що навіть всупереч воєнному стану, інституції працюють і готові підтримати.

З квітня 2022 р. відбулася низка зустрічей із керівниками ЗВО (Львівського національного університету ім. Франка, Національного університету «Львівська політехніка», Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв), робочі зустрічі з керівництвом харківських університетів. На них обговорювалися особливості викладання в екстремальних умовах, майбутні перспективи української освіти та підтримка переміщених закладів.

У червні 2022 р. відбувся вебінар «Кращі практики подолання викликів воєнного часу в процесі зовнішнього оцінювання якості вищої освіти». Захід організувало Національне агентство для гарантів освітніх програм закладів вищої освіти Івано-Франківської області та Херсонського державного університету, що тимчасово базується в Івано-Франківську через повномасштабне вторгнення росії.

Національне агентство через міжнародні заходи активно привертає увагу світової спільноти до геноциду українського народу: у травні відбувся міжнародний онлайн-форум «Забезпечення якості вищої освіти в умовах війни», під час якого ректори провідних ЗВО України ознайомили світову спільноту із діяльністю своїх університетів в аспекті забезпечення якості вищої освіти під час повномасштабного вторгнення рф, а на початку вересня спільно із британським агентством QAА Національне агентство організувало захід «Україна — прагнення до якісного навчання студентів» для підтримки здобувачів вищої освіти в Україні.

Також дієвим інструментом у боротьбі з потуранням рашистському режиму є створення звернень. Наразі оприлюднено чотири офіційні звернення до світової академічної спільноти щодо припинення співпраці з освітянами та науковцями російської федерації.

Аналізуючи сторінку Національного агентства у фейсбуці, варто зазначити ефективність оновленої рубрикації, зокрема появу таких категорій: #паqa_стейкхолдери (ним позначається інформація про двосторонню взаємодію зі стейкхолдерами), #спитай_паqa (хештегом позначається рубрика із відповідями кваліфікованих спеціалістів Національного агентства на питання підписників, #паqa_незламні (ним позначається інформація про дії освітянства у надзвичайних умовах).

За результатами 2022 р. охоплення сторінки у фейсбуці — 521 527 користувачів, кількість підписників — 16 303, відвідування сторінки — 97 179 осіб. Найбільша кількість підписників з України — 86,7 %, друге і третє місце за кількістю — Німеччина і Польща (3 % і 2,1 % відповідно). Найпопулярнішим за охопленням дописом є інформація щодо запуску інформаційної системи сповіщення про утворення разових спеціалізованих вчених рад — 57 630 осіб.

У телеграм-каналі Національного агентства також багато оновлень: започатковано рубрики #волонтерський_вівторок (яким позначаються пости кожного вівторка з пропозиціями волонтерських можливостей), #спитай_нага (хештегом позначається рубрика з відповідями кваліфікованих спеціалістів Національного агентства на питання підписників), #нага_релакс (розважальна рубрика, у межах якої кожної п'ятниці пропонується дозвілля, переважно це фільми). Наразі в телеграм-каналі маємо 700 підписників, у середньому пости переглядають близько 400 читачів.

Сторінки Національного агентства в Twitter та LinkedIn є дуже важливими засобами комунікації з громадськістю. Дописи на сторінках здійснюються англійською мовою і є орієнтованими на міжнародну освітянську спільноту, закордонних експертів, фахівців у сфері вищої освіти й забезпечення якості, іноземні та міжнародні організації.

Комунікація через ці соціальні мережі спрямована на:

- формування позитивного іміджу системи вищої освіти України за кордоном;
- донесення принципів та цінностей Національного агентства на міжнародному рівні;
- розвиток мережі однодумців у сфері забезпечення якості;
- сприяння співробітництву з іноземними партнерами;
- інформування про важливі міжнародні події, ініціативи та проєкти, учасником яких є Національне агентство;
- висвітлення діяльності Агентства на шляху розвитку співробітництва з новими партнерами та організаціями;
- інформування про заходи та засоби забезпечення якості вищої освіти в умовах збройної агресії росії.

У червні 2022 р. було започатковано сторінку в LinkedIn, що значно сприяло розширенню комунікації Національного агентства. Тематикою постів за 2022 р., переважно, було висвітлення діяльності Агентства на міжнародному рівні та інформування закордонних партнерів про наслідки російської агресії на території України.

Загалом, від початку війни активність у соціальних мережах значно зросла у зв'язку з масовою цікавістю до України (березень–квітень) (табл. 66). Проте до кінця року статистика вирівнялась, були незначні коливання, що пов'язані із сезоном відпусток.

Таблиця 66

Місяць	Кількість дописів у Twitter	Кількість дописів у LinkedIn
Січень	2 571	—
Лютий	1 660	—
Березень	39 800	—
Квітень	22 500	—
Травень	18 200	—
Червень	8 718	1 961
Липень	2 102	3 000
Серпень	3 953	3 650
Вересень	2 837	2 301
Жовтень	4 266	3 412
Листопад	3 746	3 001
Грудень	5 300	2 585
Разом	115 653	19 910

Для налагодження системної інформаційної взаємодії Національного агентства з українським суспільством та міжнародною спільнотою працівники Секретаріату взяли участь у розробці Комунікаційної стратегії Національного Агентства. Її завданнями є:

- підвищення рівня поінформованості українського суспільства та міжнародної спільноти шляхом поширення якісної, достовірної та своєчасної інформації про діяльність Національного агентства та систему забезпечення якості вищої освіти в Україні;
- популяризація діяльності Національного агентства, його місії, цілей та принципів;
- формування позитивного іміджу системи вищої освіти України всередині держави, а також за кордоном;
- сприяння поширенню обізнаності українського суспільства щодо євроінтеграції системи вищої української освіти та важливості цього процесу;
- розвиток партнерських зв'язків з іноземними партнерами шляхом дво- та багатостороннього співробітництва.

Діловодство та технічне забезпечення діяльності Національного агентства

У Національному агентстві застосовується централізований документообіг та змішана форма: електронний (вхідна, вихідна кореспонденція) та паперовий (внутрішня кореспонденція). Для реалізації електронного документообігу використовується СЕД Аскод та засоби СЕВ ОБВ.

В умовах війни з РФ у період із 24 лютого 2022 р. роботу Секретаріату було адаптовано під реалії воєнного часу та продовжено безперервне опрацювання вхідної і вихідної кореспонденції.

Протягом 2022 р. було опрацьовано кореспонденцію, що надійшла до Національного агентства у паперовому вигляді, електронною поштою та засобами СЕВ ОБВ, а саме:

- вхідна кореспонденція — 1379 листів (адвокатських запитів — 2; інформація щодо переоформлення сертифікатів — 244; скарг на рішення Національного агентства — 3; звернення громадян — 130; запити про надання інформації — 28);
- вихідна кореспонденція — 931 лист.

Протягом звітної періоду було вдосконалено організацію діловодства, забезпечення єдиного порядку роботи з документами в структурних підрозділах Секретаріату відповідно до чинних норм і правил, забезпечення впровадження вимог Інструкції з діловодства та надання працівникам Секретаріату практичної і методичної допомоги з питань ведення діловодства. На постійній основі здійснюється контроль за станом виконавської дисципліни та вносяться пропозиції з питань удосконалення її організації.

Для забезпечення якісної роботи СЕД Аскод ведеться адміністрування системи. Протягом 2022 р. було проведено її оновлення. Постійно створюються облікові записи відповідним працівникам, відновлюються доступи до них у разі необхідності, вирішуються інші проблеми.

Працівниками Секретаріату велася робота щодо уточнення інформації для складання зведеної Номенклатури справ на 2023 рік, формування документів за новими справами відповідно до Номенклатури. Розпочато перевірку документів, зокрема, листування за 2017–2018 рр. для подальшого формування їх в архівні справи. Також за звітний період отримано документи щодо бухгалтерського обліку та фінансового забезпечення діяльності для подальшого їх описування та формування в архівні справи.

Окремим напрямом архівування є робота із акредитаційними справами освітніх програм. Зокрема, це архівування освітніх програм, які пройшли процедуру акредитації попередніх років, архівування освітніх програм, що були зняті з розгляду відповідно до рішення Національного агентства від 30.08.2022 (144 справи), перевірка наявності документів освітніх програм, які пройшли процедуру акредитації та не були заархівовані (АС-20, АС-21, АС-22), завантаження документів з Відомостей самооцінювання на освітні програми, які почали процедуру акредитації у 2022/2023 н. р.

У межах компетенції працівниками Секретаріату велася робота зі створення сертифікатів про акредитацію освітніх програм та опрацювання питань щодо переоформлення сертифікатів, внесення інформації до ЄДЕБО. Також відбувалася підготовка проєктів рішень на засідання

Національного агентства з питань сертифікатів про акредитацію освітніх програм на 10 років та поширення дії умовних акредитацій.

Робота з сертифікатами передбачала такі види роботи:

- взаємодію з ДП «Інфоресурс» щодо робочих питань;
- внесення до баз NAQA.Registry та ЄДЕБО інформації щодо повної, умовної, міжнародної акредитації чи відмови в акредитації, переоформлення сертифікатів про акредитацію;
- підготовку вихідних листів до ЗВО з питань переоформлення сертифікатів (248 ОП), сертифікатів про акредитацію освітніх програм на 10 років (34 ОП) та поширення дії умовних акредитацій на інші ID (12 ОП);
- ведення реєстру освітніх програм;
- обробку звернень ЗВО у базі ЄДЕБО щодо поширення дії сертифікатів про акредитацію освітніх програм (21 звернення з 18.05.2022).

Крім того, у 2022 р. Секретаріат здійснював друк паперових примірників документів постійного терміну зберігання, а саме — рішень Національного агентства щодо акредитації освітніх програм (948 рішень), та формування їх у справи.

Додаток 1

ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНАЛУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ
НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА NAQA.SVR

На підставі п. 2.2 Положення про відділ та в межах виконання ним функції узагальнення даних і подання пропозицій щодо вдосконалення функціонування інформаційної системи Національного агентства було узагальнено досвід практичного застосування Інформаційної системи NAQA.SVR та сформовано такі пропозиції.

ФУНКЦІОНАЛ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ
за результатами тестування в роботі системи NAQA.SVR (червень–листопад 2022 р.)

Проблема	Бажаний функціонал	Примітка
1. Неврахування необхідності забезпечення моніторингу відповідності поданих ЗВО відомостей вимогам п. 3 Порядку № 44.	Додавання полів — у розділ «Загальна інформація»: 1. ПІБ здобувача. 2. Дата початку підготовки за ОНП. 3. Дата завершення підготовки за ОНП. 4. Наявність сертифіката про акредитацію ОНП на момент завершення підготовки.	Пропозиція МОН <i>(лист Голубєва М. І., відділ взаємодії з суб'єктами атестації наукових кадрів МОН)</i>
2. У режимі застосування будь-якого фільтру у вкладках «Захисти» та «Повідомлення» після перегляду деталей справ і повернення назад налаштування фільтру автоматично скасовуються (той самий фільтр доводиться повторно встановлювати після кожного нового перегляду деталей справ).	Можливість лише примусового скасування фільтру при перегляді деталей ряду повідомлень/ряду захистів.	
3. Для оперування даними системи (при наданні звітності, при необхідності провести поточне аналізування певних категорій разових рад/ захистів тощо) неможливо здійснити вивантаження даних із системи у форматі файлу Excel .	Можливість здійснювати вивантаження даних із системи у форматі файлу Excel — в режимі застосування фільтру та без фільтру.	
4. Упродовж 6 місяців після захисту ЗВО оновлює сайт, і посилання у системі стають некоректними (хоча на новому сайті вся необхідна інформація про захист оприлюднена), однак відсутня можливість у системі оновити посилання після внесення фінального рішення разової ради.	Розширити можливість оновлювати посилання на сайт ЗВО після внесення фінального рішення разової ради.	<i>Альтернатива:</i> Створити опцію додавати повідомлення від Нац агентства (на підставі листа з офіційним повідомленням ЗВО про зміну посилань та причини цього).

Додаток 2

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗМІСТУ ІНСТРУКЦІЇ КОРИСТУВАЧА СИСТЕМИ NAQA.SVR

На підставі п. 2.2 Положення про відділ та в межах виконання ним функції узагальнення даних і подання пропозицій щодо вдосконалення функціонування інформаційної системи Національного агентства було узагальнено досвід практичного застосування Інформаційної системи NAQA.SVR та сформовано такі пропозиції.

Наявне формулювання	Пропоноване формулювання	Мета змін
1	2	3
1. Система NAQA.SVR призначена для внесення інформації про спеціалізовані разові ради, утворені для захисту дисертацій для присудження ступеня доктора філософії, і діє відповідно до Порядку присудження, затвердженого у січні 2022 р.	Електронна інформаційно-комунікаційна система NAQA.SVR, призначена для створення, перегляду, обміну інформацією щодо утворення разових спеціалізованих вчених рад, присудження ними ступеня доктора філософії, скасування відповідних рішень разових спеціалізованих вчених рад і діє відповідно до Порядку присудження, затвердженого 12 січня 2022 р.	Узгодження з п. 2 Порядку
2. Вхід до системи відбувається шляхом зчитування особистого ключа електронного підпису. Для внесення до системи інформації від імені закладу освіти/наукової установи потрібно використовувати електронний підпис посадової особи цього закладу/установи. До сертифіката такого підпису має бути внесений код ЄДРПОУ відповідного закладу/установи.	Вхід до системи відбувається за допомогою ключа кваліфікованого електронного підпису (КЕП) посадової особи закладу вищої освіти/наукової установи. До сертифіката такого підпису має бути внесений код ЄДРПОУ відповідного закладу/установи.	Обґрунтування зміни: усунення неоднозначності інформації. Складається враження, що для входу до ІС потрібний один ключ (особистий), а для внесення інформації у поля подання повідомлень — інший (ключ посадової особи ЗВО з внесеним кодом ЄДРПОУ).
3. Після переходу за цим посиланням відкривається форма, яку потрібно заповнити і підписати електронним підписом.	Перехід за цим посиланням відкриває форму повідомлення, яку потрібно заповнити і направити до системи.	Стилістико-граматичне коригування
4. У розділі «Дисертація» зазначаються: тема, анотація і ключові слова дисертації, посилання на дисертацію на сайті закладу, а також вносяться дані про публікації здобувача, зарховані для захисту.	У розділі «Дисертація» без скорочень зазначаються: тема, анотація і ключові слова дисертації; надається покликання на електронний документ дисертації у PDF-форматі, розміщений на сайті закладу, а також дані про публікації здобувача, які зараховуються відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії (п. 8–9).	Уточнення щодо заповнення полів форми

Продовження таблиці додатку 2

1	2	3
<p>5. Щодо кожної публікації потрібно зазначити її бібліографічний опис, рік публікації, DOI (лише для публікацій 2022 р. і пізніших), ключові слова та посилання на публікацію. Також можна зазначити, чи є публікація одноосбною, а також чи містить вона державну таємницю/службову інформацію.</p>	<p>Щодо кожної публікації зазначається її тип, бібліографічний опис, DOI (обов'язково — для видань після 2021 р.), ключові слова та посилання на публікацію. Надається можливість зробити позначки, якщо публікація є одноосбною та/або якщо вона містить державну таємницю/службову інформацію.</p>	<p>Уточнення щодо заповнення полів форми</p>
<p>6. У разі коректного введення інформації після натискання кнопки «Зберегти» вона відобразиться у таблиці.</p>	<p>У разі коректного введення інформації вона має відобразитися у таблиці після натискання кнопки «Зберегти».</p>	<p>Стилістико-граматичне коригування</p>
<p>7. У розділі «Разова спеціалізована вчена рада» Для члена разової ради — працівника вітчизняного закладу потрібно буде заповнити таку інформацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> • його роль у раді (голова, рецензент, опонент); • місце роботи; • ПІБ; • науковий ступінь і спеціальність, з якого здобуто ступінь; • ORCID (опційно); • публікації, які підтверджують компетентність за тематикою дисертації. <p>Якщо обрано ступінь доктора філософії або кандидата наук, додатково слід буде зазначити дату отримання відповідного диплома про науковий ступінь.</p>	<p>Для члена разової ради — працівника вітчизняного закладу потрібно надати таку інформацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> • його роль у раді (голова, рецензент, опонент); • місце роботи (основне — для голови і рецензента); • ПІБ; • науковий ступінь і спеціальність, за якою здобуто ступінь; • ORCID (опційно); • публікації, які підтверджують компетентність за тематикою дисертації. <p>Якщо обрано ступінь доктора філософії або кандидата наук, додатково слід зазначити дату отримання відповідного диплому про науковий ступінь.</p>	<p>Стилістико-граматичне коригування. Уточнення відповідно до п. 2 Порядку</p>
<p>8. У полі «УВАГА!» Працівників українських закладів (крім військових) можливо обрати лише з числа працівників, які внесені цим закладом до ЄДЕБО. Відповідальність за своєчасне внесення до ЄДЕБО усіх науково-педагогічних та наукових працівників, які планують брати участь у діяльності разових рад, лежить виключно на закладах, у яких вони працюють.</p>	<p>Працівників українських закладів (крім вищих військових навчальних закладів) можливо обрати лише з числа працівників... Додати нижче поля «УВАГА!» Внесення даних щодо працівників вищих військових навчальних закладів*, можливо зробити вручну, за умови обрання опції «працівник ВВНЗ».</p> <p>*Питання чи доцільно додавання: ...закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання.</p>	<p>Уточнення в описі функціоналу.</p> <p>Приведення у відповідність до Закону України «Про вищу освіту» (зміни до Закону від 17.12.2021)</p>

1	2	3
9. Якщо ви допустили помилку , слід видалити всю інформацію про члена ради і ввести його дані заново.	Якщо ви припустилися помилки , слід видалити всю інформацію про члена ради і ввести його дані заново.	Стилістико-граматичне коригування
10. Завершальний етап подання: Перша кнопка дозволяє переглянути PDF-документ, сформований на основі введеної інформації. Друга кнопка підписує цей PDF-документ і направляє його до системи. Якщо підписання відбулося успішно, ви побачите щойно подане повідомлення у переліку повідомлень.	<i>Варіант 1:</i> Перша кнопка дає змогу переглянути сформований на основі введеної інформації PDF-документ перед його направленням до системи. При обранні другої кнопки автоматично відбувається підписання PDF-документа і направлення його до системи. У результаті щойно подане повідомлення має з'явитися у переліку повідомлень. Або <i>Варіант 2:</i> Перша кнопка дає змогу переглянути сформований на основі введеної інформації PDF-документ перед його направленням до системи. Друга кнопка направляє повідомлення про захист до системи. У результаті щойно подане повідомлення має з'явитися у переліку повідомлень.	Стилістико-граматичне коригування
11. Дата, час і місце захисту «Можливість подання інформації про дату, час і місце захисту з'являється після спливу 30 календарних днів з дня оприлюднення останньої інформації щодо складу ради...».	Можливість подання інформації про дату, час і місце захисту з'являється у 31-й календарний день від дати оприлюднення останньої інформації щодо складу ради...	Уточнення. Стилістико-граматичне коригування
12. Відсутня «підказка» закладу щодо необхідності перед поданням відомостей про результат захисту замінити раніше надане (відповідно до п. 18 Порядку) посилання на трансляцію захисту посиланням на оприлюднений на сайті ЗВО запис відео захисту. Результат: посилання після завершення онлайн-трансляції захисту залишаються в системі неактивними (як «помилка»).	Коригувати наявне: «Інформація про результати захисту може бути подана лише після оприлюдненої закладом дати і часу захисту». Пропозиція: Інформація про результати захисту може бути подана лише після оприлюднення закладом дати і часу захисту, а також заміни посилання на онлайн-трансляцію захисту посиланням на оприлюднений на сайті ЗВО відеозапис засідання разової ради із захисту дисертації.	Обґрунтування зміни: <i>З огляду на необхідність підвищити інформативність сторінок захистів докторів філософії в Інформаційній системі, де зараз після рішення про присудження ступеня залишаються неактивні посилання на Zoom-конференції, що помітно зменшує можливості Інформаційної системи у виконанні її прямого призначення, встановленого п. 2 Порядку.</i>

Продовження таблиці додатку 2

1	2	3
<p>Типові питання, які виникають в ЗВО (НУ) при поданні повідомлень про захист до Інформаційної системи Національного агентства.</p>	<p>Додати: <i>Чи можна одночасно заповнювати відомості у кількох повідомленнях про захисти?</i></p> <p>З метою коректної роботи системи рекомендується входити в систему, працювати в ній та подавати інформацію у повідомлення послідовно за кожним захистом.</p>	<p>Уникнення некоректної роботи ІС</p>
<p>Хто має підписувати повідомлення про захист? Відповідно до Інструкції для користувачів Інформаційної системи Національного агентства (https://wiki.naqa.gov.ua/uk/svr) вхід до системи відбувається шляхом зчитування особистого ключа електронного підпису. Для внесення до системи інформації від імені закладу освіти/наукової установи, потрібно використовувати електронний підпис посадової особи цього закладу/установи. До сертифіката такого підпису має бути внесений код ЄДРПОУ відповідного закладу/установи.</p>	<p>Відповідно до Інструкції для користувачів Інформаційної системи Національного агентства (https://wiki.naqa.gov.ua/uk/svr) вхід до системи відбувається за допомогою ключа кваліфікованого електронного підпису (КЕП) посадової особи закладу вищої освіти/наукової установи. До сертифіката такого підпису має бути внесений код ЄДРПОУ відповідного закладу/установи.</p>	<p>Зменшення кількості звернень ЗВО за консультуванням</p>

Додаток 3

Пропозиції щодо внесення змін до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії

На підставі п. 2.2 Положення про відділ та в межах виконання ним функції узагальнення даних та подання пропозицій щодо вдосконалення процедури атестації здобувачів ступеня доктора філософії, діяльності разових спеціалізованих вчених рад, функціонування інформаційної системи Національного агентства було узагальнено практичне застосування Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії та сформовано пропозиції.

Пункт (абзац)	Чинна редакція	Пропозиція
18.1	...посилання на вебсайт, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації.	посилання на вебсайт, де здійснюватиметься відеотрансляція захисту дисертації.
26	Заклад забезпечує трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу на своєму офіційному вебсайті...	Заклад забезпечує відеотрансляцію захисту дисертації в режимі реального часу на своєму офіційному вебсайті.
26	Якість і тривалість відеозапису трансляції захисту дисертації повинна бути достатньою для того, щоб повністю (без перерв) відтворити процедуру захисту дисертації...	Якість і тривалість відеозапису трансляції захисту дисертації повинна бути достатньою для того, щоб повністю (без скорочень і купюр) відтворити процедуру захисту дисертації.
16	Особа не може входити до складу разової ради у разі, коли вона: ...має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника.	Особа не може входити до складу разової ради у разі, коли вона: ... має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника, та/або іншого члена разової ради.
48 (6)	Національне агентство протягом трьох робочих днів з дати надходження скарги / повідомлення оприлюднює їх в інформаційній системі, а також надсилає копію скарги до закладу, разова рада якого прийняла відповідне рішення.	Національне агентство протягом п'яти робочих днів з дати надходження скарги / повідомлення оприлюднює його (з дотриманням норм законодавства) в інформаційній системі, а також надсилає копію скарги до закладу, разова рада якого прийняла відповідне рішення.
48, 49	Національне агентство протягом трьох робочих днів з дати надходження скарги / повідомлення оприлюднює їх в інформаційній системі, а також надсилає копію скарги до закладу, разова рада якого прийняла відповідне рішення.	<i>Передбачити оприлюднення (з дотриманням норм законодавства) скарги та інформування закладу після прийняття до розгляду Комітетом (п. 49)</i>

Додаток 4

Пропозиції щодо внесення змін до Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації

На підставі п. 2.2 Положення про відділ та в межах виконання ним функції узагальнення даних та подання пропозицій щодо вдосконалення процедури атестації здобувачів ступеня доктора філософії, діяльності разових спеціалізованих вчених рад, функціонування інформаційної системи Національного агентства було узагальнено практичне застосування Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та сформовано пропозиції.

Пункт (абзац)	Чинна редакція	Пропозиція
1	2	3
6.5 (2) вже враховано	порівняльна таблиця із наведенням фрагментів наукових досягнень та відповідних фрагментів джерел, які висвітлюють наукові (творчі) результати, отримані іншими особами, та/або фрагментів опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства, відомостей про вигадування фактів чи даних, зміну чи модифікацію вже наявних даних у межах наукових досягнень (при поданні скарги/повідомленні в електронній формі — у форматах .pdf та .docx);	порівняльна таблиця із наведенням фрагментів наукових досягнень та відповідних фрагментів джерел, які висвітлюють наукові (творчі) результати, отримані іншими особами, та/або фрагментів опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства, відомостей про вигадування фактів чи даних, зміну чи модифікацію вже наявних даних у межах наукових досягнень (при поданні скарги/повідомленні в електронній формі — у машинозчитуваних форматах .pdf та .docx);
6.5 (3) вже враховано	... електронні копії дисертації та/або наукових публікацій, у яких висвітлені наукові результати дисертації, про наявність порушення академічної доброчесності, у яких подається повідомлення; електронні копії джерел неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів інших авторів без відповідного посилання (при поданні скарги/повідомленні в електронній формі).	... електронні копії дисертації та/або наукових публікацій, у яких висвітлені наукові результати дисертації, про наявність порушення академічної доброчесності, у яких подається повідомлення; електронні копії джерел неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів інших авторів без відповідного посилання (в машинозчитуваному форматі при поданні скарги/повідомленні в електронній формі).
8 (1) після унормування у Порядку присудження	...За дорученням заступника Голови Національного агентства, до повноважень якого входить відповідний напрям, секретаріат Національного агентства здійснює перевірку поданої скарги/повідомлення на відповідність вимогам пункту 6 Порядку у строк до трьох робочих днів з дати її надходження...	...За дорученням заступника Голови Національного агентства, до повноважень якого входить відповідний напрям, секретаріат Національного агентства здійснює перевірку поданої скарги/повідомлення на відповідність вимогам пункту 6 Порядку у строк до п'яти (щодо дисертацій доктора/кандидата наук — до семи) робочих днів з дати її надходження...
8 (2) після унормування в Порядку присудження	У разі відповідності поданої скарги/повідомлення вимогам пункту 6 Порядку в той самий строк за дорученням заступника Голови Національного агентства, до повноважень якого входить відповідний напрям діяльності, секретаріат Національного агентства: 1) оприлюднює скаргу/повідомлення:	Перенести до п. 10 в абз. 2 Завершення п. 8 (одним абзацом) у такому вигляді: За дорученням заступника Голови Національного агентства, до повноважень якого входить відповідний напрям, секретаріат Національного агентства здійснює перевірку поданої скарги/повідомлення

1	2	3
	<ul style="list-style-type: none"> • щодо дисертації (наукових публікацій) на здобуття ступеня доктора філософії в інформаційній системі Національного агентства; • щодо дисертації (наукових публікацій) на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук на офіційному сайті Національного агентства; 2) надсилає електронні копії скарги/повідомлення: • до закладу, спеціалізована вчена рада якого прийняла відповідне рішення; • до особи, стосовно дисертації та/або наукових публікацій якої подано скаргу/повідомлення, якщо відомо про спосіб зв'язку з останньою. 	<p>на відповідність вимогам пункту 6 Порядку у строк до п'яти робочих днів (щодо дисертації (наукових публікацій) на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук — до семи робочих днів) з дати її надходження та надає результати перевірки голові Комітету.</p>
<p>10 після унормування у Порядку присудження</p>	<p>Комітет у строк до п'яти робочих днів з дня отримання результатів перевірки секретаріатом Національного агентства скарги/повідомлення приймає рішення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • у разі невідповідності скарги/повідомлення вимогам пункту 6 Порядку — про повернення скарги/повідомлення особі без розгляду; • у разі наявності обставин, передбачених пунктом 9, — про залишення скарги/повідомлення без розгляду; • у разі відповідності повідомлення вимогам пункту 6 Порядку — про прийняття до розгляду та про призначення, за пропозицією голови Комітету, доповідача з членів Комітету. 	<p>Додати абзацом другим (з п. 8): У разі відповідності поданої скарги/повідомлення вимогам пункту 6 Порядку в той самий строк за дорученням заступника Голови Національного агентства, до повноважень якого входить відповідний напрям діяльності, секретаріат Національного агентства:</p> <p>1) оприлюднює скаргу/повідомлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • щодо дисертації (наукових публікацій) на здобуття ступеня доктора філософії в інформаційній системі Національного агентства; • щодо дисертації (наукових публікацій) на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук на офіційному сайті Національного агентства; <p>2) надсилає електронні копії скарги/повідомлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • до закладу, спеціалізована вчена рада якого прийняла відповідне рішення; • до особи, стосовно дисертації та/або наукових публікацій якої подано скаргу/повідомлення, якщо спосіб зв'язку з особою відомий.

Інформаційне видання

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**РІЧНИЙ ЗВІТ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА 2022 РІК**

Авторський колектив

*Максим Алієв
Артем Артюхов
Андрій Бутенко
Ганна Денискіна
Олена Єременко
Валентина Журавленко
Володимир Кшевецький
Іван Назаров
Олександра Осіюк
Зоряна Панасюк
Леся Пізнюк
Тетяна Сабалош
Наталія Стукало
Віталій Терещук
Олександр Хименко
Альбіна Цятковська
Леонтій Шипілов*

Упорядники

*Олександра Осіюк
Олександр Хименко*

За загальною редакцією

*Андрія Бутенка
Олени Єременко*

Відповідальний за підготовку до друку

Олександр Хименко

